

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Faruk Şen

AB ile Güncel İlişkilerimiz ve Ekonomik Kriz

AB ile Güncel İlişkilerimiz ve Ekonomik Kriz

Faruk Şen

ALREDON

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SODEV
SOSYAL DEMOKRASİ YAKETİ

AB ile Güncel İlişkilerimiz Ve Ekonomik Kriz

AB ile Güncel İlişkilerimiz Ve Ekonomik Kriz

Faruk Şen

Kalkedon Yayınları: 278

SODEV Kitaplığı

Bali Paşa Caddesi, No 155A, Fatih-İstanbul

Telefon ve Fax: 0212 512 43 56 - Sertifika No: 13931

Web: www.kalkedonyayinlari.com.tr

e-mail: kalkedonyayinlari@gmail.com

Yayına Hazırlayan: Hakan Tanıttıran

Kapak Tasarım: Şahan Yatarkalkmaz

Kapak Resmi: Mehmet Güler

Düzeltili: Yoldaş Özdemir

Bu kitap Ceylan Matbaası'nda (Ahmet Uçar) basılmıştır

Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi 83/ 317-318-319

Zeytinburnu - İstanbul - Sertifika No: 23352

Tel: 0212 613 10 79 Fax: 0212 613 10 79

Türkçe Birinci Basım: Kalkedon Yayınları Eylül 2014

ISBN 978-605-4979-20-2

Copyright© Kalkedon Yayınları 2014

AB ile Güncel İlişkilerimiz Ve Ekonomik Kriz

Faruk Şen

KALKEDON

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
I. Ekopolitik	10
II. Türkiye-AB Çemberi ve Avrupalı Türkler	31
III. Dünya’da ve AB’de Türk Olgusu	95
IV. Göçün Yansıması ve Algılanması	98
V. Almanya ve Avrupalı Türklerin Ekonomik Gücü	107
VI. İslamofobi ve Irkçılık	136
Sonuç	173

Önsöz

Dünya'da çok kültürlülüğün en önemli örneği olan Osmanlı İmparatorluğu'ndan sonra kurulan Türkiye Cumhuriyeti 91 yıllık tarihini Ağustos 2014'te arkasına almış bulunuyor. 623 yıldır 72 ayrı etnik dinsel grubun bir arada yaşadığı Osmanlı'nın devamı olarak görebileceğimiz Türkiye Cumhuriyeti, şu anda 47 etnik dinsel grubun bir arada ve barış içinde yaşadığı bir ülkedir.

Her ne kadar bir ara Türk-Kürt çatışması en yüksek düzeye çıkmışsa ve bir yandan kaşınan Alevi-Sünni ayrımcılığı gündeme gelse de Türkiye bugüne kadar iyi bir sınav verdi. Son gelişmelere baktığımız zaman bu sınav güç bir döneme girdi. Bu sınavı Türkiye halkının barışçıl bir şekilde atlatacağına inanıyorum. 2014 yılının sekiz ayında Türkiye birçok sorunla karşı karşıya kalmış durumdadır. İyi günler geçiren 12 yıllık AKP iktidarında belirli atılımlar yapan Türkiye, 2013 yılı Haziran'daki Gezi olaylarından sonra bir çıkmaza girmiş bulunuyor. Olaylara bakarsak ekonomimizde ciddi bir daralma var.

Türk insanın tüketim gücü her geçen gün azalıyor. Türkiye ilginç bir konumda; 77 milyonluk Türkiye'nin ulusal geliri takriben 840 milyar dolarken Türk halkının takriben %1'i bunun neredeyse yarısına hükmediyor. Diğer yarısı da Türk halkının %99'u tarafından paylaşılıyor. Bugün 770 bin kişilik bir gücün Türkiye'nin GSMH'sının neredeyse yarısına yön verdiğini ve başta İstanbul olmak üzere belirli kentlerde pahalılık düzeyinin arttığını görüyorsunuz.

Dış Politikada Hatalarımız

Bunun dışında dış politika da yaptığımız hatalar, Suriye sorununda tek başımıza kalmamız, Azerbaycan'ı darıltmamak için Ermenistan konusunda adımlar atamamamız, İran'la süren çekişme, Irak merkezi hükümetiyle uzlaşmazlığımız, Mısır'da taraf tutarak bir açıdan iç politikalarına karışmamız bizi negatif olarak etkiliyor.

Gelelim Türkiye'nin dış dünyayla olan diğer ilişkilerine. Avrupa Birliği ile olan ilişkilerimiz son zamanlarda dibe vurmuş durumda. Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı (TAVAK) araştırmalarında artık Türk halkının AB ye büyük ilgi göstermediğini görüyoruz. Aynı şekilde bugün Avrupa Birliği bütçesinin 1/3'ünü karşılayan Almanya'da da Türkiye'nin tam üyeliğine olumlu bakanların sayısı dibe vurmuş durumda. Alman Başbakanı Angela Merkel 2013 yılının ortasına kadar "Türkiye'ye tam üyelik yerine özel imtiyazlı üyelik verelim" derken geçtiğimiz yıl seçimlerde imtiyazlı üyelik sözünü de kaldırarak "stratejik ortağımız Türkiye" demeye başlamıştı.

Stratejik Ortaklığa Giriş

Avrupa Birliği'nin 2014 yılının ilk çeyreğine kadar stratejik ortak olarak gördüğü ülkeler Ukrayna ve Rusya'ydı. Bu bir açıdan hiçbir zaman üye olmayacak fakat stratejik olarak Av-

AB ile Güncel İlişkilerimiz ve Ekonomik Kriz 9

rupa Birliği için önemli ölkeler kavramına geliyordu. Ukrayna'daki son çekişmeler, bu ölkenin ikiye ayrılacak olması, belirli bir bölümü Rusya'ya doğru meylederken belirli bir bölümün batıda yeni bir öлке konumuna gelecek olması, Avrupa Birliği'nin stratejisini de önümüzdeki yıllarda değiştirecek. Önümüzdeki yıllarda AB, Türkiye'ye stratejik ortak olarak bakarken, küçölen Ukrayna'yı Rusya'ya karşı korumak için AB'ye almak konusunda adımlar atacak.

Akıcı bir dilde yazmaya dikkat ettiğim bu kitapla Türkiye'nin güncel konularının okuyucular tarafından algılanmasına çalıştım. Bu kitabın hoşunuza gideceğini umuyorum.

Eylöl 2014

I. EKOPOLİTİK

Türkiye’de Ekopolitik – 2014 Yılı Değerlendirmesi

Türkiye için 2014’ün zor bir yıl olmasının en büyük nedenlerinden biri, sıcak paranın Türkiye’ye gelmemesi olacak. Eskiden Suriye’den, İran’dan, Arap dünyasından Türkiye’ye gelen para artık Türkiye’yi terk ederek yavaş yavaş başka ülkelere gidiyor; bunların başında da Polonya geliyor. İkinci önemli nokta, Yunanistan’dan bize son iki yılda ciddi bir sıcak para akmıştı. Yunanistan ekonomik krize girdikten sonra 183 milyar avroluk Yunan sermayesi Yunanistan’ı terk etti. Paranın üçte birine yakın bir kısmı Türkiye’ye geldi ancak artık gelmiyor. Bunun için Türkiye’nin dövizle olan ihtiyacı artacak. Şunu da görelim; 2013 yılı ihracatımız kıl payı 2012’yi tutturdu ki bu ihracatımızın %58’i ara mal olarak bizim ithal ettiğimiz mallardan oluşuyor ve dış pazarlar tıkanmaya başladı. Oysa eskiden Türkiye’nin dikkate değer pazarları vardı.

· Yurt Dışı İhracatımızın Yapısı

2002’de Türkiye’den, ihracat payı %2 olan Afrika ülkelerine

2012'de belirli atılımlarla %30'luk oranda ihracat yapmıştık. Şimdi son krizlerden sonra bunun azaldığını ve %27'ye düştüğünü görüyoruz. Önümüzdeki yıllarda bunun daha da azalacağını söylemek mümkün. Bir de belirli bir olumsuz gelişmeye göz atalım. Avrupa Birliği'ne olan ihracatımız dar bölgeye giriyor. Zira AB'de büyük bir canlanma yok. Her ne kadar Almanya 2014 yılında %1,6'lık bir büyüme sağlasa da bu çok büyük bir büyüme değil ve diğer ülkelere yansımayacaktır. Bu açıdan Türkiye eskiden büyük gelir sağladığı dış ülkelerdeki inşaat sektöründe de etkinliğini kaybetti ve zamanla dövize yavaş yavaş ihtiyaç duyan bir ülke haline gelecektir.

17 Aralık krizinden itibaren mevcut durum daha da kötüye gitmektedir. Bu kriz hakikaten Türkiye'yi çok sarstı ve ülke ekonomisine Türklerin de güveni azaldı. Birçok Türk sermayedarın buradaki mallarını paraya çevirerek İsviçre'ye ve başka ülkelere yatırım yaptığını görüyoruz. Türkiye şu anda bir kaos ortamına doğru gidiyor. Özellikle Şubat ve Mart 2014'deki olaylar durumu daha da kötüleştirdi.¹

Zaten Türk lirası biraz fazla değerliydi. Şunu söyleyebiliriz; 2014 yılı sonunda 1 avro, 3,20 lirayı görecektir. Dolar için de aynı tahmini 2,30 lira olarak yapıyoruz ama dolar değişken bir paradır. Bunun için ben de dostlarımıza avroyu tavsiye ediyorum. Dolar, karşılığı olmadan ABD'nin istediği gibi bastırdığı bir para, fakat AB'nin 18 ülkesinde kullanılan avro gayet ciddi bir şekilde Avrupa Merkez Bankası'nın kontrolünden geçen bir para. Onun için avronun değerini az çok tahmin edebiliyoruz. Bizim paramız 2014 yılında avroya göre en azından %15, en fazla %20'lik bir kayba uğrayacaktır.

Bunun iyi ve kötü tarafları nelerdir? İhracatımız açısından iyi olabilir diye düşünüyorum. Fakat Türkiye, ihraç edeceği malları artık Türkiye'de üretemeyecek duruma geldi. İhraç

1) Eylül 2014'te İsviçre'ye giden paramın %10'unu yitirdi. Dolarla aynı anda hareket ediliyor.

edebilmemiz için o malın Türkiye’de fazla olması ya da Türkiye’de enflasyon arttıktan sonra onun tüketilmemesi gerekir. Avrupa pazarında da son zamanlarda bir geri çekilme var. Eskiden tekstilde de büyük ihracat payımız varken şimdi Avrupalı da artık Türkiye dışından gelen tekstil ürünlerini büyük ölçüde tüketmeye başladı.

Türkiye Dar Boğaza Giriyor

ÖTV’deki artış Türkiye’deki iç tüketimi hem azaltacak hem de enflasyonu artıracak. Geçen sene beklemediğimiz bir şekilde enflasyon 7,4 oranında gözlendi. Fakat 2014’te %11 ile %13 arasında bir enflasyon Türkiye için gerçekçi bir oran olacak ve bunu önlemeye hiç kimsenin gücü yetmeyecektir. Şimdi iç pazardaki daralmanın, hem dış ülkelere satıştaki sorunların hem de işsizliğin artışı tetikleyeceğini söyleyebiliriz.

Türkiye’de işsizlik büyük boyutlara gelecek. Zaten TÜİK’in yaptığı bir hile ile işsizlik oranı hesaplamalarında sadece piyasalarda iş arayanları araştırıyoruz. Hâlbuki Türkiye’deki gizli işsizliği ve tarımdaki işsizliği de hesaplamalara kattığımızda bizdeki işsizlik oranı %20’lere dayanıyor. Fakat bizdeki bu hileli işsizlik başka ülkelere de yansımış durumda. Almanya da aynı ölçüm metoduyla işsizlik oranını %7’lere düşürdü. Hâlbuki Türk metodunu uygulamadan hesaplasalar; yani iki milyon dönemlik çalışanı, bir buçuk milyon yeni beceri öğrenenleri ve 15 aydan uzun süre işsiz kaldığı için iş piyasasının dışına çıkarılan bir buçuk milyon kadını da hesaba katsalar, Almanya’daki işsizlik %10’ları aşar.

Hakikaten İngiltere ve Almanya gibi TÜİK’ten yararlanan ülkeler var. Demek ki OECD ülkeleri arasında bazen böyle hileli buluşlarımızla da onlara renk katıyoruz. Gündemdeki krizler 2014’te Türkiye’de ücretleri olumsuz yönde etkileyecek. İkinci olarak, Türkiye’de imalat sanayiindeki küçük ve orta büyüklükteki işletmelerde büyük zorluklar çıkacak.

Üçüncüsü, bankalar kredilerinin faizlerini artıracakları için Türk halkı bu kredilerle tüketim yapamayacak. Belki bunun iyi tarafları da olacaktır.

Bir de önemli bir sektör olan ve dar boğaza giren inşaat sektörüne bakalım. İnşaat sektörünün darboğaza girmesinin en önemli nedeni, artık Türkiye'deki alt ve orta sınıf için üretilen konutların doyma noktasına gelmesi. Ancak lüks konutlar satılıyor. Lüks konutlar da söylendiği fiyatlara satılmıyor. Mesele şu anda duyuyoruz, metrekaresine 16.000-20.000 dolar isteyen büyük işletmeler, İstanbul Boğazı'na bakan yerlerine alıcı 9.000 dolar önerdiğinde düşünmeden satabiliyorlar. Bunlara da dikkat etmemiz lazım. İnşaat sektöründeki bu kriz artacak ve inşaat sektöründe bizim Cezayir gibi ülkelerden büyük getirilerimiz vardı, bu düşüyor. Daha da önemlisi, Rusya pazarında artık inşaat sektöründe yokuz. Çok büyük bir holding orada çok büyük işler yapardı. Otomotivde de Türkiye otomotiv üretiminde, dünya sıralamasında 16. sırada olan bir ülke fakat bu daha da geriye gidecek. Zira bu yıl içinde otomotivde iç tüketim azalacak, yerli tüketiciler bu arabaları alamayacak. Bu da otomotiv sanayisinde, sanayinin dışında yan mal üretenlerde, çok büyük sorunları beraberinde getirecek. Bakıldığında çok karamsar bir tablo ortaya çıkmakta ancak bunlar gerçeği yansıtmaktadır. Önümüzdeki yıl çok ilginç bir yıl olacak. Son iki seçimden sonra Haziran 2015'te genel seçimler yapılacaktır.

2014 Yılında Türkiye'ye Yön Verecek Olan Seçimler

Yerel seçimler 30 Mart 2014'te yapıldı. Belki 10 Ağustos'taki cumhurbaşkanlığı seçimleriyle erken seçim kaçınılmaz bir şekilde gündeme gelecek. Bugünkü hükümet bu krizden daha fazla etkilenmeden erken seçime giderek biraz durumu kurtarmak konusunda çaba gösterecek. Bu karamsarlığın nedenlerini sorgulamak gerek. Halbuki 2007-2008 yıllarına baktığı-

mızda, 8 yıl içinde Türkiye ekonomisinin kümülatif olarak %53 oranında büyüdüğünü görüyoruz. Çin ve Hindistan'dan sonra en fazla büyüyen ülke niteliğindeydik ve AB'ye bile örnek gösterilen bir konumdaydık.

Türkiye'deki istikrarsızlık ve son günlerde çıkan kararsızlık bu ani düşüşü daha da artıracaktır. Artık sıcak paranın Türkiye'ye gelmemesi sorunuyla karşı karşıya kalınacak. İhracat konusunda da sıkıntı şu ki 151 milyar dolarlık ihracatın %58'sine ara mallarla oluşan ihracat diyoruz ama bunların ne kadarının hayali ihracat olduğunu bilmiyoruz. Bir de Türkiye'de Sayıştay raporlarındaki kayıplar geçenlerde parlamentoda bir soru üzerine açıklandı. Örneğin; Türkiye Futbol Federasyonu'nda belirlenen aylıklar. Fenerbahçe'nin UEFA'dan dışlanmasına sebep olan eski bir yönetim kurulu üyesinin 50 bin lira net aylık aldığı tespit ediliyor. Bu da 80 bin TL brüt aylığa denk gelir. Bunun üzerine Alman Futbol Federasyonu'ndaki aylıklara baktım ve Almanlara acıdım. Oradaki uzmanlar, hukukçular ve yetkililer Türkiye'dekinin 1/5 fiyatına çalışıyorlar. Almanya'da böyle az paralar verilirken Türkiye'de har vurup harman savrulması durumunu sadece bir konuda tespit ettik. Bu Türkiye'nin acıklı yüzünü gösteriyor.

17 Aralık Soruşturması

Benim umudum, Türkiye'nin titreyip kendine dönme prensibi olacak. Türkiye'de kara işler yapan Reza Zarrab gibi kişiler var. Ya da savcı olayına baktığımızda “Ben onu Dubai'ye götürdüm” diyen kişiler herhâlde 77 bin lirayı, savcıyı çok sevdiği için harcamamışlardır; muhakkak bir işlevi vardır. Bunların da ortaya çıkmasıyla Türkiye'de insanların devlete güveni azalıyor. Bu açıdan artık Türkiye'ye yatırım yapmak için gelecek olan yabancı sermayenin de durma noktasına geldiğini görüyoruz. Gelenler var; Almanya'nın en kötüsü sayılabilecek ayakkabı firmaları. Örneğin, tabiri caizse “vurup kaç-

rız” anlayışıyla geliyorlar. En güzel vurup kaçan örnek ADAC. Almanya’nın en büyük otomobil kulübü Türkiye’ye geldi, burada üye kazanmaya başladı; Türk şirketleri bunlara hizmet vermek ve satmakta birbirleriyle yarıştılar. Fakat bu firma, paralarını topladıktan sonra iflas etti. Zira anonim ortaklığı Türkiye’ye göre kurulmuştu, büyük bir parayı ödemededen yurt dışına kaçtı. Bir başka örnek, Almanya’dan gelen bir ayakkabı firması var; Türkiye’de çok başarılı ayakkabı firmaları bulunmasına rağmen Almanya’dan gelen o kötü firma, çoğu ucuz fiyata Çin’de yaptırılan malları Türkiye’ye getiriyor, onları burada sunuyor ve ciddi bir şekilde borçlanıyor. Yarın böyle firmaların gitmesini bekleyebiliriz. Bizim yurtdışından asıl beklediğimiz ağır sanayiye yönelik, üretime yönelik firmalar gelmiyor. Almanya’dan gelen firmalar biraz da vur kaç için geliyor.

Metro’nun Türkiye politikası

Almanya’nın ara mal satanlara hizmet veren çok büyük bir kuruluşu vardır, Türkiye’ye de geldi. Almanya’da bu kuruluşun mal alabilmeniz için esnaf olmanız lazım. Esnaf belgenizle oraya gidip “Ben bu malları senden alıyorum, halka satacağım” demelisiniz. *Grosmarket*’ten bahsediyoruz. Hâlbuki burada o firma nüfus kâğıdı örneği veren kişiye günlük giriş kartı veriyor ve halk oraya gidip 200-300 liralık mal alıp çıkıyor. Bu kimin zararına? Perakendecilik bitiyor ve halk biraz kâra geçiyor ama en büyük kârı *Grosmarket* sağlıyor. Böylece Türkiye’de küçük esnafa sattığının %50’sinden fazla miktarda malı size ve bana satıyor. Biz de buna maalesef bugünkü hükümet nezdinde izin verdik.

Türkiye’nin bu dar boğaza girmesini bu kadar kısa zamanda beklemiyorduk. 17 Aralık’taki olaylar bu krizi ortaya çıkardı ve Türkiye’den Türk sermayesinde büyük kaçış görülmesine sebep oldu. Almanya bunu akıllıca önledi. Almanya’dan da 80 milyar avroluk bir para kaçışı vardı. Almanya Başbakanı An-

gela Merkel masaya vurdu; İsviçre'ye (vergidен) kaçırılan paraların hesap numaralarını, CD'leri aldı. CD'yi açıklamadı ve "Ben bu CD'yi aldım, belirli bir süre izin veriyorum, paralarımızı geri getirin" dedi. İnanın o CD'dekinden çok daha fazla para geri geldi. Bu CD'nin içinde Türk paraları da var deniliyor. Bunun ne kadar doğru olduğunu bilemem fakat Türkiye Cumhuriyeti niye İsviçre nezdinde böyle bir atılıma girmiyor? Hâlbuki Türkiye'de eski politikacıların, çok büyük paralarının İsviçre'de olduğunu herkes biliyor.

Almanya'da Protestan Etik ve Yolsuzluk ile Mücadele

Ülkenin ekonomik ve siyasal anlamda ne kadar güçlü olduğu, bu gibi durumlarda alınan tavrı etkiliyor. Almanya masaya vurdu, kaçırılan paraları istedi ve bunun devamını da getirdi. İsteseydi Türkiye de bunu çok rahat bir şekilde alırdı ve olayı ortaya çıkarırdı. Bu olayın ucu herkese dokunacağı için Türkiye bu denli kesin ve sert tavır izlemedi. Biz bu konuda ne dersek diyelim, Almanya'da büyük bir Protestan etik var. Alman hükümeti ayrımcılık yapmadan yolsuzluk vakalarının daha çok üstüne gidiyor.

Türkiye'de belirli sermayedarların malları donduruldu, şimdi anayasa profesörleri çıkıyor ve katiyetle bu mallara el konulamayacağını söylüyor. 28 AB ülkesinin hepsinde savcılık gerek görürse o kişilerin mallarına el konulur ve dondurulur. Maastricht kriterlerine ve tam üyeliğe uyma çabasında bulunduğumuz AB'deki bu uygulama bizde neden olmasın?

Türkiye'nin Mülteci Politikası ve İşsizlik Konusu

Halkımızın bu konuda kayıpları çok büyük ve ümitsizlik daha büyük boyutlara gelecek. Toplamda 1,3 milyonu Suriye'den olmak üzere 3,3 milyon göçmen ülkemizde yaşıyor. Özellikle Almanya ve diğer AB ülkelerinde yaşayan Türkler yavaş yavaş, güvence içinde diye kendi ülkelerine dönüyordu. Bu geri dönüşler duraksayacak ve kaçak işçilere olan talep ar-

tacak. Çünkü inşaat sektöründe gündelik 100 liraya çalıştırılan işçi yerine şu anda İstanbul'da, belediyelerin birçoğunda Suriyeliler kayıt dışı olarak 40 liraya çalıştırılıyor. Hem Suriyeli işçi sömürülüyor hem de işveren kendi kârını arttırıyor ve kendi vatandaşımız işsizliğe itiliyor. İncelediğimiz zaman belediyelere belirli sayıda Suriyeli dağıtılmış. "Bunlara iş bulun" deniyor ve belediyelerle iş yapan taşeronlar onları çalıştırmak zorunda bırakılıyor. Bütün bunlar, ülke genelinde sorunlarımızın büyüdüğüne işaret ediyor. avronun 3,2 TL olması belki Türkiye'ye gelecek turist sayısını belirli ölçüde arttıracak ya da Avrupa'da çalışıp burada emekliliğini geçiren Türk vatandaşların sayısında olumlu bir farka sebep olacak. Diğer yandan Türk halkını büyük zorluklar bekliyor. Doğalgazdan tutun, yurt dışından gelen her malın maliyeti artacak.

Türkiye'nin Kriz Sektörleri

Türkiye'nin promotoru olarak gördüğümüz üç sektör var. İnşaat, otomobil ve tekstil sektörleri. Bu yüzden verdiğim örnekler ağırlıklı olarak bu yönde. Fakat Türkiye'de, turizm hariç, 125 farklı sektör bu krizden etkilenecektir. Eğer kuru fasulye örneğinden vatandaşımızın mutfak maliyetine bakarsak bu kriz sadece kuru fasulyenin fiyatını 12 liraya çıkarmakla da kalmayacak. Türkiye'de kuru fasulyenin üretimi azaldı ve eğer ithal ettiğimiz ülkelerde doların ve avronun değeri artarsa bunun bizim pazarlarımıza nasıl yansıdığı en basit haliyle kuru fasulye örneği ile ortada. Bunu birçok mala örneklememiz mümkün. İthal malların tüketiminde çok zorluk çekeceğiz ve perakende mallar bundan büyük darbe görecek. Kısaca etkilenecek olan tek sektör turizm ve turizme ara mal üretenler dışında bütün sektörler, dışa bağımlı olduğumuz için, bundan etkilenecek. İşsizlikte artış ne kadar sürer bilemiyoruz ancak mevcut durum, işsizlikle beraber "Batsın bu dünya!" deyip içenlerimizin sayısı artacakmış gibi bir izlenim yaratıyor.

Türkiye’de Turizm Ekonomisi

Avrupa ekonomisinin daralmaya girmiş olması ihracat açısından bir darbe ama turizm sektörü açısından bu darbe daha yumuşak olacak. İstanbul Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü’nün açıkladığı verilere göre 2013 yılında İstanbul’a ilk defa 10 milyon 474 bin turist geldi. Bunların %13’ü ilk defa Almanya’dan gelen ve ülkemize para bırakan turistler. Türk lirasının değer kaybetmesi, Avrupalı turistleri daha fazla Türkiye’ye yönlendirecektir. Yabancı turistler neredeyse 21 avroya Antalya’da *all inclusive* (her şey dâhil) tatil yapma fırsatına sahip ve %30 daha ucuza tatil yapmış olacaklar. Ama Türk lirasının değer kaybı iç turizmi negatif etkileyecek çünkü kendi vatandaşımız artan fiyatlarla ne Türkiye içinde tatil yapabilecek ne de yurt dışına çıkabilecek.

AB’de Krizin Başlangıcı

Avrupa’daki ekonomik kriz 2008’de ilk önce Macaristan ve Romanya’da başladı ve AB, bu ülkeleri hemen Dünya Bankası ve IMF’ye yönlendirdi. Biz Avrupa’daki ekonomik krizi Yunanistan, İspanya, Portekiz, İrlanda ve biraz da İtalya ile birlikte fark ettik. Şimdi Belçika’yı büyük bir kriz bekliyor. Belçika’daki ekonomik kriz siyasi ve iç politika krizine yöneliyor. Hiç beklemediğimiz, ulusal geliri 16 bin avro olan, 2 milyon 200 bin nüfuslu Slovenya çok büyük bir krize girecek. Hollanda bu krizlerden hiç etkilenmeyen bir ülke ama petrol, tarım ve turizm gibi alanlarda onları da küçük bir kriz bekliyor.

28 Ülkelik AB Bütçesi: 137 Milyar Avro

Almanya’da yeni bir bilinç ortaya çıktı ve ülke ekonomisinin yükünü hafifletiyor. Her sene AB bütçesinin %32’sini Almanya öderdi, şimdi bunu düşürdü. 2013’te AB ülke sayısı 27’ydi, sonunda Hırvatistan üye oldu ve ülke sayısı 28’e yükseldi. 143 milyar avroluk Avrupa Birliği bütçesi 2014’te 137 milyar

avroya düştü, yani 6 milyar azaldı. Bu açıdan ekonomik kriz tabii ki bizi etkileyecek fakat yatırım yapmak isteyenlere tavsiyem; dolara ve altına yatırım yapmayın, karşılığı olan avrodur.

Ülkemiz Ciddi Bir Felakete Gidebilir

2014 yılı Türkiye için çok güç bir yıl olacak, büyüme hızı %3'te kalacak, enflasyonda %13'ü görmemiz mümkün. Avro 3,20 TL, dolar 2,30 TL sınırını aşacak.

2013 yılı sonunda avronun 3 lira sınırını geçmesi, doların 2,20 lira civarında dolaşması ve borsanın taban yapmasından sonra yabancı sermaye ve yabancı yatırımcılar da Türkiye'den ayrılmaya başladı. Özellikle son yıllarda İran'dan ve Suriye'den gelen sıcak paranın yanında Arap ülkelerinden gelen paralar ve Yunanistan'ı kriz nedeniyle terk edip Türkiye'ye gelen avrolar Türkiye'den yavaş yavaş çekilmiş bulunmaktadır. Ayrıca yabancı sermaye yatırımlarının 2014'te Avrupa'dan gelen son raporlar nezdinde ciddi bir şekilde dibe vuracağını bilerek hareket etmeliyiz.

Seçimler ve sorunlar

Türkiye'de politik krizin ekonomik krize dönüşmesi, 2014'te gerçekleşen seçimler ve 2015 Genel Seçimleri yabancıların Türkiye'ye bakışını negatife çevirdi. Genel seçimlerin öne alınması ihtimali 2014 yılını Türkiye için riskli gören ülkelerin yatırım yapmalarını da geciktiriyor. Buna karşılık 2015 yılından itibaren Türkiye'nin belirli bir süre hiçbir seçim gebe olmaması da 2015'ten sonra Türkiye'nin şansını artıracak bir gelişme olarak görülüyor.

Kayıp yıl 2014

2014'te en iyimser tahmine göre büyüme hızı %3'ün üzerine geçmeyecek. Ocak ayı itibarıyla yılın ikinci yarısındaki 12 gün-

lük ekonomik krizde, Türkiye'nin ekonomik kaybı 40 milyar avro civarında oldu. Bu açıdan enflasyonun 2014'te ikili hanelerde dolaşması, Türkiye açısından moral bozucu gelişmeleri beraberinde getirecektir. Cari açık daha da artacak.  nemli bir gelişme de cari açığının bundan sonra daha da artacak olmasıdır. Türkiye'de ihracatın ithalata dayalı olması ve ihraç edilen malların %60 oranında ara mal olarak ithal edilmesi moralieri bozuyor. Genel olarak bakıldığı zaman Türkiye'deki ekonomik kriz işsizliği de büyük ölçüde artıracak. 2013 yılında gerçekleştirilen ihracatın 151 milyar dolar seviyesinde kalması, 2012'ye göre hiçbir gelişme göstermemesi, kazanılan eski pazarlar olarak gördüğümüz Afrika ülkelerine olan ihracatın hafif düşüşe geçmesi, Avrupa Birliğı pazarlarının da fazla  mit vermemesi Türkiye'de ekonomik krizin daha da büyümesini beraberinde getirecektir.

Kriz alanları gelişiyor

Önümüzdeki yıl otomotivdeki kriz daha da büyüyecek ve bu branşta ara mal üreten kuruluşlarda ciddi işten çıkarmalar gözlenecek. Otomotivdeki satın almaların düşmesinin yanında ÖTV'ye yapılan zam ve dövizin değ r kaybetmesinden sonra benzin ve mazot zammı da bu sektörün belini b kecektir. Bursa başta olmak üzere otomotiv sektörünün ağırlıklı olduğı bölgelerde krizin artmasını beklememiz gerekir. Dünya pazarında otomotiv üretiminde 16. olan Türkiye, önümüzdeki günlerde ilk yirmideki sıralamadaki yerini alamama durumuyla karşı karşıyadır. En önemli gelişme inşaat sektöründe olacak. Doyma noktasına gelen ve son aylarda belirli yasa dış olaylar içinde olan inşaat sektöründeki kriz, bu branşta da işsizliği artıracaktır. İnşaat sektöründe üretilen konutların özellikle orta kesim tarafından alınamayacak duruma gelmesi ve fazla arz sunulmasının yanında önümüzdeki günlerde beklenen kredi maliyetlerinin artması da bu sektörde ciddi bir kri-

zi beraberinde getirecek. Özellikle inşaat sektöründeki bazı iş adamlarının ciddi bir şekilde şaibe altında olması da buna ek bir gelişme olarak görülebilir. Bu açıdan bakıldığında zaman eskiten inşaat sektöründe ciddi bir pazar olan Bodrum, İzmir gibi bölgelerde fiyatların ciddi bir düşüşe geçmesini de göz önüne almak lazımdır. Tekstil ihracatında da sorunların artması ile Türkiye’de işsizlik oranı büyük ölçüde artacaktır. Ayrıca bugün Türkiye’de 1,3 milyonu Suriye’den gelen olmak üzere toplam 3,3 milyona yakın kaçak göçmen işçi bulunmaktadır. Bunlar birçok işi ucuz fiyata yaptıkları için onların çalıştığı branşlarda da Türkler arasında işsizliğin artmasını bekleyebiliriz. 3,3 milyonun üzerinde kaçak göçmenin Türkiye’de inşaat sektöründen tekstile, tarım sektöründen ev hizmetlerine kadar çok ucuz hizmet vermeleri; bu konularda işçi çalıştıran işverenlerin de bunlara yönelmesini beraberinde getirmektedir. Böylece işsizlik, kayıtlı Türkler arasında ciddi bir şekilde artmaktadır.

Kriz büyüyor

Özellikle hükümetin politik krizle birlikte ekonomik krizi tırmandırması, kişi başına ulusal geliri 9.500 dolara çekecek. İşsizliğin %12’lerde ve enflasyonun %11-13 arasında yer alması şaşırtıcı olmamalıdır.

Türkiye’de bugüne kadar ölçümü yapılmamış olan kültür ekonomisi, spor ve gastronomi ekonomisinde yeni araştırmalar yapılarak bu branşlardaki istihdamın ve ekonomik büyümenin ölçülmesi, bu branşlara daha fazla eğilim gösterilmesinde faydalı olacaktır. Avrupa’daki imajımız, başta Almanya olmak üzere, ciddi bir şekilde dibe vurmuş bulunmaktadır. Bunların düzelmesi büyük ölçüde zaman alacaktır. Avrupa Birliği’nin gündemine, Türkiye, geçtiğimiz yılki Gezi krizinden sonra bu yıl tekrar ekonomik krizle oturmuş bulunmaktadır. Türkiye’ye yönelik önyargıları olan Avrupa Birliği ülkeleri bunu fırsat bilerek Türkiye’yi dışlama politikası içine gir-

mektedirler. Alman Başbakanı Angela Merkel önceleri Türkiye'ye tam üyelik yerine özel statü vermekten bahsederken son aylarda bunu stratejik partnere dönüştürme çabası içindedir. Bu gerçekleşirse AB'nin stratejik partnerleri bugüne kadar hiç üye olma isteminde bulunmayan Ukrayna ve Rusya'dan sonra Türkiye olacaktır. Kırım'daki gelişmeler ve 16 Mart referandumuyla Ukrayna üyelik potasına ilerleyebilir. Öncelikle 10 Ağustos'tan sonra Tayyip Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığına seçilmesi AB'deki önyargıları daha da arttırmıştır.

Dünyadaki Ekonomik Krizin Türkiye'de Algılanması

AB çökerken Türkiye'nin konumu

Eskilerin güçlü Avrupa'sı; yerini borsaları çöken, Londra'da sokakları yanan, Almanya'da halkın %22'sinin fakirlik sınırının altında yaşadığı, fakirleşen bir kıtaya bırakıyor. Bu gelişmeler daha kötü bir şekilde ABD'de de yaşanıyor. Her geçen gün yeni ülkelerin bu krizden etkilendiğini görmekteyiz. Yunanistan'dan sonra İspanya, İtalya, Güney Kıbrıs'a doğru uzanan krizin önümüzdeki günlerde Belçika ve Fransa'ya da yöneleceğini söyleyebiliriz. Ekonomik krizin AB'ye önümüzdeki günlerde 8 önemli etkisi olacağını göreceğiz.

Ekonomik Krizin AB'ye etkileri

1. AB pazarı önümüzdeki günlerde daralacak, ithalatı azalacak ve ihracatta da zorluk içine girecektir. AB'nin ihracatta promotoru olan Almanya, artık Çin ve Hindistan gibi rakipleri karşısında malların dış pazarlara satışını güç bir biçimde yürütmektedir.

2. Ekonomik krizin büyümesi AB ülkelerinde, başta Almanya olmak üzere, 505 milyonluk bir pazarı büyük ölçüde etkileyecek ve bireyler bu krizde ekonomik açıdan kaybedenler

bölümüne geçecektir.

3. AB'nin ekonomik yükünü çeken, 2012 yılında AB bütçesinin %32'sini karşılayıp genel bütçeden %15'lik bir pay alan Almanya, bundan sonra AB'de ekonomik krize giren ülkeleri kurtarma operasyonun yükünü çekmeyecektir.

4. AB'nin yeni rakipleri BRICS ülkeleri olmaya devam edecek; Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'in dışında Güney Afrika, Endonezya, Türkiye gibi ülkeler de bu konuda AB'nin yeni rakipleri olmaya devam edeceklerdir.

5. ABD ve AB, okyanusları kapsayan bir ortak pazar oluşturarak güçlerini pekiştirmek istiyorlardı. Angela Merkel'in hedefi olarak AB ve ABD arasında oluşturulan ekonomik bölge, özellikle BRICS ülkelere karşı koruma amacı oluşturan bir bölgeydi. Bunun artık bu krizlerden sonra çökeceğini söyleyebiliriz. Çöküşün ilk çatırtıları tüm dünyada duyulmaya başlamıştır.

6. AB ülkelerindeki bu ekonomik kriz ilk önce bu ülkelerde yaşayan insanların, AB ülkelerinden başka ülkelere yönelmesini beraberinde getirecektir. Almanya'dan küçük ve orta işletmelerin Kanada'ya veya kaliteli iş gücünün İsviçre ve Avusturya'ya kaçışını göreceğiz. Ayrıca AB'de yaşayan göçmenler de özellikle ekonomik nedenlerle ve ırkçılık açısından içinde yaşadıkları ülkeleri terk ederek kendi ülkelerine, dönmeye başlayacaktır.

7. AB'de yeni ırkçılık artacaktır; Norveç'te ortaya çıkan ırkçı hareket, İsviçre'de İslam'a ve camilere karşı tepkinin gelişmesiyle AB'nin tüm ülkelerinde öncelikle göçmenlere, daha sonra Müslümanlara ve Türklere yönelik ırkçılığı beraberinde getirecektir.

8. Uzak Doğu ülkelerinin ekonomik etkisi artacak; başta Çin ve Hindistan olmak üzere Vietnam, Tayland gibi ülkeler Avrupa ve dünya pazarında daha fazla etkili olacaklardır.

AB ve ABD'de başlayan ekonomik gelişmelerin Türkiye'ye olabilecek etkileri

1. Türkiye'nin ihracatının geçtiğimiz yıllarda yaklaşık %60'ını gerçekleştirdiği, şu an ise satın alma gücü düşen AB ülkelerine ihracatı yavaşlayacaktır. Bunun için Türkiye, Afrika gibi yeni pazarlara daha fazla yönelmek zorunda kalacaktır. Bu konuda Türkiye son 3 yılda başarılı bir grafiğin içine girip son dönemde ihracatının takriben %30'unu Afrika ülkelerine yönelterek AB'ye yavaş yavaş alternatif hazırlamaya başlamıştır.

2. AB'deki ekonomik kriz, Türkiye turizmini de önümüzdeki yıldan itibaren negatif yönde etkileyecektir. 2013'te, başta İstanbul olmak üzere, Türkiye'ye gelen turistlere baktığımızda; Almanya'dan ve diğer AB ülkelerinden gelen turistlerin konumunu yavaş yavaş Arap ülkelerinden gelen turistlere ve Ruslara bıraktığını görmekteyiz. Satın alma gücü düşen AB ülkelerinde yurt dışına çıkışlar azalacak; 2008 yılında 57 milyon Alman yılda en az bir kere yurt dışı seyahati gerçekleştirirken, 2012'de beklenen yurt dışına çıkan kişi sayısı 45 milyona doğru azalmıştır.

3. AB'nin Türkiye'ye tepkisi ve Türkiye'yi dışlaması artacak; özellikle AB'deki krizlerden etkilenen, AB'nin Hırvatistan ve Sırbistan gibi ülkeleri kendilerine yakın buldukları ülkelerin dışında kalan Türkiye ile ilişkilerini daha da azaltacaklar ve Türkiye'nin artık Ukrayna, Rusya gibi ayrıcalıklı ortak ülke konumuna gelmesine yönelik çalışmalar yapacaklardır.

4. AB'den Türkiye'ye göç hızlanacak ve hızlanan bu göçün iki şekilde olduğunu göreceğiz. Son aylarda Almanya'dan Yunanistan'a kadar birçok AB vatandaşı Türkiye'ye iş aramak için gelmeye başlamıştır. Türkiye'deki ekonomik büyüme ve İstanbul gibi kentlerin albenisi Avrupalıların Türkiye'ye göçünü artıracak ve bunun dışında Avrupa'da yaşayan Türk göç-

menlerden de kalifiye olanlarının Türkiye'ye dönüşünü hızlandıracaktır.

5. AB sınırları içinde yaşayan 21 milyon Müslüman arasında 5 milyon 400 binlik nüfusu ile pozitif ve negatif aktif grubu oluşturan Türklere yönelik saldırılar artabilecek; yeni ırkçılık ve İslamofobi, belirli ölçüde Türkofobi ile birlikte Türklere yönelik saldırıları çoğaltabilecektir.

6. Türkiye, başta Çin olmak üzere, gerek ithalatında gerekse ihracatında ve turizm gelirlerinde başka ülkelere yönelecektir. Hatta önümüzdeki yıllarda Hindistan'dan Antalya'ya turist getirme gibi girişimlerin olmasını bekleyebiliriz.

AB'nin satın alma gücü azalıyor

Tüm bu gelişmeler çerçevesinde AB krizinden Türkiye'nin de büyük ölçüde etkileneceğini söyleyebiliriz. 505 milyon nüfusluk AB'nin satın alma gücündeki gerileme, gelirlerinin azalması, emeklilik yaşının yükseltilmesi ve bu insanların kaybedenler grubuna girmesi, Türkiye'nin hem ihracatını hem de hizmet sektörü olarak turizmde sattığı malları büyük ölçüde etkileyecektir. Artık AB ülkelerinden Türkiye'ye büyük ölçüde yatırım gelmeyeceğini de söyleyebiliriz. Bu açıdan Türkiye, AB'deki krizden dolayı olarak etkilenecek ve sorunları artacak bir ülke konumuna gelecektir. ABD ve AB'deki ekonomik gelişmeler Türk halkında da etkilerini gösterecektir.

Tüm bunlara rağmen Avrupa'daki ve ABD'deki çöküş, Türkiye'yi belirli ölçüde yıpratmak fakat ekonomimizde yeni alternatifler yaratmamıza katkıda bulunacaktır. Sonuçta dünyadaki gelişmeleri ve Türkiye'ye etkilerini ciddi bir şekilde incelediğimizde, ülkede tüm olumsuz şartlara rağmen kişi başına düşen borç oranının düşeceğini, yaş ortalamasının 28,4 olması ve Türk insanının dinamiği açısından düşünüldüğünde Avrupa'ya göre her zaman daha iyi olacağını söyleyebiliriz.

Almanya ve AB Sınırları İçindeki Türklerin Kurdukları İşletmeler ve Genel Ekonomiye Katkıları

Bugün Avrupa Birliği'nde faaliyet gösteren Türk girişimci sayısı 145 bin sınırını aşmıştır. 2013 yılı verilerine göre Avrupa Birliği'ne üye 28 ülkede yaşayan Türk kökenli göçmen sayısı 5 milyon 400 bindir. Bunların takriben 1 milyon 800 bini de içinde yaşadıkları ülkenin vatandaşlığını almış bulunmaktadır. Yunanistan, Bulgaristan ve Romanya'da azınlık olarak yaşayan ve içinde yaşadıkları ülkenin vatandaşı olan 970 bin Türk'ü de bu sayıya ilave ettiğimizde, Avrupa Birliği içinde yaşayan Türk nüfus 5 milyon 400 bine ulaşılıyor.

Tablo 1: Almanya Türk Kökenli Haneler Ekonomik Verileri

Almanya Yerleşik Türk Kökenli Vatandaşlar (2010)	
Halen T.C. nüfusuna kayıtlı Türk vatandaşların ın toplamı	1.840.000
Alman vatandaşlığına geçen Türkler	780.000
Ebeveynlerinden biri Türk olan Alman vatandaşları (melez)	260.000
Türk kökenli toplam Alman vatandaşı	1.040.000
Türk kökenli toplam nüfus (yaklaşık)	3.000.000
Türk kökenlilerin Alman genel nüfusuna oranı	(%) 3,2
Kaynak: TAVAK - Federal İstatistik Dairesi, 2014	

AB sınırları dâhilinde yaşayan 5 milyon 400 bin Türk nüfus, sayıca Danimarka nüfusunu geçip, Lüksemburg nüfusunun 13 katına denk gelirken; Yunanistan nüfusunun yarısından fazlasını oluşturur. Bu benzerlikleri daha da artırabiliriz. An-

Tablo 2: Almanya Türk Kökenli Haneler Ekonomik Verileri (2010)

Almanya Türk Kökenli Haneler Ekonomik Değerler(2010)	
Türk kökenlilerin toplamı	3.000.000
Hane başı nüfus ortalaması	3,6
Toplam Türk haneleri	805.500
Ortalama hane geliri (Net/ Aylık €)	1.910
Ortalama hane başı tasarruf (Net/ Aylık €)	190
Hane Başı toplam tüketim harcamaları (Net/ Aylık €)	1.720
Hane başına yıllık net gelir	22.440
Yıllık net hane gelirleri toplamı (Yıl Toplamı / Milyar €)	18.4
Türk haneleri tasarruf miktarı (Yıl Toplamı / Milyar €)	1.8
Türk haneleri tüketim harcama (Yıl Toplamı / Milyar €)	16.8
Kaynak: TAVAK 2012 (Değerlendirme)	

cak burada üzerinde durulması gereken en önemli nokta, Avrupa Birliği sınırları içinde yaşayan 5,4 milyon Türk nüfus arasında girişimci sayısı ile içinde yaşadıkları ülkenin vatandaşlığını alan Türklerin sayısının her geçen gün arttığı gerçektir. Genel olarak başta Almanya olmak üzere 2000 yılından itibaren yaşanan ekonomik kriz, insanlarımızı belirli ölçüde geri dönmeye yönlendirmiştir. 2007 yılında yalnız Almanya'dan 70 binin üzerinde Türk kökenli göçmen kendi ülkesine dönmüştür. Buna rağmen Avrupa Birliği'nde 115 ayrı sektörde faaliyet gösteren 145 bin girişimciye sahip olmak hiç de küçümsenecek bir sayı değildir.

2008'de başlayan kriz süreci içinde Almanya'da hane başına aylık ortalama net gelir düzeyi, yaşanan küçük bir düşüş sonucunda aylık 1.870 avro olmuştur. Bu rakam, yıllık bazda

22.440 avro ortalama hane gelirine denk gelmektedir. Bu sayının tüm Türk göçmen hanelerine uygulanması halinde ise 18,4 milyar avro tutarında net hane geliri rakamına erişiliyor. Bu değerin 16,6 milyar avroluk bölümü (hane başına 2.06 avro) temel yaşam ve tüketim harcamaları için kullanılırken; 1,8 milyar avroluk kısmı tasarrufa gitmektedir.

Türklerin Avrupa Birliği'ne Ekonomik Katkısı

Avrupa'da yaşayan 5 milyon 400 bin Türk arasında çalışan nüfus yaklaşık 3,5 milyon düzeyindedir. Avrupa Birliği ülkelerinde çalışan nüfusun % 0,67'sini oluşturan 3,5 milyon Türk, AB Gayri Safi Yurt İçi Hasılası'na (GSYİH) 2006 yılında cari fiyatlarla 80,7 milyar avro tutarında bir katkı sağlamıştır (avrostad). Bu katkı 1998 yılında yapılan araştırmada 55,1 milyar avro olarak tespit edilmiştir. 15 AB üyesi ülkenin 1998 yılı GSYH'si cari fiyatlarla 7.472.5 milyar avro, 2006 yılında ise 10.769.8 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

Türklerin AB ülkelerindeki makroekonomik katkısı Türk girişimcileri bazında değil, çalışan Türk nüfusu itibarıyla hesaplanır çünkü Türkler, AB ekonomisinden kopmuş otonom ve dolayısıyla kapalı bir ekonomi oluşturmuyor; aksine çalışan Türklerin ezici çoğunluğu, yaşadıkları ülke işletmelerinde çalışıp yine bu işletmelerin ürünlerini tüketiyor. Türklerin yalnız üretici güç olarak değil, aynı zamanda tüketici olarak varlıkları AB'deki iç talebe, satın alma güçleri oranında yansır. Mevcut ekonomik bütünleşme Türkleri Avrupa ekonomileri için vazgeçilmez kılar.

Almanya'daki Türk girişimcilerin ekonomik gücü

Türk etnik ekonomisindeki genişleme Almanya'nın her yerinde görülebilir. Bugün Almanya'nın büyük kentlerinde ticaret, gastronomi, zanaatkarlık veya hizmet sektöründe faaliyet gösteren Türkler, Almanya'nın ekonomik hayatına önemli katkıları vardır. Almanya'da yaşayan Türklerin, özellikle de büyük kentlerde, Almanya'nın ekonomik hayatına önemli katkıları vardır. Almanya'da yaşayan Türklerin, özellikle de büyük kentlerde, Almanya'nın ekonomik hayatına önemli katkıları vardır.

ren bir Türk'ün mal ve hizmet satışı yapmadığı hemen hemen hiçbir semt yok gibidir. Ancak çok sayıda işletmenin son beş-on yıllık süre içinde kurulmuş oldukları faktörü de göz önüne alındığında, pazarda yer edinmek için geçen süre oldukça kısadır. Buna karşın söz konusu girişimci grubu, makroekonomik düzlemde kayda değer ekonomik rakamlara erişmektedir.

Girişimci sayısı 80.000 sınırına yaklaştı

Almanya'da faaliyet gösteren 77.800 Türk girişimcinin toplam yıllık ciroları 32,9 Milyar avroyu bulmuştur. 2008 krizi ile başlayan piyasa kötüleşmesi, Türk ve Alman hanelerinin gelirlerinde meydana gelen azalma; cirolarda belirli oranda düşüşe sebep olmuştur. 2008 yılı ortalama yıllık ciroları 458.000 avro olan işletmelerin büyük bölümünü küçük aile işletmeleri teşkil ediyor. Bununla beraber aralarında, sürekli büyüyen ve ciddi bir şekilde yerleşen işletmeler doğuyor. Yeni kurulan işletmelerin sayısında son üç yılda görülen açık artış, küçük işletmelerin oranına ağırlıklı olarak yansıyor, yıllık ciro rakamlarının artmamasına neden olmuştur.

İşletme kuruluşlarına ortam hazırlayan, daha önce iş piyasası vb. koşullar yanında sayılmış nedenler ile meslek ve eğitim seviyelerindeki yükselişin de etkisiyle, işletme kuruluşlarına dönük dinamikte eksilme olmamıştır. Önümüzdeki yıllarda bu faktörlerin daha yoğun biçimde etkilerini hissettirmeleri bekleniyor. Almanya'da büyüyen neslin iş piyasasına giriş oranı arttıkça, mesleki geleceklerini planladıkları süreçte önlerindeki mevcut engelleri algılayarak çıkış yolları aramaya yöneleceklerinden; kendi başına iş kurmak onlar için bu bağlamda önemli bir alternatif olacaktır.

Gerileme başlıyor

TAVAK, niteliksel yükselişin, sayısal yükselişin önüne geçeceğini ve gelecek 13 yılda büyüme oranının %4'e gerileyeceğini

30 Faruk Şen

ni tahmin ediyor. Bu çerçevede 2020 yılında Almanya'daki Türk kökenli girişimcilerin sayısı artarak 130 bin olacaktır. Aynı gelişmenin AB genelinde de süreceğinden hareketle 2020 yılında, AB'deki Türk kökenli girişimcilerin toplam sayısının 190 bini bulacağı öngörülüyor. Bu sayı içerisine, Türkiye'den doğrudan yatırımlar ve Balkan ülkelerindeki Türk kökenli azınlıklar hesaba katılmamıştır. Almanya'daki 130 bin Türk işletmesinin çalışan sayısı 2020 yılında 700 bini bulacaktır. Bu sayı, mevcut durumda 337.000'dir. AB genelindeki Türk girişimcilerin yarattıkları istihdamın ise toplamda 1 milyona ulaşacağı öngörülmüştür. Ekonomik göstergelerde ise 13 yıl içerisinde dikkate değer gelişmeler bekleniyor. Türk girişimcilerin 2013 yılındaki 7,7 milyarlık toplam yatırım hacimleri 18 milyar avroya ve 32,7 milyar avroluk ciroları 70 milyar avroya yükselecektir. AB genelinde ise toplam ciro 90 milyar avro ve yatırım hacmi 25 milyar avro seviyesine erişecektir.

II. TÜRKİYE-AB ÇEMBERİ VE AVRUPALI TÜRKLER

AB ile İlişkiler Azalıyor, 137 Milyar Avroluk AB Bütçesi 28 lkeye Yetmiyor

AB ile İlişkiler Gündemden Düşüyor

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam yeliği konusunun gitgi-de gündemimizden düştüğü artık net bir şekilde görünüyor. 1 Ocak 2014'ten itibaren Yunanistan dönem başkanlığını aldı. Türkiye'nin ezeli rakibi olan Yunanistan önümüzdeki altı ay içinde Türkiye-AB ilişkilerine yn verdi. Fakat başkanlığı çok kritik bir durumda aldı. Yunanistan'ın durumuna baktığınız zaman son üç yılda kendi ülkesinden 168 milyar avronun kaçtığını görüyoruz. Büyük oğunluğu Avrupa Birliği'ne, Almanya'ya gitti; belirli bir bölümü de Türkiye Cumhuriyeti'ne geldi. Zira eski İstanbullu Rumlar buraları tanıdığı için Türkiye'ye gelen sıcak para arasında Yunan parası da vardır, bu fazla bilinmez. Temmuz 2014'ten itibaren dostumuz İtalya, dönem başkanlığını devralmıştır.

137 Milyar Avroluk AB Bütçesi 28 lkeye Yetmiyor

Yunanistan 340 milyar avroluk bir yük altına girdi. Avrupa

Birliği'nden verilen bu paralara karşı Yunanistan'ın belirli bir fedakârlığı ve sorumluluğu var. Yunanistan'ın bundan sonraki kurtuluşu Avrupa Birliği'nde avronun içinde kalarak değil, dışına çıkarak eski parası drahmiye dönüp en azından %40'lık veya %50'lik bir devalüasyondan sonra kendi parasını basarak rahatlaması lazım. Yunanistan'daki ümitsizlik büyük boyutlara geliyor.

Şimdi bu bağlamda Avrupa Birliği'ne 2014-2020 yılları arası bir göz atalım. Biliyorsunuz Avrupa Birliği'nin bütçeleri hep 7 yıllık yapılır. Avrupa Birliği'nin son yedi yıllık, yani 2020 yılı sonuna kadar, bütçesi 974 milyar avro. 2013'te Avrupa Birliği 27 ülkeden oluşmaktaydı ve bütçesi 143 milyar avroydu. Avrupa Birliği 28 ülkeye çıktı ve artık 505 milyonluk bir nüfusa sahip. Bütçesi ise 137 milyar avroya düştü. Bunun nedeni Almanya gibi bütçeye pay veren ülkelerin verdikleri payı yavaş yavaş azaltıyor olmaları. Birçok AB ülkesinin kendi halklarında da büyük ölçüde tepki başladı.

Avrupa Birliği'nin Çöküşü

Avrupa Birliği'nin çöküşüne de göz atmakta yarar var. Hepimiz bu çöküşün Yunanistan'la başladığını düşünüyoruz; bu yanlıştır. Avrupa Birliği'ndeki ilk çöküş Romanya ve Macaristan'la başladı. Romanya ve Macaristan'daki çöküşe, Avrupa Birliği hiçbir ek bütçe ayırmadı ve bu ülkeleri Dünya Bankası ile IMF'ye teslim etti. Romanya'daki çöküş çok büyük boyutlara geldi. Macaristan'daki çöküş artık politikaya da yansıdığı için apayrı bir konumda. Daha sonra Yunanistan, İspanya, Portekiz, İrlanda ve az da olsa İtalya bu çöküşten paylarını aldılar. 2014'e girerken çöküşünü çok ciddi şekilde beklediğimiz iki ülke var. İlki Slovenya. Slovenya çok örnek bir ülkedi, zira daha AB'ye yeni üye olduğu zaman 2,2 milyonluk bir nüfusla kişi başına düşen gelir 16 bin avroydu. Bu, Slovenya gibi bir ülke için büyük bir paraydı. Şimdi aniden bankacılık

sektöründe yaptıkları hatalardan dolayı ülke çöküşe girdi ve daha da önemlisi Avrupa Birliği'ne lider ülke olan Belçika'da ciddi bir çöküş bekleniyor.

Belçika, Güney Kıbrıs sıradalar

Bu ciddi çöküşün Belçika'yı önümüzdeki yıllarda "Çekoslovakyalılaştıracakları"ndan hareket edebiliriz. Peki bu nedir? Bu ülkede üçe ayrılma durumuna doğru bir giriş var. Bir diğer çöküşü de bizim komşumuz, ezeli ve edebi dostumuz Güney Kıbrıs'ta görüyoruz. 720 bin nüfusu olan bir ülkenin şu anda 22 milyar avro miktarında bir paraya ihtiyacı var. Güney Kıbrıs da çökecek bir duruma geldi. Son yıllarda Avrupa Birliği'nde ciddi bir kayıp var, önümüzdeki yıllarda fazla bir gelişme beklemyelim ve bunlara baktığımız zaman Türkiye'nin ekonomisi 2002-2009 arasında Avrupa Birliği'ne göre çok daha iyi bir ülke konumundaydı. Şimdi 17 Aralık'tan sonra Türkiye ekonomisi ne hale geldi ve neler olacak, buna ciddi bir şekilde ışık tutalım.

AB-Türkiye Gümrük Birliği

Bu çerçevede Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerini ele alırsak, Avrupa Birliği, gümrük birliği konusunda Türkiye'ye ciddi bir kazık attı. Niçin attı, bir göz atalım. Avrupa Birliği'ne gümrüklerimizi açtığımızda AB'nin üçüncü ülkelerle yaptığı gümrük birliği anlaşmalarında tam gümrük birliği olmadığı için söz sahibi değiliz. Şu anda Merkel, ABD'yle birlikte dünya ticaretinin %75'ini oluşturan bir bölgede serbest mal dolaşımı, serbest ticarete ilişkin STA diye bir anlaşma yapıyor. Esasen bu anlaşmayı yapmasının en büyük nedeni Çin, Hindistan ve Brezilya gibi ülkelerin bu pazara rahat girmesini önlemek.

Tabii bunun içine Rusya ve Türkiye gibi ülkeler de dâhil. Türkiye dış ticareti çok yüksek bir ülke olmadığı için ne kadar ciddiye alıyoruz bilmiyoruz. Böyle bir durumda Türki-

ye'nin 1996 yılında AB'yle başladığı anlaşmada, 2012 yılının sonuna kadar AB, bizden aldığı malın 230 milyar avro tutarından daha fazlasını bize sattı. Demek ki AB ticari olarak büyük ölçüde daha kârlı bir konumda.

Gümrük Birliği tazminatı güme gitti

1996 yılında gümrüklerimizi açtığımızda her ülkeye uyguladıkları gibi ilk altı yıl için 6 milyar avroluk gümrük birliği tazminatı öngörüldü. 1996 yılı için bu para gayet iyi bir miktardı. Bunu Yunanistan'ın vetosundan dolayı bize kullandırmadılar ve veto kalktıktan sonra da Türkiye bunu istemedi.

AB ve Serbest Dolaşım Hakkı

Gümrük fiyatlarının indirilmesinin bize şöyle bir yararı oldu: Türkiye'de gümrüklerin arkasına sığınıp da Türk halkına çok pahalı mal satan kuruluşlar eski etkisini kaybetti ve ister istemez AB kriterlerine uymak zorunda kaldılar. Diğer önemli nokta, serbest dolaşım hakkı. Bizim daha 1963'te yaptığımız anlaşmalarda gümrüklerin kitlenmesi ve serbest dolaşım hakkı konuşulmuştu. Serbest dolaşım hakkını 1 Aralık 1986'dan itibaren Türkiye'ye uygulamak zorundaydılar. O zaman Almanya'daki yabancılar sorumlusu Heinz Kühn demişti ki "Aman, bunu uygulamayalım. Eğer serbest dolaşım hakkını uygularsak AB'ye gelmek için bavullarını hazırlamış 4-5 milyon Türk gelip iş piyasasını dolduracak." Böylece Türkiye'ye serbest dolaşım hakkını uygulatmadılar.

Serbest dolaşım hukukunu AB ya bilmiyor ya da bilmezden geliyor. Zira AB'nin serbest dolaşım hukukunun 9'ncu maddesi gayet açık şekilde der ki: "Serbest dolaşım hakkından yararlanacak olanlar, gittiği ülkede 90 gün içinde iş veya ev bulabilirse kalabilir." Şu anda AB sınırları içinde yaşayan 5 milyon 400 bin Türk kökenli göçmenim var. Almanya'da Türkler arasında işsizlik oranı %30, İngiltere'de %38. Böyle kendi ülke-

sinde yaşayan, o ülkenin şartlarına uyum sağlamış insanların iş bulamadığı yerde, Türkiye'den giden insanımızın iş bulma şansı hiç yok ya da %1 ihtimal.

Türkiye'ye Ulaşmayan AB Fonları

Bu açıdan baktığımız zaman Türkiye'nin gümrük birliğinden yediği kazıklar devam ediyor. Diğer önemli nokta ise AB, Türkiye'ye 2009 yılından beri belirli bir fon ayırıyor ve 2012'nin fonu 930 milyon avro. Türkiye bu fonların ancak %60'ını kullanabiliyor ve proje üretemediği zaman %40'ı geri dönüyor. Bu %60'ı da Türk STK'ları fazla kullanamıyor. İngiltere'den British Council, Almanya'dan GTZ gibi firmalar AB'den bu fonları alıyor, bizdeki taşeron firmalara çok az para vererek bunları AB'den Türkiye'ye gelmiş gibi gösterip AB'de harcıyorlar.

Türk Halkının %74'ü AB'ye Hayır Diyor!

Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı olarak biz son üç yıldır Türk halkının AB'ye bakışını araştırıyoruz. Bunu hep 1.200 ölçekli bir araştırma olarak sekiz ayrı kentte 18-60 yaş grubu arasında yapıyoruz. Biliyorsunuz ki 2005 yılında Türkiye, AB'yle tam üyelik görüşmelerine başladığında Türk halkının %74'ü AB'ye tam üyelik istiyordu. 2011'de tam üyelik isteyenlerin sayısı %34'e düştü. 2012 yılında bu rakam daha da düşerek %17'yi buldu ve 2013'te minimal bir çıkışla AB'ye tam üyelik isteyenlerin sayısı %18'i buldu. Çok ilginç bir gelişme var ki 2005'te Türk halkının %74'ü AB'ye tam üyelik isterken, son araştırmamızda görülüyor ki Türk halkının %74'ü şu anda AB'ye hayır diyor.

AB Ülkelerine İhracat Azalıyor

Türkiye'nin ihracatının %64'ü hâlâ AB'ye yapılıyor gibi gösterilse de bu oran ciddi bir şekilde düştü. 2012 yılında Türk

ihracatının %34'ü Avrupa ülkelerineydi. Buna karşılık Türkiye'nin 2002 yılında %1,5'lik ihracatı olan Afrika ülkelerine ihracatımız 2012 yılında %30'lara çıktı. Peki neden? Çünkü Türkiye yeni alanlar keşfetti: 2007'de ilk önce iş adamları Afrika'ya gitti, daha sonra okullar kuruldu, akabinde THY uçak bağlantılarını kurdu, büyükelçilikler açıldı ve %30'lara ulaştık. Eskiden Afrika ülkelerine yönelik yanlış bir bakış açısı hâkimdi. Afrika ülkelerinin fakir olduğunu, bu yüzden onlara mal satılamayacağını düşünürdük. Hayır, Afrika bizim gibi çarpık büyüyen bir yapıya sahip. Oralarda, Hindistan'da olduğu gibi satın alma gücü %5 ile %7 oranında yüksek olan insanlar var, onlara mal satıyoruz.

Bu nasıl oluyor? Türkiye'ye bakarsanız yıllık 840 milyar dolarlık gayri safi milli hasılamız varsa; Türk halkının %1'i, yani 770 bin kişi, bunun %49'unu tüketir ve Türk halkının diğer %99'u da bunun %51'ini tüketir. Yani Türkiye'deki 770 bin kişinin satın alma ve harcama gücü 420 milyar avrodur ki Almanya'da bile bu güç yoktur. Türkiye'deki durum Afrika'da da böyledir. Onun için biz bu pazarları şu anda almaya başladık ve Avrupa Birliği'ne ihracatımız bundan sonra daha da düşebilir.

Avrupa halkı, tüketimini azaltmaya başladı. Eskiden bizim en fazla sattığımız beyaz eşyaydı çünkü beyaz eşyada Vestel, Arçelik gibi markaları burada üretip satıyoruz. Eskiden Avrupalı dört yılda bir beyaz eşyasını yenilerdi ama son araştırmalar gösteriyor ki artık beş yılda bir yeniliyor. Ona da harcadığı para ve ayırdığı bütçede azalma var. Eskiden tekstilde Almanlar dört tane Türkiye'de üretilmiş tişört alırken şimdi bir taneye inmiş bulunmakta çünkü satın almalar azaldı. Bu açıdan bizim AB'ye ihracatımız bundan sonra da azalacağı benziyor.

Gelecekte Türkiye - AB İlişkileri

AB'ye ihracatımızın azaldığı bugünlerde Türkiye yeni pazarlara açılma gereği duyuyor. Önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin

AB'ye satacağı malların oran olarak düşeceğinden ve AB ülkelerinden gelen turist sayısının da azalacağından hareket edersek; Türkiye, yeni pazarlara hem ihracat hem turizm hem de inşaat sektöründe açılma zorunluluğu içinde olacak. Ayrıca AB'de yaşayan insanlarımızın yavaş yavaş geri dönecek olması da Türkiye-AB ilişkilerini negatif yönde etkileyecek.

AB'den yararlarımız

Şimdi gelelim Avrupa Birliği ile gelecekteki ilişkilerimiz ne olabilir ve ne olmayacak? AB, beş ayaktan oluşur. Birinci ayak, -bu Türkiye için çok önemli bir nokta- AB'ye tam üye olunduğu takdirde Türkiye, Avrupa Parlamentosu'na 74 parlamenter gönderecek. Şu anda Avrupa Parlamentosu'nda 751 parlamenter var; 99'u Almanya, 74'er tanesi İngiltere, İtalya ve Fransa tarafından temsil ediliyor. Türkiye büyüklük açısından tam üyelik durumunda 74 parlamenter yollayacak ve bu, Avrupa Parlamentosu'nun neredeyse %10'unun Türk parlamenterlerden oluşacağı anlamına geliyor. Tabii 74 parlamenter yollarsak bu sayı 825'e çıkıyor, böylece belki parlamenterlerin %9'u Türklerden oluşacak. Gene bu ayaktaki en önemli nokta, Avrupa Birliği Konseyi'nde Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya'nın 29'ar oy hakkının olması. Güney Kıbrıs'ın hakkı altı oya kadar düşüyor. Buna baktığınız zaman Türkiye, AB Konseyi'nde beş büyükten biri olacak ki bu bizim için üzerinde durulması gereken önemli bir nokta. Bunu şunun için söylüyorum: Bazı vatandaşlarımız AB'ye girersek siyasal hegemonyamızı AB'ye devredeceğimizi söylüyor. Ancak bu durumda "Hayır, Avrupa korksun." demeliyiz, zira Türkiye orada %10'luk bir söz hakkına sahip olacak. İkinci önemli ayağa 2014'ten itibaren bakalım: AB'nin 137 milyar avroluk bir bütçesi var. Bu bütçeyi bu yıl üç ana başlıkta harcıyorlar. Bunlara bir göz atalım: İlk olarak tarımsal garanti fonu için bu bütçenin %45'i gidiyor, bölgesel yapılar için %25'i ayrıldı

ve sosyal strüktür fonları için de %20 öngörülüyor.

AB'nin girdileri üç önemli başlıktan oluşuyor: Her ülke kendi gayri safi milli hasılasının %0,9'unu AB'ye ödüyor. İkinci olarak her ülke o yıl aldığı KDV'nin de %1,1'ini AB'ye ödüyor. Maalesef ÖTV'yi düşünmemişler. Esasen ÖTV'yi düşünselerdi, biz o kadar yüksek ÖTV ödüyoruz ki herhalde çok büyük bir katkımız olabilirdi.

Buna göre de AB ülkeleri bu iki fondan para alıyor. Türkiye eğer Polonya ve 2004'te tam üye olan diğer dokuz Doğu Avrupa ülkesi ve Güney Kıbrıs, Malta'yla birlikte tam üye olabilseydi, biz her yıl 7 milyar avroluk net katkı alacaktık. TAVAK olarak yaptığımız araştırma ve hesaplarımıza göre şu anda 2014 yılı itibariyle tam üye olsaydık, alacağımız para yılda 2 milyar avronun altında olacaktı. En erken üye olacağımız zamanın hesabını yapmak çok güç (2021) fakat herhalde biz AB'de net para ödeyen ülke konumuna geleceğiz. Demek ki önümüzdeki yıllarda politik olarak, tam üye olursak söz hakkımız var fakat ekonomik olarak Yunanistan, İspanya, Portekiz gibi ülkelerin aldığı paraların rüyasını bile göremeyiz.

Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliğinde (AGSK) Dışlanıyoruz

Avrupa Birliği'ni oluşturan beş ayaktan biri olan AGSK, 90'lı yıllarda eski Yugoslavya'nın dağılmasından ve iç savaştan sonra zamanın Alman Başbakanı Gerhard Schröder öncülüğünde oluşturulmuştu. Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği 60 bin kişilik kurucu bir ordu olarak hazırlandı. NATO ülkelerinin asker vermesiyle oluşturulan bu AGSK'ye Türkiye de 6.000 askerle katıldı. Fakat Avrupa Birliği bu konuda bir kazık atarak 60 bin kişilik ordunun %10'unu Türk askerinin oluşturmaya rağmen, AB üyesi olmayan Türkiye'ye bu askerlerin müdahaleleri konusunda söz hakkı verilmedi. Böylece bizim de içinde bulunduğumuz bölgede 25 çatışma olasılığının 21'i

Türkiye'yi direkt olarak ilgilendirmesine rağmen 6 bin kişilik askerimizin bu bölgede yapacağı müdahalelere Türkiye askerle katılacak fakat karar mekanizmasında yer almayacaktı. Yani yetkileri vermişiz ellerine fakat söz hakkımız yok. Buna göre AB'nin beş ayağını oluşturan:

- 1) Avrupa Parlamentosu'na ve karar mekanizmalarına katılmak,
- 2) Bütçeye para vermek, bütçeden para almak,
- 3) Serbest dolaşım hakkı,
- 4) Gümrük birliği,
- 5) AGSK'de bulunma,

olarak tanımlayacağımız beş olasılıktan beşincisine pasif olarak katılıp aktif karar verme mekanizmasında yer alamıyoruz. Bu, Türkiye'ye karşı yapılmış büyük bir haksızlıktır. NATO ve Avrupa Birliği'nin, bundan sonra Türkiye'nin AGSK'deki konumunu değiştirmesi ve AGSK'nin müdahalelerinde Türkiye'nin de %10'luk katkıda bulunduğu bölgede söz sahibi olması şarttır. Bunu hem NATO'dan hem de AB'den talep etmeliyiz.

Geri Kabul Anlaşması ve AB'de Vizesiz Seyahat

Bu olaylara bakarsak Türkiye'nin bugüne dek AB'den kazık yediğinin sonucuna varıyoruz. Önümüzdeki yedi yıllık dönemde de çok az gelişme olacak. Şimdi son olarak başka bir konuya geelim. Biliyorsunuz ki vize muafiyeti kaldırılсын mı, kaldırılmasın mı diye 16 Aralık 2013'te bir anlaşma imzalandı. Hâlbuki bu bir vize anlaşması değil. Bu anlaşma Türkiye'nin kendi sınırları içinden geçip İtalya, Yunanistan, Bulgaristan'a sığınan kaçak göçmenleri geri almayı kabul anlaşması. Türkiye han gibi bir ülke ve İzmir'den, Marmaris'ten çok fazla kaçak göçmen gemilere binip İtalya veya Yunanistan'a geçiyor. AB bizim topraklarımız üzerinden gidenleri "Geri Ka-

bul Anlaşması'yla" geri alma şartını getiriyor. Kimin bizim üzerimizden gittiğinin bir tespit olanağı da yok esasen, Türkiye'den gelmesi yeter. Bir de Türkiye'ye atılan en büyük kazık şu; bugüne kadar Türkiye, doğudan gelen insanlara mülteci statüsü vermedi. Suriye'den gelenlere bile biz misafir statüsünde baktık, sadece batıdan ve Güney Afrika'dan gelenlere mülteci olarak baktık.

Şimdi deniyor ki, Türkiye mültecilik konumunu değiştirsin, diğer ülkelere geçenleri de göçmen saysın. Hâlbuki zaten Türkiye şu anda Akdeniz şeridinde en fazla yeni göçmen alan ülke. Akdeniz'de dört yeni göçmen ülkesi oluştu. İlk önce İspanya. İspanya, Afrika'dan kaçanlara ve Latin Amerika'dan gelenlere ev sahipliği yapardı ve her dört yılda bir kendi piyasasındaki iş durumuna göre onlara oturma ve çalışma izni verirdi. İkinci ülke İtalya, üçüncü ülke ise Yunanistan. Bir ara 10 milyonluk Yunanistan'da 1,5 milyona yakın kaçak vardı. Fakat ülkede ekonomik kriz olduğunda Yunanistan bunların çoğunu hunharca ülkeden attı. Şu anda Türkiye'de -bu sayılar İç İşleri Bakanlığı'nın verdiği sayılar- 1 milyon 950 bin Türkiye'ye girip de çıkmamış kaçak yabancı var. 1,3 Milyon da Suriyeli olduğundan hareket ediyoruz. Ve işin ilginç tarafı, 3,3 milyonluk kaçak göçmen şu demektir: Türkiye nüfusunun %4'üne yakın kaçak insan burada yaşıyor.

Türkiye'de Göçmen Anlayışı

Almanya başta olmak üzere İtalya ve Yunanistan göçmenleri geri göndermek için her şeyi yaparken, Türkiye 1 Mayıs 2012'de çıkardığı bir kanunla çok büyük adım attı. Türkiye Cumhuriyeti'nde şu anda 400 bin kadar evde, anne babalarımıza ve çocuklarımıza bakan, ev işlerini yapan kaçak göçmenler var. Ermenistan'dan Gürcistan'a, Özbekistan'dan Filipinler'e kadar. Bunların işverenleri eğer 314 liralık bir SGK anlaşması yapıp, göçmenlerin sigorta parasını öderse onlara otur-

ma ve çalışma izni veriliyor. Bu 400 bin kişilik bir olanak. Kaçta kaçının bunu kabul ettiğini bilmiyoruz fakat Türkiye, göçmenlere yönelik zaten ılımlı politika uygulayan bir ülke. Bu uygulamanın şimdi bir de inşaat sektöründe yapılması düşünüyor. Suriyeliler konusunda Türkiye ister istemez bir adım atmak zorunda kaldı. İstanbul'daki bütün belediyelere 130 bin misafir Suriyeliyi yönlendirdiler. Belediyeler kendilerinden iş alan müteahhitlere Suriyeli çalıştırma şartı getiriyor, müteahhitlerimizin de işine geliyor. Bir Türk işçi 100 liraya çalışırken bir Suriyeli 40 liraya çalışıyor. Bir kusurları var, iyi çalışıyorlar ama hiç lisan bilmedikleri için hiçbir şey anlatma şansları olmuyor.

Biz böyle bir göçmen ülkesi statüsüne giriyoruz ve şimdi deniyor ki eğer Türkiye 3,5 yıl içinde "Geri Kabul Anlaşması"ndaki şartları iyi uygularsa vatandaşlar vizesiz Avrupa'da seyahat edebilecek. Türkiye bu konuda çok yanlış bir politika izliyor. Ne yapıyor? Kırmızı pasaport, hizmet pasaportu ve yeşil pasaporta bu hakları tanıdığı için Türkiye diyor ki, "Bizim elitimiz bunu çözdü." Hatta Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği korkunç bir ayırım yapıyor ve iş dünyasındaki insanlara çabuk vize verilmesini talep ediyor. Demek ki Türkiye Cumhuriyeti'nin insanları sınıfsal olarak ayrılmış. Avrupa'da yaşayan 5 milyon 400 bin Türk'ün anne babaları, kardeşleri, akrabalarını farz edelim ki öldü ya da evlendi; eğer Türkiye'den ailesinin yanına gitmek istiyorsa vize alamıyor. Alman Başkonsolosu Jutta Wolke iftihar ederek anlatıyor ve diyor ki "Biz her 100 vize müracaatının 28'ine onay veriyoruz." Düşünün, böyle bir durumda biz, acaba sporcuya nasıl olur, bilim adamına nasıl olur, iş adamına nasıl olur diye sorulara devam ediyoruz.

Türkiye'nin AB'ye Tam Üyeliğinin 5 Başlıkta Olası Katkıları

1) Avrupa Parlamentosu'nda ve Avrupa Komisyonu'ndaki Yerimiz

Türkiye, AB'ye 2014 yılında tam üye olabilirse, Fransa, İngiltere ve İtalya gibi ülkelerle birlikte 74 parlamentere sahip olacaktır. Almanya'nın 99 parlamenterle temsil edildiği Avrupa Parlamentosu'nda beş büyük ülkeden biri konumuna gelecek ve Avrupa Parlamentosu'nun yüzde 8'ini oluşturacaktır. Aynı zamanda Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya gibi 29 oy hakkına sahip beş ülkeden biri olacaktır. Politik olarak Avrupa'nın beş büyüğünden biri konumuna gelebilecektir. Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı'nın araştırmasına göre Türkiye'nin önünü kesen ülkelerin başında %30,2 ile Sarkozy'nin Fransa'sı gelmektedir. Almanya'nın Türkiye önünde engel çıkardığına inananların oranı %23,5'tir.

2) AB Bütçesine Katkı ve Bütçeden Alınan Kaynaklar

AB'nin 2012 yılı bütçesi 141 milyar avrodan oluşuyordu. 15'lerin Avrupa'sında 100 milyar avro civarında hareket eden bütçe; 27'lerin Avrupa'sında ancak 141 milyar avroya çıkmıştır ve bütçenin yüzde 14'ünü Fransa, yüzde 30'unu da Almanya ödemektedir. AB ülkeleri, AB bütçesine yıllık katma değer vergisinin yüzde 1,6'sı ile GSMH'nin yüzde 1,8'ini ödüyorlar. Buna karşın AB'nin tarımsal garanti fonunun yanında bölgesel ve sosyal yapı fonundan para alma olanağına sahipler. Türkiye 2004 yılında Polonya ve diğer dokuz ülke ile birlikte AB'ye üye olsaydı alacağı miktar yılda 7 milyar avro civarında olacaktı. İlk üç yıl için 21,4 milyar avro alacak olan Türkiye'ye en yakın ülke 3 yılda 19,6 milyar avro alacak Polonya olarak ortaya çıktı. 2014 yılında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üye olma hakkına sahip olması halinde bütçeden alacağı para 2

milyar avroyu geçmeyecek ve bu 7 yıllık bütçeden sonra 2021'de büyük bir olasılıkla AB bütçesine aldığından fazla para ödeyecektir. Bu da AB'nin Türkiye için ekonomik açıdan önemini kaybettiğini ortaya çıkarıyor.

3) Serbest Dolaşım Hakkı

AB ülkeleri arasında en önemli konulardan biri de bireylerin ve iş gücünün başka ülkelerde serbest dolaşım hakkına sahip olmasıdır. AB, son üye ülkelere serbest dolaşım hakkını tam üyelikten sonra belli bir süreçte tanımaktadır. Türkiye de serbest dolaşım hakkını alma konusunda oldukça beklemek zorunda kalacak bir ülke konumunda olacaktır. AB Serbest Dolaşım Hukuku'nun 9. maddesine göre serbest dolaşım hakkından yararlanacak bireyler, gittikleri ülkelerde 90 gün içinde ev ve iş buldukları takdirde bu ülkede kalma hakkına sahip olmaktadırlar. Bugün için Fransa'da resmi işsizlik %10'un üzerindedir. Fakat yapılan araştırmalarda bu oranın çarpıtıldığı ve işsizliğin %19 oranında olduğu ortaya çıkmaktadır. Yalnız Fransa'da yaşayan Türk insanının %28'i işsiz durumdadır. Bu; Avusturya'da %26, Hollanda'da %28, Almanya'da %30 oranındadır. Bu da göstermektedir ki serbest dolaşım hakkının tanınması halinde Avrupa'ya gidecek Türklerin 90 gün içinde ev ve iş bulma şansları çok daha az olmaktadır. Bu açıdan serbest dolaşım hakkı Türklere verilse bile ülke insanı için bir yararı olmayacaktır.

4) Gümrük Birliği

Türkiye, 1996 yılında Tansu Çiller-Murat Karayalçın Hükümeti sürecinde gümrük birliğine girmiş ve sivil toplum örgütleri buna büyük ölçüde destek vermiştir. Türkiye, gümrük birliği konusunda büyük bir zarara uğramıştır. Gümrük birliği çerçevesinde 2010 yılına kadar Türkiye'nin AB'den aldığı mallar 210 milyar avro olmuştur. Bu malların Türkiye'ye satıldığı

çok daha fazla mal alan Türkiye için 1996 yılından sonra öngörülen gümrük birliği yardımları hiçbir zaman gerçekleşmemiş ve Yunanistan'ın da vetosu bunda etkili olmuştur. Bu çerçevede Türkiye'nin tam üyelikte dördüncü ayağı olan gümrük birliğinin de pek bir yararı olmayacaktır. AB ile olan ilişkilerimizde göz önüne alınan beş faktörden en fazla öne çıkan ve 1996'dan beri gerçekleştirdiğimiz gümrük birliğinden, en fazla Almanya ve Fransa yararlanmıştır. Fransa, Türkiye'nin enerji ithalatı ikinci plana bırakılırsa, 1984'ten beri Türkiye'nin ithalatında da ihracatında da önemli bir ülke konumundadır. Özellikle Fransa'dan yaptığımız ithalatın büyük bir ölçüde artması, gümrük birliği çerçevesinde Fransa'dan her geçen gün daha fazla mal almamız, AB'nin beş ayağından ancak birini gerçekleştirmiş olan Türkiye'ye gümrük birliği çerçevesinde belirli bir yük getirirken, Fransa'nın gümrük birliğinden çok büyük bir ölçüde yararlandığını görmemiz mümkündür.

5) AGSK'de Türkiye'nin Konumu

90'lı yıllarda Balkanlar'daki son çatışmalardan sonra Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği çerçevesinde NATO ülkeleri, AB'nin emrine 60 bin kişilik bir vurucu güç vermiştir. Bu güç içerisinde 6 bin de Türk askeri bulunmaktadır. NATO nezdinde öngörülen bu kuvvetler üzerinde söz hakkı, yalnız NATO'daki AB ülkelerine aittir. Herhangi bir durumda 60 bin kişilik bu ordunun dış müdahalesi halinde Türk askeri 6 bin kişiyle bu girişime katılacak ve hiçbir şekilde burada komuta düzeyinde söz hakkına sahip olmayacaktır.

Bu da Avrupa Güvenliği ve Savunma Kimliği çerçevesinde Türkiye'ye ters düşen bir olaydır. Türkiye, AB'nin dışında fakat NATO'nun içinde bir ülke olarak NATO ağıının doğrudan veya dolaylı getireceği 24 çatışma bölgesinin 18'inde doğrudan yer almaktadır. NATO'ya karşı sorumluluklarını tam olarak yerine

getiren, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'nde de AB'nin vurucu gücünde 6 bin kişiyle yer alan Türkiye'nin AP'nin dışında kalarak vurucu güçte söz alamaması Türkiye için bir kayıptır. 90'lı yıllardan itibaren Balkanlar başta olmak üzere Kafkasya, Irak ve Kuzey Afrika'da birçok sorunda etken bir politika izleyen Almanya, NATO ve Avrupa Güvenlik Savunma Kimliğini de arkasına alarak karar verme konumundadır ve bu kararların verilmesinde de Türkiye'nin hiçbir şekilde söz alamamasını göze almaktadır.

Beş ana maddeye baktığımız zaman Türkiye'nin AB'ye tam üyelikte sağlayacağı yararların artık minimuma indiğini görmekteyiz. Macaristan ve Romanya'daki 2008 krizlerini AB çözememiş, işi IMF'ye havale etmiştir. Son bir yıldır Yunanistan, İrlanda, Portekiz, İtalya ve İspanya'daki sorunları da çözmekte güçlük çekmektedir. 2013 yılında Belçika da büyük krizlerle karşı karşıya kalacaktır. Kitleler artık AB'ye büyük ödemeler yapılmasını istememektedir. Ekonomik olarak sorunları artan İngiltere, Fransa ve Almanya'nın AB bütçesine fazla para ayırmayacağından hareket edersek, Türkiye'ye AB'nin getireceği olanak yalnız parlamentoda büyük bir grupla yer almak, 29 oy hakkına sahip olmak ve bunun dışında Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliğinde doğrudan söz sahibi olmakla sınırlı kalacaktır.

90'lı yıllarda girmemiz halinde çok büyük kâr sağlayacağımız AB'de artık musluklar akmamaktadır. 1981 yılında tam üye olan Yunanistan, 1981-2012 yılları arasında AB'den 122 milyar avro fon alırken, 1986'da tam üye olan İspanya 2012'ye kadar AB'den 109 milyar avroluk fon almış bulunmaktadır. Artık bu fonların sonuna gelindiği ve AB bütçesi yeteri kadar büyümediği için Türkiye'ye, alacak fazla bir fon kalmamıştır.

Türkiye'nin beklentileri

14 Nisan 1987'de tam üyelik için müracaatını yapan Türkiye'nin AB'ye giden yolda beklentisi, Almanya ve Fransa'nın Yunanistan'a verdiği desteği görmektir. O destek, Türkiye'nin tüm beklentilerine rağmen gerçekleşmedi. Özellikle Fransa'da yaşayan 470 bine yakın Türk dışında Fransa da din faktörü, nüfusun büyüklüğü, yüzölçümünün genişliği gibi konuları ele alarak Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğine sıcak bakmadı.

Bu süreç içerisinde çok kısa bir süre Gerhard Schröder'in 7 yıllık iki dönemlik iktidarı boyunca Türkiye'ye Almanya'dan olumlu sinyaller gelmiş olsa da bu sinyallerin özellikle Şansölye Angela Merkel'in iktidara gelmesinden sonra, büyük ölçüde azaldığını görmemiz mümkündür.

Genel olarak Türkiye'deki politikacılar, bilim çevreleri ve sivil toplum örgütleri Almanya ve Fransa'nın "Evet" demediği bir çerçevede Türkiye'nin AB'ye tam üye olamayacağını bilinci içindedirler.

"AB Hristiyan değerler topluluğudur. Onun için de Türkiye'nin AB'de yeri yoktur."

Sözünü ettiğimiz nedenle Türk kamuoyunda Almanya'ya karşı yükselen bir serzeniş bulunmaktadır. Belirli Alman politikacılarının veya diplomatların Türkiye'ye verdiği olumlu sinyaller halkımızı da olumlu etkilerken, Almanya'nın politik çevrelerinden yükselen negatif sesler de Türk halkını Almanya'ya karşı bir küskünlüğe itmektedir.

Tam üye olması halinde 77 milyonluk nüfusuyla Almanya'dan sonra, AB'nin en büyük ülkesi olacak Türkiye, kendisine karşı bu yaklaşımın özellikle Merkel gibi politikacıların "AB Hristiyan değerler topluluğudur. Onun için de Türkiye'nin AB'de yeri yoktur." yaklaşımını negatif algılamaktadırlar.

	Hristiyan Demokratlar	Sosyal	Hür Demokrat lar	Sol	Yeşil	Korsan	AFD	Diğer
2009 Sonuçları	33,6%	23,0 %	14,6 %	11,6%	10,7 %	2,0 %	4,0 %	2,5%
2013 Sonuçları	41,6%	25,7%	4,6%	8,6%	8,4%	2,2%	4,6%	4,1%

Merkel 4 Yıl Daha Başbakan

Almanya'da Angela Merkel'in Başbakanlığı Türkiye için Olumlu Olmayacak

2013 Seçimleri'nin sonuçları belli olmuş durumda. Almanya'da kamuoyu araştırmalarının yanılma payı oldukça az. Buna göre Hristiyan Demokratlar, Angela Merkel'in partisi olarak tüm oyların %41,5'ini alırken Peer Steinbrück'ün başbakan adayı olduğu Sosyal Demokratların oy oranı % 25,7'de kaldı. Üçüncü parti konumundaki Sol Parti %8,6 oy aldı.

Almanya büyük koalisyona gitti

Büyük koalisyon Merkel'i daha da güçlendirecek. Almanya'da bu seçimlerde en önemli gelişmeyi, Almanya için bir alternatif başlığında ilk defa bu seçimlere katılan AFD Partisi yarattı. avroya karşı çıkan, Almanya'nın Avrupa Birliği politikasına eleştirel bakan halkın yanında belirli akademisyenlerin de yer aldığı bu alternatif oluşum bu seçimlerde %4,9 oranında oy aldı.

Hükümeti kimler kuracak?

Buna göre başbakan adayı Angela Merkel, Sigmar Gabriel'in başkanı olduğu SPD ile bir koalisyon hükümeti gerçekleştirdi. Diyeceksiniz ki hakikaten Almanya'da Hristiyan Demokratların Yeşillerle bir ortaklığı olabilir miydi? Evet, şu durumda Yeşillerin iktidar hırsına baktığınızda, Yeşiller bu koalisyona ortak olmak için CDU'ya her türlü tavizi vermeye hazır durum-

daydılar. Böyle bir hükümeti Almanya kaldırabilir miydi? Bu konuda bir şey söylemek güç. Opportunist bir politika izleyen Cem Özdemir herhangi bir bakanlık almak için partisini buna zorlayabilirdi. Almanya için en ciddi olay Hristiyan Demokratlarla Sosyal Demokratların bir koalisyon hükümeti oluşmasıydı. Bu koalisyon hükümeti 2014 yılında faaliyete geçti.

Merkel'in Türkiye karşıtlığı bu dönemde de devam edecek ve daha da sertleşecek

Türkiye açısından bu gelişmelere baktığımızda Angela Merkel'in 4 yıllık başbakanlığına hazır olmamız lazım. Bu gelişme Türkiye'ye neler getirebilir?

AB karşıtlığı

Türkiye karşıtlığını sürdüren Angela Merkel, AB konusunda tamamen önümüzü kesecektir. Angela Merkel'in Türkiye karşıtlığını tüm politik yaşamında göstermiş bulunmaktadır. TAVAK'ın yaptığı ve ekim ayı başında açıklanacak kamuoyu araştırmasına göre Türkiye'nin tam üyeliğine en fazla karşı çıkan ülke ve partiyi, Almanlar ve Hristiyan Demokratlar oluşturmaktadır. Bu seçimlerden sonra Merkel daha da sertleşiyor.

Göçmenlere olumsuz bakış

Almanya'da sayıları 3 milyonu bulan Türk kökenli göçmenlerden rahatsız olan Angela Merkel, göç politikasında başarısız bir konumunda olan devlet bakanı Maria Böhmer başkanlığında uyum politikası izledi. Bu da olumsuz gelişmeleri beraberinde getirecektir. Almanya'daki Türkleri, uyum için büyük engel olarak gören Angela Merkel'in hedefi; Türklerin geri dönmesine, özellikle sosyal yardımla yaşayanların ülkeyi terk etmelerine yöneliktir. Bu konuda bugüne kadar fazla başarılı olamayan Angela Merkel, bunun karşılığında başarılı Türklerin Almanya'yı bırakıp kaçmasına neden olacaktır.

Merkel-Erdoğan ilişkileri

Türk Başbakan Tayyip Erdoğan'a büyük ölçüde soğuk bakan Angela Merkel bu soğukluğunu sürdürecektir. Angela Merkel ve Tayyip Erdoğan arasındaki politik soğukluk çok uzun dönemlere dayanmaktadır. Tayyip Erdoğan cumhurbaşkanı olduktan sonra da bu soğukluk devam ediyor. Gerhard Schröder ile Tayyip Erdoğan arasındaki iyi ilişkiler, Angela Merkel'in başbakan olmasından sonra büyük ölçüde değişmiştir. Bu açıdan önümüzdeki dört yılda Almanya'dan Türkiye'ye ciddi ve sağlıklı bir yaklaşım beklememeliyiz. Ayrıca Ağustos 2014'te Merkel hükümetinin Türkiye'yi dinlettiği ortaya çıkmıştır.

Türklerin Konumu

Eskiden Sarkozy'nin Fransa başkanı olarak karşı çıktığı Türkiye tam üyeliğine, Fransa'nın yeni Cumhurbaşkanı Hollande olumlu yaklaşımlar içerisindeyken Angela Merkel'in partisi Türkiye karşıtı bir parti haline gelmiştir.

Bakalım gelişmeler ne olacak? Bu seçimlerden sonra Almanya'da 11 Türk kökenli Alman parlamenter parlamentoda olacak. Bu kişiler, partilerinin politikalarına tamamiyle uymak zorunda oldukları için Türkiye konusunda fazla bir getiri beklememeliyiz.

Angela Merkel başarılı bir politikacı

Angela Merkel'in Alman politikasındaki konumuna bakarsak, sekiz yıldır iktidarı yönlendiren Başbakan Merkel'in genelde çok başarılı bir politikacı olduğunu söylememiz gerekiyor. Angela Merkel, Avrupa Birliği ile ABD arasında bütün dünya ekonomilerinin %75'ini oluşturan bir bölgede serbest ticaret bölgesi kurulması yolunda somut adımlar atmıştır. Ayrıca Angela Merkel gerek Barack Obama ile gerekse Rusya Başkanı Putin ile aynı göz hizasında konuşan, ağırlığını koyan ve kendini kabul ettiren bir kişi. Dış politikada ve Mısır konu-

Parlam enter Say›s›

	Hristiyan Demokratlar	Sosyal	Sol	Yeşil	FDP
2013 sonuçları	311	192	64	63	-
2009 sonuçları	239	142	78	68	78

sunda da ılımlı bir politika izlemekte ve ülkesini zora sokacak işlere katılmamaktadır. Merkel'in ayrı bir özelliği de sekiz yıllık başbakanlığı sürecinde işsizliği büyük ölçüde düşürmüş olmasıdır.

2014 yılında Angela Merkel, akılcı politikasıyla uzun bir aradan sonra Almanya'da büyüme hızını %1,6'ya çıkaracaktır. Merkel, Avrupa Birliği'nin batmasını önlemiş ve başta Macaristan ve Romanya olmak üzere Yunanistan, Portekiz, İrlanda gibi ülkelerin AB'deki güç konumlarını sert politikası ile lehine kullanmıştır. Merkel'in önümüzdeki yıl, ekonomisi baş aşağı giden Fransa, Belçika ve Slovenya gibi ülkelere de belirli ölçüde katkıda bulunurken kendi politikasını uygulayacağından hareket edebiliriz.

Almanya'daki Yeni Koalisyon Hükümet Protokolü Türkiye'ye ve Türklere Olumlu Sinyaller Vermiyor

27 Kasım günü, 185 sayfadan ve 20 bölümden oluşan koalisyon protokolü açıklandı. Buna göre Sosyal Demokrat Parti üyeleri 12 Aralık'ta buna olumlu yaklaşırlarsa hükümet kurulmuş olacak. Hükümetin kurulması için 470.000 Sosyal Demokrat Parti üyesinin yarıdan fazlasının onay vermesi lazımdı. Gelgelelim koalisyon protokolünde Türkiye'ye olumlu sinyaller vermiyorlar.

Türkiye'ye yaklaşım olumsuz

Türkiye'yle olan tam üyelik görüşmelerinin devam etmesine ve ucu açık olmasına karar veren koalisyon protokolünde Angela Merkel, bu görüşmeler olumlu geçmediği takdirde Türkiye'ye özel statü verilmesi gerektiğini eklemiş bulunuyor. Aynı zamanda Sosyal Demokratların söz verdikleri çifte vatandaşlık da artık başka bahara değil, önümüzdeki kışa kalmış görünüyor. Zira koalisyon protokolünde tek önemli not 2000 yılından sonra doğan Türk çocuklarına Alman vatandaşlığının verilmesi ve 23 yaşına gelip de iki ülke vatandaşlığından birini seçme zorunluğunda olanlara uygulanan bu mecburiyeti kaldırmaya yönelik olumlu bir not. Birinci ve ikinci nesillere yönelik ise bu konuda hiçbir önemli gelişme yok.

Buna karşılık Almanya'daki koalisyon protokolü Hristiyan Demokratların imzasını taşıyor. Angela Merkel, devletin alacağı net kredilerin 2015 yılından sonra sıfıra indirilmesini protokole yazmış bulunuyor. Ayrıca ekonomide de Alman modelinin aynı şekilde devam etmesi ve Avrupa Birliği'nden gelen olumsuz eleştirilere kulak verilmemesini karara bağlamış bulunuyor.

Sosyal Demokratlara taviz yok

Yenilenebilir enerji ve iklim konusu da Hristiyan Demokratlarca kabul edilmiş bulunuyor. Yenilenebilir enerjiye 2025'e kadar geçilmesi öngörülüyor ve bunun %45'e erişmesi karara bağlanmış bulunuyor. Almanya aynı zamanda iş piyasasında 8,5 avro taban ücretini kabul etmiş durumda ve buna göre Almanya'da en az brüt aylık ücret 1.300 avro civarında olacak. Bu da çalışanların eline 850 ile 900 avro arasında para geçmesini sağlayacak.

AB Merkel'in denetiminde

Emeklilik konusunda da olumlu sinyaller yok. Buna karşılık Angela Merkel, AB ve kriter konusunda olayı tamamen kendisinin ilgi ve yetki kapsamına almayı sağlamış bulunuyor. Genel olarak koalisyon protokolüne baktığımız zaman, Almanya sıkı para politikasını devam ettirmeye kararlı ve ayrıca sıkı para politikasının dışında iç pazarını da geliştirme kararını almış bulunmakta. Almanya'da önümüzdeki yıllarda vergi artırılması düşünülmüyor. Genel olarak baktığımızda son seçimlerde oyların %25'ini alan Sosyal Demokratların koalisyon hükümetinde fazla söz sahibi olmayacağı ortaya çıkmış bulunuyor.

Almanya'da Yeni Koalisyon Hükümeti Vize Konusunda Türkiye'nin Dışlanmasına Son Vermeli

1980'de Türkiye'den sığınmacıların Almanya'ya gitmesi nedeniyle hem sığınmacılara yeşil ışık yakan hem de Türkiye'ye karşı vizeyi getiren Almanya'nın bu girişimini daha sonra Fransa takip etti. Bugün AB ülkelerine Schengen vizesi olmadan; İngiltere, Danimarka, İrlanda gibi ülkelere de bunların uyguladığı vizenin dışında gitmenin olanağı yok. Türkiye bu vizeyi belirli ölçüde delmeye çalışıyor. Ekonomik durumu her gün baş aşağı giden Yunanistan, Türkiye'yle yaptığı özel vize

anlaşması karşılığında 70 avroya adalara ve Ege kıyılarına Türklerin gitmesine izin veriyor ve bu şekilde Yunan ekonomisi de canlanıyor.

Tam üyelik Görüşmeleri ve Vize

Esasında AB ile tam üyelik görüşmelerine başlayan tüm ülkelerle vize hemen kaldırılmıştı. Fakat Türkiye bu uygulamanın dışında tutuldu. Bu da Avrupa Birliği'nin ciddi bir ayıbıdır. Bulgaristan ve Romanya ile görüşmeleri başlar başlamaz vize kaldırılmıştı. Daha sonra aynı uygulama Türkiye ile birlikte tam üyelik görüşmelerine 2005 yılında başlayan Hırvatistan'a da uygulanmıştı. Bugün AB ülkeleri, Ukrayna ve Rusya ile özel vize anlaşmaları yaptı. Avrupa Birliği'ne seks işçisi olarak çalışmak için giden Rus ve Ukraynalı kadınlar, Türk iş adamlarından ve Türk bilim adamlarından çok daha rahat bir şekilde vize alıyorlar. AB ülkeleri bugün vizesiz girip orada çalışan Bulgar ve Romen kaçak işçileriyle dolu. Hırvatistan dışında Balkan ülkelerinden de Avrupa Birliği artık vize istemiyor. Baktığınız zaman Latin Amerika'dan, Tayland'dan Almanya'ya insanlar vizesiz giderken, son 7 yılda ekonomisini toplam %43 büyütmüş olan Türkiye için bu vize hâlâ geçerli. Vizenin en güç verildiği ülkelerin başında da benim 40 yıl kaldığım Almanya geliyor.

Vize vermemekte direnme

İstanbul Alman Başkonsolosu Jutta Wolke'nin yönetiminde, "vize müracaatlarını nasıl reddederiz" içeriğinde neredeyse bir bilimsel çalışma yapılıyor. Sertlikte ülkeler birbirleriyle yarışıyorlar. Avrupa Birliği Genişlemeden Sorumlu Komiseri Stephan Füle, Türkiye'ye geldikten sonra ağzımıza yine bir tutam bal çaldı. Bunun ne kadar geçerli olduğunu hep birlikte göreceğiz. Vize artık bir rezalete dönüştü. Merkel bu ayıba yeni dönemde son vermeli.

Vizesiz Seyahatin Garantisi Yok

16 Aralık 2013 Pazartesi günü itibarıyla Ankara'da imzalanan "Geri Kabul Anlaşması" ile birlikte Türk vatandaşlarının AB ülkelerinde vizesiz seyahat etmeleri için ilk somut adımlar atıldı. Eğer Türkiye'nin AB'ye tam üyelik görüşmelerinin 2005 yılında başladığını göz önünde bulundurursak, zaten geç kalınmış bir süreçten bahsettiğimizi görmek mümkün. Türkiye ile aynı dönemde tam üyelik için adımlarını atmaya başlayan Hırvatistan için görüşmeler başlar başlamaz vizeler kaldırılmıştı.

Yine de geç olsun ama güç olmasın demek lazım. Ancak buna rağmen gündemde sıkça yer alan, en geç üç buçuk yıl içerisinde vizelerin kalkacağı söylemlerine de kesin gözüyle bakmamakta fayda var.

Geri Kabul Anlaşması ve vize diyalogu

İçişleri Bakanı Muammer Güler'in imzaladığı Geri Kabul Anlaşması'na göre Türkiye, kendi toprakları üzerinden Avrupa Birliği ülkelerine kaçak olarak giren göçmenleri geri almayı ve sınırlarını korumayı kabul etti. Aynı günde eski Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun imzaladığı Vize Muafiyetine Yönelik Protokol ile vizesiz seyahat süreci de başladı. Paralel süreç içerisinde önümüzdeki üç yılda içerisinde Türkiye Geri Kabul Anlaşması'nın gerekliliklerini yerine getirmeyi planlıyor. Bu zaman içerisinde AB ile vize diyaloguna devam edilecek.

AB Parlamentosu 3 yılın sonunda "hayır" derse?

Bu bağlamda Türkiye kendi yükümlüklerini yerine getirmeye hazır ama 3,5 yıllık sürecin ardından Avrupa Birliği Parlamentosu yine oylama yoluyla Türklerin vizesiz seyahat edip edemeyeceklerine karar verecek. Peki Türkiye, Geri Kabul Anlaşması'na uyduğu halde, AB Parlamentosu'ndan çıkan oylamanın sonucu farklı yönde olursa, yani AB Parlamentosu'nda nitelikli çoğunluk sağlanamazsa, Türk vatandaşının vi-

zesiz seyahat hayali suya düşecek. Uzun bir aradan sonra Ankara ile Brüksel arasında yakınlaşma ve ılımlılık söz konusu, bu yüzden geçmişteki tüm olumsuzlukları bir kenara bırakarak umutsuzluğa kapılmadan süreci izlemekte fayda var.

2014 Yılıının İkinci Yarısı AB'nin Hareketlenme Yılı Olmalı, Türkiye Kriterlerini Kabul Etmeli, İlk Olarak Vizeler Kalkmalıdır.

AB Bütçesi Azalıyor

Avrupa Birliği'nin 2014-2021 yılları arasında 7 yıllık bütçe için ön gördüğü para 940 milyar avrodur. Artık AB'nin bütçesindeki artışlar minimuma inmiş hatta gerilemeye başlamıştır. Bu açıdan AB eski üye ülkelere büyük ölçüde para aktarırken yeni üyeleri Romanya, Bulgaristan ve diğer 10 ülkeye büyük paralar aktaramamaktadır. Bu açıdan AB ülkelerinde Macaristan ve Romanya'dan başlayan çöküş IMF'ye havale edilmiş ve daha sonra 2010 yılından itibaren yavaş yavaş ortaya çıkan Yunanistan, İrlanda, Portekiz, İspanya ve İtalya'daki ekonomik krizler de AB'nin başını büyük ölçüde zora sokmuş Tür-

kiye'nin de AB'ye bakışını ciddi bir şekilde değiştirmiştir.

Brüksel'in diktesi

Türkiye'deki Avrupa Birliği (AB) uzmanları, Avrupa'nın bize dayattığı kriterlerin en kısa zamanda yerine getirilmesini istiyorlar. AB'li yetkililerin tüm çabası örneğin, Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılmasından Kıbrıs için verilecek tavizlere kadar birçok dayatmanın neredeyse Kopphenag kriterlerinin bir parçası olduğunu hepimize inandırmaktır. AB'nin Brüksel'deki uzmanları ve Türkiye'deki uzantıları, Türkiye-AB ilişkilerini takip etmekte güçlük çekiyorlar. 2012 yılında TAVAK'nın yapmış olduğu araştırmada Türk halkının AB'ye bakışı %17'lere kadar düştü. AB'ye çok gönül verenler de artık AB'den koparak "olmayacak duaya amin dememe" pozisyonuna girdiklerini görmüyorlar. Artık yavaş yavaş Ankara kriterlerini ortaya çıkartıp, Türkiye'ye "hayır" demek isteyen Fransa, Hollanda, Avusturya ve Almanya gibi ülkelerin önüne sürmekte yarar var. Ankara kriterleri neler olabilir?

Türkiye Kriterlerini 14 Başlıkta Toplamakta Yarar Vardır.

Türkiye Kriterleri

1. Vizelerin Kaldırılması

AB ülkeleri Schengen vizesini tam üyelik görüşmesine başlayan ülkelere kaldırmışlardı. Artık Türkiye'ye de kaldırmaları gerekmektedir. Vizesiz bir AB, Türkiye'nin ilk kriteri olmasıdır. AB'ye tam üyelik görüşmelerine başlama tarihinden itibaren Bulgaristan, Romanya ve Hırvatistan'a yönelik kaldırılan vize uygulamasının 2005 yılından bu yana tam üyelik görüşmelerine başlayan Türkiye'ye yönelik olarak derhal kaldırılmasının sağlanması gerekmektedir. Sırbistan'a vizenin kal-

dırıldığı bugünlerde, Türkiye'den gelenlere vize istenmesi AB'nin Türkiye'ye karşı getirmediği sorumlulukların başında gelmektedir.

2. İslamofobi ve Türkofobi'ye Karşı Eylemler

505 milyonluk AB ülkelerinde 21 milyon Müslüman yaşıyor. İslamofobi her geçen gün artarken, 5 milyon 400 bin insanın yaşadığı AB'de Türkofobi de gelişiyor. Bu açıdan AB, Brüksel de İslamofobi ve Türkofobi'ye karşı savaş açmalı ve 2015 yılını İslamofobi'ye karşı eylem yılı yapmalıdır. İslam dinine yönelik ön yargıların büyük ölçüde geliştiği ırkçı (rasist) akımların büyük boyutlara geldiği AB'de, İslamofobi ve ırkçılığa (rasismize) karşı yeni paketler açılmalı ve Müslümanların (İslam dininin) AB tarafından tanınması sağlanmalıdır.

3. AGSK'da Söz Hakkı

90'lı yıllarda Balkan krizi çerçevesinde oluşturulan 60 bin kişilik NATO kuvvetlerindeki vurucu ve acil müdahale ekibine Türkiye 6 bin asker veriyor. Fakat AB ülkesi olmadığı için karar mekanizmasında yer alamıyor. Vurucu gücün %10'unu oluşturan Türkiye, AGSK'nın karar gücünde de yer almalıdır.

4. Gümrük Birliği Tazminatı

1996 yılında başlayan Gümrük Birliği'nden 2012 yılına kadar. AB Türkiye'ye 190 milyon £'luk fazla mal satışı yaptı. Türkiye 1996-2001 yılları için öngörülen ve Yunan vetosu ile verilmeyen Gümrük Birliği'ni güçlendirme paraları Türkiye'ye ödenmesini istemelidir. Bunun dışında zeytinyağından alınan 1,5 avroluk fonun kaldırılması, ayrıca etli ve sütü mamüllerin Türkiye'den AB'ye direkt girişi sağlanmalıdır.

5. Yeni Bölümlerin Açılması

Son 3 yıldır AB ile görüşmelerde çok az bölüm açıldı. 2015

yılında 5 bölümün açılması artık sağlanmalıdır.

6. Güney Kıbrıs'a Yaptırım

AB ülkeleri, Güney Kıbrıs ve Türkiye'ye karşı getirdiği AB'ye yönelik vetolarının kaldırılması için yaptırım uygulamalı ve Güney Kıbrıs'a uygulanacak yardımların şarta bağlanmasını istemelidir.

7. Serbest Dolaşım Hakkı

Türkiye 1986 yılında uygulanmaya konulması gereken serbest dolaşım hakkına hâlâ ulaşamadı. Gümrük Birliği'ne "Evet" diyen Türkiye'ye serbest dolaşım hakkı da sağlanmalıdır. Bu konuda kademeli bir dönem başlamalıdır.

8. Yardımların Verilmesi

AB 1981'den 2008'e kadar Yunanistan'a 108 Milyar avroluk hibe kredi yardımında bulunmuştur. Aynı AB, 1986-2010 yılları arasında İspanya'ya da 70 Milyar avronun üzerinde katkıda bulunmuştur. AB, Türkiye'de de bölgeler arası dengesizliğin giderilmesi ve Türkiye'deki belirli etnik sorunların çözümüne yönelik para harcamasında yarar vardır. Bu açıdan 2015 yılı bütçesine AB, Güneydoğu Anadolu'ya yönelik en azından 7 yıl için 21 Milyarlık bir para ayırması gerekmektedir.

Güneydoğu Anadolu'ya fon ayrılması: 2014-2020 yılları arasında öngörülen 7 yıllık, 979 milyar £'luk AB bütçesine Kürt Sorunu'nun çözülmesine yönelik yardım çerçevesinde AB'nin Sosyal ve Bölgesel Strüktür Fonlarından Güneydoğu Anadolu bölgesine fon ayrılmasını istemelidir.

9. AB'yi Sevdirme Fonu

Türkiye'de AB'ye karşı tepki her geçen gün artmakta ve AB üyeliğine sıcak bakılmamaktadır. AB, tüm üye ülkelerde ve üye olacak ülkelerde AB'ye bakışı olumluya çevirmek için fonlar

ayırmaktadır ve bu fonların Türkiye'ye ayrılması gerekmektedir. Türkiye'ye, diğer ülkeleri örnek alırsa, 2015'ten itibaren bu konuda ortalama 600 milyon avro yıllık fon ayrılmalıdır.

10. Zirvelere Katılım

AB'nin genel toplantılarında Türkiye ciddi bir şekilde rol almalıdır. Uzun zamanlı dönem toplantılarına AB, Türkiye'yi davet etmemektedir. Bunun değişmesi istenmelidir.

11. Batı Trakyalı Türkler

Lozan Antlaşması'na göre, azınlık statüsünde olan Batı Trakyalı Türkler kendilerine hizmet verecek olan Türk kökenli müftüleri seçme hakkına sahip değillerdir. Ayrıca, müftüler Yunanistan'a Suudi Arabistan'dan getirilen Arap Müslümanları arasından atanmaktadır. Yunanistan'ın Türk tanımlamasını kabul etmesi, İskeçe ve Gümölcine müftülerinin bu bölgelerden yaşayan Türkler tarafından seçilmesi şarttır. Selenik'te Türk din adamlarını yetiştirecek ve Türkiye'deki bir üniversite ile iş birliği yapacak bir din akademisinin veya ilahiyat fakültesinin de açılması gerekmektedir.

12. KKTC'ye Karşı Sorumlulukların Yerine Getirilmesi

Kuzey Kıbrıs'a yönelik, AB tarafından Kıbrıs referandumundan evvel verilen sözler yerine getirilmeli; ulaşımda kolaylık tanınarak Avrupa'dan direkt uçakların Ercan Havaalanı'na inmesi sağlanmalı; limanlara direkt gemilerin yanaşmasının dışında 2004-2009 yılları arasında öngörülen yaklaşık 600 milyon avroluk fon KKTC'ye verilmemiştir.

13. Göçmenlere Kolaylık:

AB'nin birçok ülkesinin cezaevlerinden, tamamıyla izolasyona tabi tutulan Türk kökenli göçmenlerin konumları ile ilgilecek bir komisyon kurulmalı, bu komisyon üyelerinin %50'si

de Türklerden oluşmalı ve bunların vereceği raporlara göre ülkelerde cezaevleri koşullarının değiştirilmesi sağlanmalıdır. AB sınırları içinde yaşayan ve sayıları 5 milyon 400 bini bulan Türklere yönelik her türlü ayrımcılığın (diskriminasyonların) önüne geçilmeli ve ayrımcılık karşıtı (antidiskriminasyon) kanunların tam olarak uygulanması sağlanmalıdır.

14. KPK'nin İşlevi

Avrupa Parlamentosu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında oluşturulan Karma Parlamento Komisyonunun (KPK) toplantılarında, Avrupa'daki Türklerin sorunları her toplantıda gündeme alınmalı ve bunlara karşı uygulanan baskıların hafifletilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

AB, bu 14 kriteri yerine getirirken Türkiye ile yakınlaşmayı sağlayabilir.

Dünyanın Birçok Ülkesinde Yaşayan ve Sayıları 6,8 Milyon Olan Türklerin Seçme ve Seçilme Hakları

Türkiye'nin 15. genel seçimleri yaklaşırken Türkiye'deki partiler, başta CHP olmak üzere AKP, MHP ve BDP dış ülkelerdeki Türklerin oy kullanmaları konusunda yoğun şekilde kafa yormaya devam ediyor. Bu konuda 1995'te çıkan kanuna göre yurt dışında yaşayan Türklere de seçme hakkı tanınmıştı lakin bugüne kadar bu durum sadece gümrük kapılarında kalmış bulunmaktaydı. Dört partinin de hazırlıklarına bakarsak hepsi kendi yaklaşımlarına göre bu konuda taslaklar çıkarmaktadır. Ak Parti yurt dışında UETD diye örgütlenirken, CHP bir yıldır başta Almanya olmak üzere Avrupalı Türklerin seçimlere katılması konusunda kendi modelini oluşturup örgütlenmektedir. MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli de 2013 yılının Kasım ayında Almanya'ya yaptığı seyahatte bu konuya ağırlık vermiş bulunmaktadır.

Başta Almanya olmak üzere dış ülkelerdeki Türkler, büyük ölçüde Türkiye'nin politik olarak ihmal ettiği bir grubu oluşturuyor. Ekonomik açıdan yararlanmak istediğimiz, Türkiye için gerekli olduğu zaman lobi grubu olarak gördüğümüz dış ülkelerdeki Türklere, Türkiye'deki seçimlerde pek önem verilmiyor. Özellikle Almanya başta olmak üzere Avrupa Birliği sınırları içinde yaşayan insanlarımızın sayısı ve dökümlerini, seçimlere katılım açısından ortaya koymakta yarar var.

Türkiye bu konuda hakikaten dünyanın birçok ülkesinde yaşayan 6 milyon 800 bin insanımıza seçme hakkının yanında, seçilme hakkını da çok rahat verebilecek bir ülkedir. Bu da dış Türklere olan borcumuzdur. Türkiye'nin nüfusu bugün tartışılırken 77 milyonluk bir nüfustan bahsedilmektedir. 6 milyon 800 bin yurt dışında yaşayan Türkleri de buna dâhil edersek Türkiye nüfusunun 83 milyonu geçtiği ortaya çıkar.

Avrupa Birliği'nin 28 ülkesinde büyükelçiliğimiz var, ayrıca 40'ın üzerinde başkonsoloslüğümüz da bu ülkelerde çalışmalarını sürdürmekte. İlk olarak Avrupalı Türkleri, Türkiye'deki seçimlere aktif olarak katabiliriz. Bu konuda bugüne kadar öngörülen statü, gümrüklerde son 90 gün oy vermelerine yönelikti. Bu her açıdan sakat ve gayriciddi bir gelişmedir. Esas olarak Avrupa Birliği ülkelerinde yaşayan insanlarımız için seçim bölgeleri öngörmek ve bu insanların, yaşadıkları ülkelerdeki Türk temsilciliklerinde, seçimlerden önce son 4 gün oy vermelerine yönelik çalışmalar yapılması olumlu olabilir. Böylece başkonsolosluklarına gönderilecek hâkim nezaretinde 2015'teki seçim için oy vermeleri sağlanabilir ve T.C. vatandaşlarının ilk defa yaşadıkları yerlerde oy kullanmaları gerçekleştirilebilir. Bu konuda ilk deneyim 10 Ağustos'taki Cumhurbaşkanlığı Seçimleri'nde gerçekleştirilmiştir.

Göçmen gönderen başka ülkelerdeki uygulamalar

Bugün Erzurum'dan, Edirne'den Ankara'ya gelmekle Ber-

lin'den, Münih'ten veya Paris'ten gelmek arasında büyük bir fark yok. Türk Hava Yolları ve diğer şirketler, AB ülkeleri ile ciddi bir uçuş ağı kurmuş bulunmaktadırlar. Avrupa Birliği'nde kendi ülke sınırları dışında göçmen nüfusu bulunduran İtalya, Avusturya, Fransa, ABD, Kuzey Avrupa ülkeleri gibi ülkeler bu sorunu diplomatik temsilcilerde seçim yaparak çözüyorlar. Aynı zamanda Avrupa Birliği'ne yeni üye olan Hırvatistan, 90'lı yıllarda Almanya'da Balkan Savaşı olurken kendi vatandaşlarına seçme ve seçilme hakkı tanımış ve bırakın diplomatik temsilcilikleri, Avrupa'da spor salonlarına sandık koyarak Hırvatlarla bu hakkı vermişti. Bu konuda Türkiye'deki partilerin olaya ciddi bir yaklaşımı halinde, önümüzdeki 2015 seçimlerinde bu sorun çok rahat bir şekilde çözülebilir. TBMM'nin alacağı bir karar çerçevesinde başkonsolosluklardaki vatandaşların dökmeleri alınarak 18 yaşın üstündekiler rahat bir şekilde tespit edilebilir ve ayrıca uzmanlar, Avrupa Birliği'nde yaşayan Türklerin nüfusunu bölgelere göre 12 ayrı bölgeye ayırarak, başkonsoloslukların katkıları ile ciddi olarak ölçeklendirir.

Seçimlerde izlenebilecek en akıllı sistem bunu bir güne sığdırmamak olacaktır. Bir örnek olarak; Duesseldorf Başkonsoloslugu çevresinde 210 bin Türk vatandaşı yaşamaktadır ve bunların takriben 100-110 bini seçmen niteliğindedir. Bunları bir günde seçim sandığına götürmek yerine, perşembeden pazara kadar 4 güne yayarak götürmek çok daha akılcı bir yöntem olabilir. Maalesef Avrupalı Türklerin, Türkiye'de ciddi bir lobisinin olmaması bu konunun önündeki en büyük engeli oluşturmaktadır. Böyle bir seçme-seçilme hakkının Avrupalı Türklere verilmesinin, bu insanların içinde yaşadıkları ülkelere uyumu konusunda negatif bir etkisi olmaz. O insanlar çalışmalarını yaşadıkları ülkede sürdürüp geldikleri ülkede de aktif bir şekilde politikaya katılabilirler. Avrupalı Türklerin büyük bir çoğunluğu yaşadığı ülkenin vatandaşlığına geçerek zaten bu seçme ve seçilme hakkını kullanacak durumda değildir.

Göçten 54 yıl sonra hâlâ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını vermemiş ve kaybetmemiş insanlara karşı Türkiye Cumhuriyeti'nin genel bir borcu vardır. Anayasamızın eşitlik ilkesinden hareket edersek 2015 Genel Seçimleri bunun için ilk deneyim olabilir.

TAVAK'ın elinde de bu konuda tamamlayıcı tüm bilgiler bulunmaktadır. Başkonsolosluklarımızın listeleri veya yapacakları bölgesel planlamaya Avrupa'daki Türk sivil toplum kuruluşlarının da katkısı sağlanabilir. 2015 seçimlerinde de bugünden yapılacak bir plan çerçevesinde Avrupa Birliği dışında Amerika, Avustralya ve Kanada başta olmak üzere diğer ülkelerde yaşayan 1 milyon 300 bin Türkiye Cumhuriyeti vatanına da bu hakkın verilmesi konusunda ciddi çalışmalar yapılmalıdır. 1961 yılında Almanya'ya işçi olarak giden insanların 54. yılının kutlandığı 2014 yılında özellikle bu konunun çözülmesi yararlı olacaktır. Türkiye bu işi alnının akıyla halledecek konumdadır.

Almanya ve Avrupa'da Avrupalı Türkler

Göç, ilk çağlardan itibaren Türk tarihinin önemli bir parçasını oluşturmuştur. Osmanlı Devleti döneminde Türkler, fethettikleri bölgelere kendi uygarlıklarından kişiler getirip yerleşme yönünde bir iskân politikası izlerken, imparatorluğun 19. yüzyılda Balkanlar'da ve diğer bölgelerde egemenliğini kaybetmesi neticesiyle göç bugünkü Türkiye'ye geri dönüş şeklinde gerçekleşmiştir. Orhun Abideleri'ni Moğolistan'da bırakan Türkler, Hazar üzerinden Anadolu'ya, oradan da Balkanlar'a uzanmış; imparatorluğun gerileyişi, Anadolu'ya dönüşü beraberinde getirmiştir. Göç, Türk tarihinin her evresine damgasını vurmuştur.

Osmanlı; 72 etnik dinsel grup

Cumhuriyet tarihinde de özellikle Balkanlar'dan Türkiye'ye göçler devam eder. Osmanlı İmparatorluğu gibi 72 ayrı etnik ve dinsel grubu bir araya getiren bir imparatorluk döneminden sonra, bugünkü 47 ayrı etnik ve dinsel grubun bir arada yaşadığı Türkiye Cumhuriyeti'ne geçilmiştir.

Dünya'da göç hareketinin öncüleri arasında Çinliler gelmektedir. Bugün 1,3 milyar nüfusa yakın insanının Çin Halk Cumhuriyeti'nin dışında, ABD başta olmak üzere birçok ülkede yaşamlarını sürdürdüklerini gözlemlemek mümkündür. İkinci büyük göç veren ulus olarak, Afrika'dan Avrupa'ya, Yakın Doğu'dan Amerika'ya kadar gerçekleştirdikleri göçlerle Hintliler gelmektedir. 1,1 milyar nüfusa sahip olan Hindistan'ın 35 milyonu başka ülkelerde yaşamaktadır.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti sınırlarının dışında, özellikle son 54 yıllık göç tarihi sürecinde kendi ülkelerini terk ederek başka ülkelerde, işçi veya göçmen olarak yaşayan Türk vatandaşlarının sayısı 6,8 milyon sınırını geçmiş bulunmaktadır.

Günümüzde yalnız Batı Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada veya Avusturalya gibi yoğun göç alan ülkelerde değil, aynı zamanda Singapur'dan Güney Afrika'ya kadar uzanan coğrafyadaki birçok ülkede Türk varlığını gözlemlemek mümkündür. 80'li yıllarda gemiden atlayarak, Singapur'a yüzen ve orada yaşam kuran Türklerin yanı sıra, yine 70'li yıllarda Güney Afrika'ya giderek, Kap Stadt'ta restoranlar açan insanları, seyahatlerim süresince gözlemleme şansına sahip oldum.

Dünya'nın üçüncü büyük göç ülkesi

Dünyanın üçüncü büyük göç veren ülkesi olan Türkiye, 20. yüzyılın göç tarihine de önemli bir şekilde damgasını vurmuş bulunmaktadır. Türkiye'nin göç tarihi muhakkak göç hareketi olan 31 Ekim 1961 Ankara Antlaşması çerçevesinde Almanya'ya işçi gönderilmesiyle yazılmaya başlamıştır ve bu ülkeyi

daha sonra Fransa, Belçika, Hollanda, İngiltere ve Kuzey Avrupa ülkeleri takip etmiştir.

Bugün, sayıları tam olarak bilinmemekle birlikte, Amerika Birleşik Devletleri'nde takriben 440 bin kadar Türk kökenli göçmen yaşadığı tahmin edilmektedir. Buna ilaveten 200 bin kişilik bir kitle Avusturalya'da, 80 binin üstünde bir kitle de Kanada'da göçmen niteliğinde yaşamlarını sürdürmektedir.

Türklerin göç tarihi denildiğinde gidilen yerler arasında ilk sırada, bugün 3 milyon kadar Türk kökenli göçmenin yaşadığı Almanya gelmektedir. Avrupa Birliği'nin 28 ülkesi göz önünde tutulunca bu sayı 5 milyon 400 bin sınırını aşmaktadır. Bu 5 milyon 400 binlik kitlenin yaklaşık 1 milyonluk kısmını, içinde bulunduğumuz yıl Avrupa Birliği'ne üye olan Bulgaristan'da ve Romanya'da yaşayan Türk kökenli azınlıklar oluştururken, diğer kısmını ise 1961'den sonra bugünkü AB üyesi ülkelere giden göçmenler oluşturmaktadır. 5 milyon 400 binlik nüfus bugün Danimarka nüfusuna yakın bulunmakta ve Baltık cumhuriyetlerinin toplam nüfus sayısının neredeyse iki katına yaklaşmaktadır. Avrupa Birliği üyesi ülkelerde yaşamakta olan bu nüfusu yine AB ülkelerinden Lüksemburg ile karşılaştırdığımız zaman, Lüksemburg nüfusunun 13 misli olduğunu görmekteyiz. Sonuç olarak, Avrupa Birliği Türkiye'ye ne açıdan bakarsa baksın 5 milyon 400 binlik nüfusla Türkler, Avrupa Birliği'nin 29 üye ülkesi konumunda bulunmaktadırlar.

Nüfus büyüklüğü sırasına baktığımız zaman AB'deki Türk nüfusunun, bu birliğin 19. ülkesi konumuna geldiğini de görmekteyiz. AB'de yaşayan Türklerin artık içinde yaşadıkları ülkelerin vatandaşları, oraların işverenleri, öğrencileri, avukatları, mühendisleri, sanatçıları olduklarını göz önünde bulundurursak Avrupa' da çok ciddi bir Avrupalı Türk varlığından söz edebiliriz.

Avrupalı Türkler

Avrupalı Türklerin bugünkü konumları nelerdir? Avrupalı Türkler ne açıdan Amerika, Avusturalya ve Kanada gibi ülkelerde yaşayan Türklerden ayrılırlar? Türkiye'ye bakışlarını, isteklerini, kendi sosyal devletlerinde nasıl yaşadıklarını gözlemek istediğimiz zaman Avrupalı Türkleri ilk olarak rakamların diliyle tanımlamamızda yarar vardır. Bu sayılara baktığımız zaman, yaşadıkları devletlerdeki iş yerlerini ve satın aldıkları evleri, gerek geldikleri ülkenin gerekse içinde yaşadıkları ülkelerin zor şartlarına rağmen, kendi kendilerine kurduklarını gözlemliyoruz. Ayrıca, Avrupalı Türklerin başarı öyküleri artık yapılan araştırmalarla her geçen gün daha da ön plana çıkmaktadır.

Bugün AB sınırları içindeki 150 bine yakın Türk girişimcinin başarılarını, başarısızlıklarını ve beş kişilik bir ailenin tek ümitlerini bir dönerci dükkânına bağlayarak, normal şartlarda iş güçlerini içinde yaşadıkları ülkelerinin iç piyasasında satma şansına sahip olsalar 10 bin avroluk aylık net gelire sahip olacaklarken, bu şartların oluşmaması nedeniyle bir dönerci ya da manav dükkânında günde 12 saat çalışarak, nasıl 4.000 avro net gelire ulaştıklarını gözlemek mümkündür.

Konut alımı

Avrupalı Türklerin kendi ülkelerinin dışındaki ekonomik güçlerini ortaya çıkarmak için yaşadıkları ülkelerin gayrisafi milli hasıllarına yaptıkları katkıları da incelemekte yarar var. Önceleri, tasarrufları sonucu elde ettikleri birikimlerle Türkiye'den geldikleri kentlerde ev ve arsa alan Türkler, daha sonraları bu yerlerini İstanbul, Ankara ve İzmir gibi merkezlere kaydırırken, şimdilerde Avrupalı Türklerin içinde yaşadıkları ülkelerde ev ve gayrimenkul aldıklarını gözlemlemekteyiz. "Türkiye'de yabancılar ev alsınlar mı, almasınlar mı?" tartışması yapılırken, sadece AB sınırları içerisinde 260 binin üze-

rinde Türk'ün kendi başına bir ev, kat veya toprak sahibi olduğunu gözlemlemek mümkündür.

Avrupalı Türklerde son 10 yıldır en fazla tartışılan konuların başında ise Türk kadınının konumu gelmiştir. Özellikle töre cinayetleri, Türkiye'den evlilikler, bunun yanında tartışmaya açılan görücü usulüyle zoraki evlilik olarak tanımlanan durumlar ve Türk kadınına karşı uygulanan aile içi şiddet, Avrupa'nın gündemini büyük ölçüde işgal etmektedir. Bu konuda Avrupalı politikacıların ve basının haklı oldukları tarafların yanı sıra, Türk kadınlarına büyük ölçüde haksızlıklar da yapıldı. Son iki yılda Almanya'da gerçekleşen altı töre cinayeti, belirli bir bölgenin özelliği olarak görülmedi ve tüm Türk halkına yöneltildi. Bu konuda Alman kamuoyunda Türkiye'ye karşı haksız ve önyargılı bir yaklaşımı gözlemek mümkündür.

Türklerin karşıtları

Hannover'de belirli bir süre adalet bakanlığı yapan Alman Hukuk Profesörü Christian Pfeiffer, Bielefeld'de Türklerde şiddet ve milliyetçiliği ölçen Prof. Dr. Wilhelm Heitmeier, İslam'ı demokrasi ve insan hakları ile bağdaştırmayan Udo Steinbach gibi araştırmacılar da bu ateşin üzerine benzin dökmeye devam ettiler. Avrupa'da özellikle Almanya'da yoğun olarak yaşayan Türk kadınlarının ezilmesi, belirli konularda bir gerçek olarak ortaya çıktı. Bunun en önemli nedenlerinden biri de 1996 yılına kadar Almanya'da eşlerin oturma haklarının kocalarına bağlı olmasıydı. Böylece kocası ölen bir maden işçisinin eşi, ülkeyi terk etmek zorunda bırakılıyordu veya kocasından boşanan bir kadının oturma izni o anda sona eriyordu. Böylece Türk kadını Avrupa'da kendi ailesinin korumacılığı ve kocasının ailesinin korumacılığının da dışında güç bir durumda kalarak Alman adaletine bırakılıyordu. Anadolu'dan gelen kadınları hâlâ meta olarak gören, bazı erkeklerimiz bu konuda kadınlarımıza haksızlık yaptılar.

Türkiye'nin buna karşılık ilk yaklaşımı 1984 yılında uyum hareketi çerçevesinde Diyanet İşleri Teşkilatı Dernekleri (Dİ-TİB) kurmak oldu ve böylece İslamiyet'in belli ölçülerde Türkiye devletinin etkisi altında geliştirilmesi için çabalar gösterildi. Bu konuda hükümetlerin çok geç atılım yapmaları, bir açıdan atı alıp Üsküdar'ı geçtikten sonra çözüm yolları aramaları, getirmese de bugün DİTİB, Avrupalı Türklerin en büyük İslami örgütü olarak ortaya çıkmıştır.

Seçme Hakkı: avro-Türkler'in son aylarda ortaya çıkan en büyük istemleri Türkiye'deki seçimlere aktif olarak katılmaya yöneliktir. Ayrıca, büyük ölçüde bu hakka sahiptirler. Bulgaristan ve Romanya'daki azınlık niteliğindeki Türkleri bir kenara bırakarak son 50 yılda 4 milyon 200 bin Türk kökenli göçmen, AB üyesi ülkelere gitmişlerdir ve orada çalışmaya başlamışlardır. Birçoğu, bugün içinde yaşadıkları ülkenin vatandaşlıklarına geçmiş olmalarına rağmen, 2007 yılında seçmen niteliğinde ve önümüzdeki seçimlerde oy kullanabilecek konumda olan 2 milyon 455 bin Türk seçmen mevcuttu. Bu sayı 2014'te 2,750 milyon sınırını aşmıştır.

Bu seçmenler yıllardır Türk politikasından uzakta tutulmakta olup, sadece Türkiye'ye geldikleri zaman seçimlere 90 gün kala gümrüklerde oy kullanma hakkına sahiptirler. Buna göre son seçimlerde Türkiye'ye gelip gümrüklerde oy verenlerin oranı genel seçmenlerin %4'ünü ancak geçmiştir. Bu açıdan istek, Avrupalı Türklerin seçme ve seçilme haklarını içinde yaşadıkları ülkelerde kullanmalarını ve Türkiye'ye yönelik seçimlere katılmalarını içermektedir.

Ünlü yazar Nathan der Waise Lessing'in, *Bilge Nathan* isimli eserinde de belirttiği gibi, dünyadaki üç büyük semavi dinin hangisinin daha önemli, hangisinin daha egemen olduğunu kimse tanımlayamaz. Avrupa'da her gün daha fazla öne çıkan İslamofobi, Müslümanları dışlama gibi konular başta Fransa, Avusturya, Hollanda ve Almanya olmak üzere, İslam düşman-

lığına dönüşmüş bulunmaktadır. AB'de Irkçılığı İzleme Komisyonu adı altında kurulan ve Viyana'da bulunan merkezde, bu tip konuları incelemekle yükümlü AB kuruluşu maalesef bugüne kadar ciddi olarak bu gelişmeleri ortaya çıkarıp kamuoyuna yansıtamamıştır.

Dışlanan Müslüman ve Türkler

Bu nedenle Avrupalı Türkler, en büyük Müslüman grubu olarak bu dışlanmadan nasiplerini almaktadır. AB artık belirli Hristiyan Demokrat politikacıların öngördüğü gibi bir Hristiyan değerler topluluğu olmaktan çıkmıştır. Bugünkü 505 milyon nüfuslu AB'de, 21 milyondan fazla Müslüman yaşamaktadır. Müslümanların dağılımlarına baktığımız zaman ilk büyük grubu 5 milyon 400 bin kişiyle Türkler, ikinci büyük grubuysa Mağrip ülkelerinden gelen ve büyük ölçüde Fransa' da yaşayan Cezayirli, Faslılar ve Tunuslular oluşturmaktadır. Avrupa'da gelişen İslam, Müslümanların içinde yaşadıkları ülkelerin değer yargılarını dışlamadan, birleşerek geliştirdiği yeni bir İslam'dır. Bu İslam'ın gelişimine baktığımız zaman, demokrasiyi benimsemiş, içinde yaşadıkları ülkelerin anayasalarına sadık, şeriat düzenine göre yaşam sürdüremeyen, çoğulcu bir yapı ortaya çıkmaktadır.

Avrupa kimliğinin ve Türk kimliğinin belirli bir ölçüde çatıştığı göç süreci sonrasında Avrupalı Türkler artık kurumsallaşan, kendi alt yapılarını kuran, isteklerini dile getiren bir kitle haline gelmektedir. Bu kitle, içinde yaşadıkları ülkelerin baskılarına, Türkiye'nin yeteri kadar ilgilenememesine rağmen gelişen bir kitledir.

Göçün 54. yılında Avrupalı Türklerin yapısına baktığımız zaman, ne içinde yaşadıkları ülkelerin bu kitleye karşı olumlu yaklaşımlar içine girdikleri ne de Türkiye'nin bugüne kadar el uzattığı görülür. Buna rağmen Avrupa'da artık bir Avrupalı Türk ögesi vardır. Bu öge, önümüzdeki günlerde daha da faz-

la kök salarak Türkiye'deki belirli değişimlere de katkı sunacaktır.

Önümüzdeki 10 Yıl ve Avrupa Birliği

Önümüzdeki 10 yılda AB'nin hedeflerine baktığımız zaman, ilk olarak batma düzeyine gelen AB ülkelerini kurtarmaya yöneleceğini söyleyebiliriz. İrlanda, Yunanistan, İspanya ve Portekiz'den sonra Belçika, Güney Kıbrıs daha sonra da İtalya ekonomileri AB'nin başına büyük dertler açacaktır.

Her yıl, bütçesi daha da daralan AB'ye el açan ülkelerin sayısı büyük ölçüde artıyor. Yıllık bütçesi 137 milyar avro olan AB'nin yalnız Yunanistan'ı kurtarmak için ödemesi gereken para 135 milyar sınırını geçiyor. Böyle bir Avrupa'nın artık hiçbir şekilde albenisi kalmamış durumdadır.

Ekonomisi daralan AB'nin motor yükünü yüklenen Almanya'dan olumlu sinyaller bekleme olanağımız pek yok. Yaşlanan ve emekli sayısı artan Almanya, artık işsiz sayısını da ciddi bir şekilde çarpıtmaya başladı. Ayrıca sosyal devletin çöktüğü, sosyalin sadece "yal"ının gidip "sos"unun kaldığı bir ülke konumunda. Bu açıdan Alman halkı da AB'ye ödenecek paraların kısılmasını istiyor.

Türkiye'nin Gelecekteki 10 Yılı

Türkiye önümüzdeki 10 yılda herhangi bir iç sorun çıkmadığı takdirde %6'nın altına düşmeyen bir büyüme hızına sahip olacaktır. İstihdamda kobiler çerçevesinde ciddi bir artış içine girilmesi bekleniyor. Yeni gelişmeler çerçevesinde paylaşım sorununa da çare bulacak bir Türkiye, Mısır ve Hindistan gibi çarpık paylaşım düzeyi olan bir ülke değil, özellikle içine girmeye çalıştığımız AB ülkelerine benzeyen geniş bir orta sınıfı olan ülke konumuna girebilecektir.

Komşularla ilişkilerini geliştiren Türkiye'nin ihracatı da ona göre artacaktır. Eğer Türkiye, Azerbaycan hegemonyasından

kurtulup Ermenistan sınırını açarsa hem ABD'deki Ermeni lobisinin etkisinden kurtulacak hem de sınır ticareti sayesinde Doğu Anadolu'ya yeni bir hayat verme şansına sahip olacaktır.

Türkiye'ye yönelik yeni Osmanlıcılık söylemleri artık gerçekçi değil. Nasıl Almanya eski Hinterland dediğimiz arka bahçesini AB'ye alarak kendi hegemonyasını AB'de arttırma çabası içindeyse Türkiye de haklı bir şekilde Balkanlar'da, Yakın Doğu ve Kafkaslar'da etkisini genişletme olanağını kullanacaktır.

Önümüzdeki yıllarda Brezilya, Rusya, Hindistan, Güney Afrika ve Çin'de genişleyen BRICS'ye Endonezya, Türkiye, Meksika ve Güney Kore'nin de güçlü olarak katılacağından hareket edersek Türkiye'nin AB'ye alacağından çok vereceği olacak. Bugüne kadar 50 yıldan fazla kapıda bekletilen Türkiye için AB'ye artık haklı olarak soğuk davranma dönemi başlamış bulunuyor.

Bu konuda TAVAK olarak 2011-2013 yılları arasında üç kamuoyu araştırması yaptık. İlki, 19-21 Ocak 2012 tarihleri arasında, 18-60 yaş aralığında 1.054 kişi ile İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerle, gelişmekte olan kentler çerçevesinde Kayseri, Güneydoğu Anadolu'da Diyarbakır ve Karadeniz Bölgesi'nde Artvin kentlerinde yapıldı.

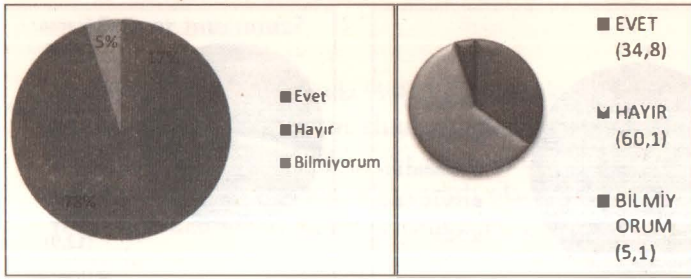
Avrupalı Türkler ve Türkiye Açısından Türkiye'nin AB'ye Tam Üyeliğine Bir Bakış

“TÜRK HALKININ AB'YE BAKIŞI” (TAVAK ARAŞTIRMASI 2011-2012)

**Türkiye'nin AB'ye üye olacağına inanıyor
musunuz?**

2011 yılındaki araştırma kapsamında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üye olacağına eski yıllara göre inananların oranında büyük ölçüde bir düşüş olduğunu görüyoruz. Neredeyse inananların oranı 1/3'e düşmüş bulunuyor. 2011 yılında %34,8'lik oranın son yıllarda yapılan araştırmaların en düşük oranı olduğu görülüyor. 2011 yılının başında Türk halkı artık Avrupa Birliği'ne tam üyeliğe sıcak da bakmıyordu. Bunda Avrupa Birliği üye ülkelerinin Türkiye'ye yönelik negatif açıklamalarının da büyük bir etkisi var. Özellikle 2011'de halkın 3/5'i, yani %60,1'i buna hayır derken, bilmiyorum diyenlerin oranı %5,1 oranında kalmıştır.

2012 yılında TAVAK'ın yaptığı araştırmaya göre Türkiye'nin AB'ye tam üye olacağına inananların oranı %17 çıkmaktadır. Bu, bugüne kadar yapılan araştırmalarda ortaya çıkan en düşük orandır. AB'deki son olumsuz gelişmeler de buna büyük ölçüde katkıda bulunmuştur. AB'deki ekonomik kriz ve Türk ekonomisindeki ciddi büyüme bu oranın düşmesine neden olmuştur. Ayrıca, AB'deki üye olmayacağına inanmayanların sayısı neredeyse tüm deneklerin %80'ine yaklaşmıştır. %78'lik bir oran artık Türkiye'nin AB'ye üye olacağına inanmamaktadır.

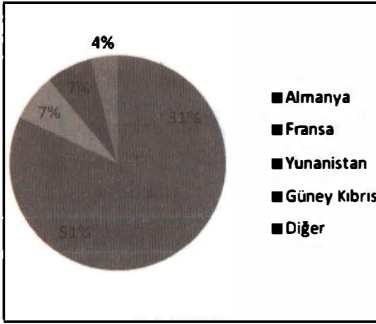
(Temmuz 2012 TAVAK Araştırması)

(Mart 2011 TAVAK Araştırması)

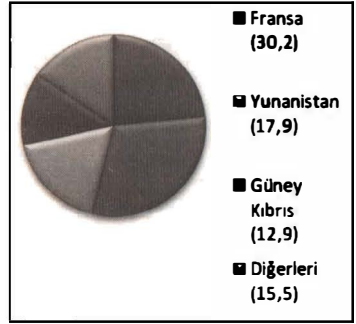
Türkiye'nin AB üyeliğinde en büyük engeli hangi ülkeler oluşturuyor?

2011 yılında Türkiye'nin önünü kesen ülkelerin başında %30,2 ile Fransa geliyordu. Sarkozy'nin Türkiye'ye yönelik negatif açıklamaları Türk halkı nezdinde olumsuz bir etki yaratmış durumdaydı. İkinci sırayı Angela Merkel'in Almanya'sı % 23,5 ile alırken, Yunanistan %17,9'luk oranla üçüncü sırayı ve Güney Kıbrıs %12,9'la dördüncü sırayı alıyordu. İlginç taraf, diğer 24 ülkenin Türkiye'ye engel olma görüşünden hareket eden deneklerinin oranı %15,5'i geçmemiştir.

2012 yılında Türkiye'nin AB üyeliğinde en büyük engeli hangi ülke oluşturuyor sorusuna, %51'lik bir kitle Fransa'nın bu konuda en büyük engel olduğu cevabını vermiştir. Bu araştırma Sarkozy'nin seçimleri kaybetmesinden sonra yapılmasına rağmen yeni cumhurbaşkanı Hollande'dan da olumlu bir bekleyişin olmadığı ortaya çıkarmıştır. İlginç bir gelişme olarak AB'nin Türkiye'ye en büyük engeli çıkaran ikinci ülke olarak Angela Merkel'in Almanya'sı %31'lik oranla yer almaktadır. Yunanistan, Güney Kıbrıs gibi Türkiye karşıtı ülke olarak görülen ülkelerde Türkiye'ye karşı engel koyma oranları her ülke için %7 oranında görülmektedir. 2011 yılı ve 2012 yılı başlarında AB'nin Türkiye'ye karşı tutumu Türk toplumunun tepkisini artırmıştır.

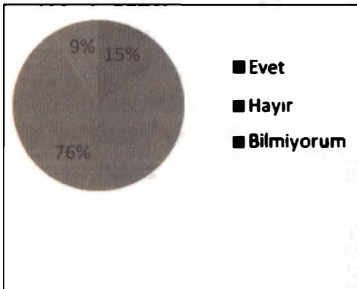
(Temmuz 2012 TAVAK Araştırması)

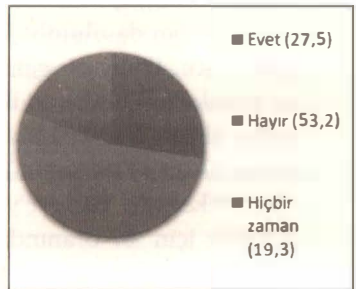
(Mart 2011 TAVAK Araştırması)

Türkiye'nin önümüzdeki 10 yıl içerisinde AB'ye gireceğini düşünüyor musunuz?

2011 yılında bu soruya deneklerin %27,5 evet derken %53,2'si hayır diyor, hiçbir zaman diyenlerin oranı %17,3'te kalmış bulunuyordu. 2012 yılında Türkiye'nin önümüzdeki on yıl AB üyesi olacağına inanıyor musunuz sorusuna %15'lik bir kitle evet demiştir. Buna göre Türkiye'nin 2021'deki yeni 7 yıllık mali dönemde üye olacağına inanların oranı %15'tir. Bu da en düşük oranlardan biridir. Türkiye'nin önümüzdeki on yılda üye olmayacağına inananlar %66'lık bir kitleyi oluşturmaktadır. Bu konuda olumlu bir beklenti görülmemektedir. Ayrıca tam üyelik Türk insanının gündeminden düşmüş bulunmaktadır.

(Temmuz 2012 TAVAK Araştırması)

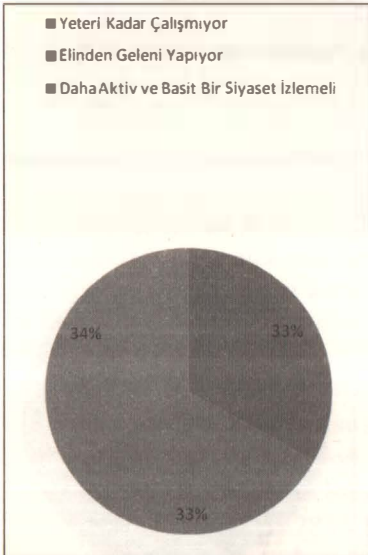

(Mart 2011 TAVAK Araştırması)

AB konusunda hükümetin çalışmalarını yeterli görüyor musunuz?

2011 yılında bu konuda %48,3 oranındaki kitle bugünkü AKP hükümetinin elinden geleni yaptığından hareket ediyordu. %28,6'lık bir oran da daha aktif ve baskın bir siyaset izlemesinin yararlı olacağından hareket ederken yeteri kadar çalışılmadığı görüşünü savunanlar %23,1 oranında kalıyordu. Genel olarak Türk halkının nerdeyse %70'lik bir oranı bugünkü AKP hükümetinin bu konuda çalışmalarını ya tam olarak yeterli görüyor ya da biraz daha aktif olmasını istiyordu.

2012 yılında AB konusunda hükümetin çalışmalarını yeterli görüyor musunuz sorusuna verilen cevaplarda bir denge vardır. Yeteri kadar çalışmıyor diyenler %33 oranındadır. Buna karşılık neredeyse aynı orana yakın bir kitle elinden geleni yapıyor cevabından hareket etmektedir, bu da %34'lük bir orandır. Daha aktif ve basit bir siyaset izlemeli diyenler ise %33 oranındadır.

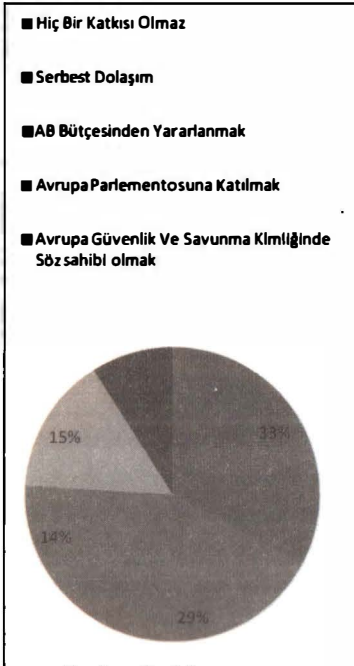
(Temmuz 2012 TAVAK Araştırması)

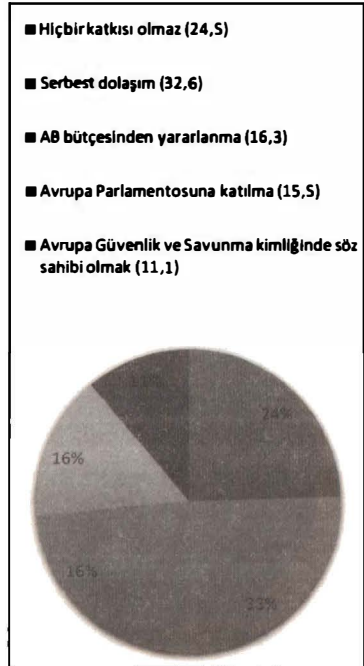
(Mart 2011 TAVAK Araştırması)

AB üyeliğinin Türkiye'ye sağlayacağı katkılar neler olabilir?

2011 yılında 5 alternatiften oluşan cevaplara göre serbest dolaşım hakkından yararlanabileceğine inananların oranı %32,6 olurken, hiçbir katkısı olmaz diyenler %24,5 oranında kalmıştır. AB bütçesinden yararlanırsanız görüşünü savunanlar %16,3'lük bir orandayken, Avrupa Parlamentosu'na katılmanın sağlanacak katkı olduğunu düşünenlerin oranı %15,5'tir. İlginç tarafı, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'nde söz sahibi olmak görüşünü savunanlar oran olarak %11,1'de kalmış bulunuyordu. Bu açıdan Türk halkının 1/4'i artık Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye hiçbir katkı yapamayacağından hareket ederken neredeyse 1/3'lik bölümü ise serbest dolaşım hakkının ülkeye ve insanlara yarar getireceğinden hareket ediyordu.

(Temmuz 2012 TAVAK Araştırması)

(Mart 2011 TAVAK Araştırması)

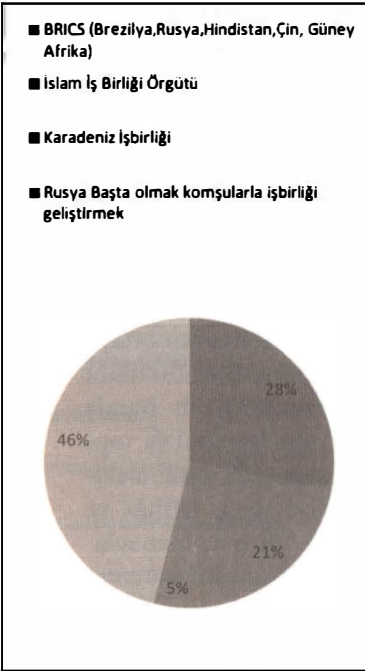
2012 yılında AB üyeliğinin Türkiye'ye sağlayacağı katkılar nelerdir sorusunda Türk halkının %33'ü hiçbir katkısı olmayacağını söylemektedir. %29'luk bir kitle serbest dolaşım hakkını elde etmesini bir başarı olarak görmektedir. Bunu da vize sorunlarından sıkılması ve başka ülkelerde iş arama istemi ortaya çıkarmaktadır. AB bütçesinden yararlanma konusunda da halkın %14'ü bu konuya olumlu bakarken, Avrupa Parlamentosu'na katılmanın sağlayacağı yararları inananlar %15'tir. Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'nde söz sahibi olma konusuna evet diyenler %9 oranındadır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği dışındaki en önemli alternatifi hangisidir?

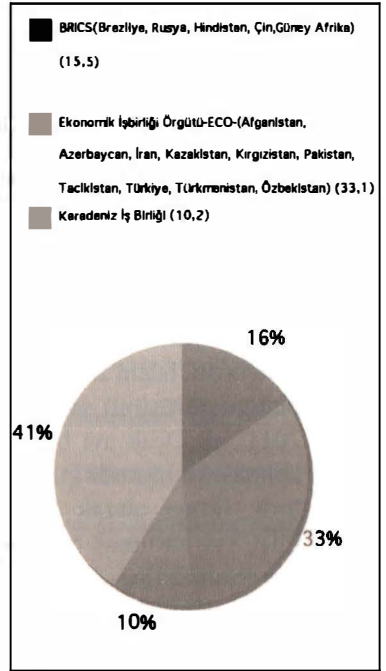
2011 yılında bu soruda çok ilginç bir cevap ortaya çıkıyordu. İslam Ekonomi Örgütü'nün AB'ye alternatif olduğu görüşünü savunanların oranı %33,1'di. Bunda 2011 yılı Ocak ayı başında İEÖ'nün İstanbul'da toplanması ve basında çok fazla yer alması da etkili olabilirdi. İkinci olarak BRICS ülkeleri ile iş birliği ve BRICS'ye katılmak önem kazanıyor. Buna da inananların oranı %15,5. Karadeniz İş Birliği'ne şans verenler %10,2 iken, Rusya başta olmak üzere komşularla iş birliği geliştirmek ve yeni pazarlarla güç birliği yapma fikrini savunanlar birinci sırada %41,2 ile yer alıyordu. Bu da Türkiye'nin artık BRICS ve komşu ülkelerle iş birliğinin kamuoyunda ağırlık kazandığını ortaya çıkarıyordu.

2012 yılında Türkiye'nin AB dışında en önemli alternatifi nedir sorusuna son yıllarda Türkiye'nin BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika) ülkeleriyle olan karşılaştırılması büyük ölçüde etkili olmaktadır. %28'lik bir kitle Türkiye'nin BRICS ülkeleriyle daha fazla iş birliği yapmasını önermektedir. İslam ülkeleriyle iş birliğine inananların oranı %21'dir. Karadeniz İş Birliği'nin tamamıyla gündemden düştü-

ğü ortaya çıkmaktadır. %5'lik bir kitle Karadeniz İş Birliği'ne ümit bağlamaktadır. Rusya başta olmak üzere komşularla işbirliğini geliştirmeyi düşünenlerin oranı %40'lık bir kitleyi oluşturur. Rusya, Ukrayna, İran, Irak gibi komşularla ekonomik ilişkilerin artması istenmektedir.

(Temmuz 2012 TAVAK Araştırması)

(Mart 2011 TAVAK Araştırması)

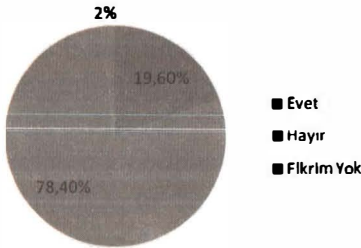
Türkiye'nin ekonomik olarak AB'ye ihtiyacı var mı?

2011 yılında bu soruya evet diyenlerin oranı %24,9'da kalırken, %72,1'lik bir oran da artık AB'ye ekonomik olarak hiçbir şekilde ihtiyacımız olmadığından hareket ediyordu. Bunların yanında fikrim yok diyenler %3 oranında kalıyordu.

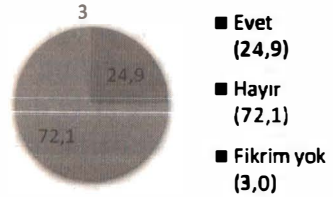
2012 yılında Türkiye'nin ekonomik olarak AB'ye

AB ile Güncel İlişkilerimiz ve Ekonomik Kriz 79

ihtiyacı var mı sorusuna evet diyenlerin oranı araştırmaya katılanların ancak beşte birine yaklaşmaktadır. % 19,6'lık bir oran hâlâ Türkiye'nin ekonomik olarak AB'ye ihtiyacı olduğunu söylerken Yunanistan başta olmak üzere İspanya, Portekiz, İrlanda ve İtalya'daki gelişmeler karşısında AB'nin çaresizliğini gören %78,4'lük bir kitle de Türkiye'nin AB'ye ihtiyacı olmadığından hareket etmektedirler.

(Temmuz 2012 TAVAK Araştırması)

(Mart 2011 TAVAK Araştırması)

Avrupalı Türkler ve Türkiye Açısından Türkiye'nin AB'ye Tam Üyeliğine Bir Bakış

“TÜRK HALKININ AB'YE BAKIŞI”
(TAVAK ARAŞTIRMASI 2013)

2013'te Türk halkının AB'ye tam üyelik inancı %18'e çıktı. Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı, Türk halkının Avrupa Birliği'nin tam üyeliğine yönelik panel araştırmasının üçüncüsünü eylül ayında sonuçlandırmıştır. İlk araştırmayı Mart 2011'de gerçekleştiren TAVAK, ikinci araştırmayı aynı sorularla 2012 yılının temmuz ayında sonuçlandırmıştır.

Son araştırmasını da Eylül 2013 yılında sonuçlandırmıştır. Buna göre:

“Türkiye'nin AB'ye üye olacağını inanıyor musunuz?” sorusunda Türk halkının %19'unun Avrupa Birliği'ne tam üye olacağına inandığı ortaya çıkmıştır. Hayır diyenlerin oranı %74'tür ve %7'lik bir kitle bu konu hakkında herhangi bir fikri olmadığını belirtmiştir.

1. Türkiye'nin AB ye üye olacağına inanıyor musunuz?

Evet	19%
Hayır	74%
Bilmiyorum	7%

“2021-2027 yılları içerisinde 7 yıllık AB bütçesi döneminde Türkiye'nin tam üye olacağını inanıyor musunuz?” sorusuna verilen evet cevapları, %15,7 iken hayır diyenlerin oranı ise %71,2-olmuştur. Hiçbir zaman tam üye olmaz diyenlerin ora-

nı %13,1'dir. Bu soru, Türkiye gibi büyük ülkelerin Avrupa Birliği'ne her 7 yıllık bütçe dönemi içinde üye olma olanağına sahip olmalarından hareketle yöneltilmiştir.

2014-2020 yılları arasında Türkiye'nin tam üye olmayacağı ortaya çıktıktan sonra en yakın tarih 2021 olarak görülmektedir. Bu açıdan soru şu şekilde sorulmuştur:

2. Türkiye'nin 2021-2027 yılları içerisinde 7 yıllık AB bütçesi döneminde tam üye olacağına inanıyor musunuz?

Evet	15,7%
Hayır	71,2%
Hiçbir Zaman	13,1%

“Türkiye'nin tam üyeliğinde en büyük engeli hangi ülke oluşturuyor?” konusunda Almanya büyük bir oranla, %64,2 çıkmıştır. Bunda Angela Merkel'in son çıkışlarının büyük ölçüde rolü olmuştur. Almanya'daki Türkiye karşıtlığının Angela Merkel'in Türkiye'ye, Almanya'da yaşayan Türklere ve Türkiye Başbakanı Tayyip Erdoğan'a karşı olan antipatisinden kaynaklandığı kanısı Türk kamuoyuna çok ciddi bir şekilde yansdığı için bu oran ortaya çıkmıştır.

Fransa 2. sırada

Fransa bundan önce hep birinci sırayı alırken, Hollande'nin başkan olmasından sonra Türkiye'ye en büyük engeli oluşturma oranında %26,2'de kalmıştır. Yunanistan engel olarak %4,2'lik bir engel ortaya koymaktadır. Güney Kıbrıs %5,1 oranında kalırken diğer ülkeler %2 civarındadır.

3. Türkiye'nin AB üyeliğinde en büyük engeli hangi ülke oluşturuyor?

Almanya	64,2%
Fransa	26,2%
Yunanistan	4,2%
Güney Kıbrıs	5,1%
Diğer	2%

“AB konusunda Tayyip Erdoğan hükümetinin 2013 yılından itibaren yaptığı çalışmaları yeterli buluyor musunuz?” sorusu özellikle bu yılın başından itibaren Türkiye'nin AB yaklaşımından dolayı bu şekilde sorulmuştur. Yeteri kadar tam üyelik için çalışmıyor diyenlerin oranı %41,4 iken, elinden geleni yapıyor diyenler %36,5'te kalmıştır. Daha aktif ve ciddi bir politika izlemeli diyenlerin oranı %22,1 olarak ortaya çıkmaktadır.

4. AB konusunda Tayyip Erdoğan hükümetinin 2013 yılından itibaren yaptığı çalışmaları yeterli görüyor musunuz?

Yeteri Kadar Çalışmıyor	%41,4
Elinden Geleni Yapıyor	%36,5
Daha Aktif ve Basit Bir Siyaset İzlemeli	%22,1

“AB üyeliğinin Türkiye'ye sağlayacağı katkılar neler olabilir?” sorusuna halkımızın %18,4'ü hiçbir katkısı olmayacağını söylerken, serbest dolaşım hakkından yararlanmamızın Türkiye'ye katkısı olacağını söyleyenlerin oranı %28,6'dır. AB bütçesinden yararlanmayı ön plana çıkaranlar %11,4'tür.

Avrupa Parlamentosu'na katılmak önemini koruyor
Türkiye 5. büyük ülke olarak Avrupa Parlamentosu'na katıl-

ması halinde İngiltere, Fransa ve İtalya'nınki kadar parlamenter gönderecektir. Bunu önemli bulanların oranı %13,7'dir. Avrupa Güvenlik ve Savunma Birliği'nde söz sahibi olma fikri yavaş yavaş gündemden düşmüş, %4,1 oranında bir kitle bunu önemli olarak ortaya çıkarmıştır. Demokratikleşme konusunda bir gelişme %23,8 katkı olarak nitelendirilmektedir.

5. AB üyeliğinin Türkiye'ye sağlayacağı katkılar neler olabilir?

Hiçbir Katkısı Olmaz	%18,4
Serbest Dolaşım	%28,6
AB Bütçesinden Yararlanmak	%11,4
Avrupa Parlamentosu'na Katılmak	%13,7
Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliğinde	
Söz Sahibi Olmak	%4,1
Demokratikleşme Konusunda Gelişim	%23,8

“Türkiye'nin AB dışında en önemli alternatifi hangisidir?” sorusuna BRICS ülkeleri diyenlerin oranı %31,3'tür. İslam İş Birliği Örgütü özellikle son aylarda çok tartışıldığı için %12,2 oranına düşmüştür. Karadeniz Ekonomik İş Birliği %6,5'te kalırken, Rusya başta olmak üzere komşularla İş Birliğini geliştirmek %26,2 oranında kabul görmüştür. Son aylarda tartışılan Şanghay Beşlisi ortak çalışma fikri de %23,8 oranında kabul görmüştür.

6. Türkiye'nin AB dışında en önemli alternatifi hangisidir?

BRICS	%31,3
İslam İş Birliği Örgütü	%12,2
Karadeniz İş Birliği	%6,5
Şanghay Beşlisi	%23,8

“Türkiye’nin ekonomik olarak AB’ye ihtiyacı var mı?” sorusuna evet diyenlerin oranı %18,6’da kalmakta, hayır diyenler %66,2 oranla ortaya çıkmaktadır. Fikrim yok diyenler %15,2 oranında kalmaktadırlar.

7.Türkiye’nin ekonomik olarak AB’ye ihtiyacı var mı?

Evet	%18,6
Hayır	%66,2

“Türkiye’nin üyeliğine karşı AB ülkelerinin negatif yaklaşımını neye bağlıyorsunuz?” sorusuna AB’deki İslamofobi ve İslam düşmanlığı %41,4 oranında tanımlanmakta, Türkiye’nin ülke olarak büyüklüğü %35,2 olarak değerlendirilmektedir. Türkiye’nin az gelişmişliğinin neden olacağını söyleyenlerin oranı %8,3’te kalırken Türkiye’nin demokratik bir düzene geçememiş olması cevabını verenler %12,2’dir. Kürt sorununu neden olarak gösterenlerin oranı %2,7 iken Ermeni sorunu da %0,2 olarak değerlendirilmektedir.

8. Türkiye’nin üyeliğine karşı AB ülkelerinin negatif yaklaşımını neye bağlıyorsunuz

AB’deki İslamofobi ve İslam düşmanlığı	%41,4
Türkiye’nin Ülke Olarak Büyüklüğü	%35.2
Türkiye’nin Azgelişmişliği	%8.3
Türkiye’nin Demokratik Bir Düzene Geçememiş Olması	%12.2
Kürt sorunu	%2.7
Ermeni sorunu	%0.2

3 Yılın Karşılaştırılması (2011-2013)

2011, 2012 ve 2013 yılı araştırmalarını karşılaştırdığımızda ilginç bazı yaklaşımlar ortaya çıkmaktadır. 2011 yılında Türkiye'nin AB'ye tam üye olacağını inanlar %34,8 ile o yıla kadar en düşük oranı ortaya çıkarırken, 2012 yılında bu oran %17 düşmüş, neredeyse yarı yarıya azalmış bulunmaktaydı ve halkın %78'i Türkiye'nin artık üye olacağını inanmıyordu. Üçüncü yıl olarak 2013'te Türkiye'nin tam üye olacağına inananların oranı az da olsa %2'lik bir artış göstermiştir ve %19'a çıkmış bulunmaktadır.

Ne zaman üye olabilir?

Türkiye'nin önümüzdeki 10 yıl içinde AB'ye girip giremeyeceği sorusu 2011 ve 2012 yıllarında da sorulmuştu. Son olarak 2013 yılında bu soru biraz daha somutlaştırılarak 2021-2027 7 yıllık bütçe dönemi olarak sorulmuştur.

2011'de Türkiye'nin önümüzdeki 10 yılda AB'ye tam üye olacağına inananların oranı %27,5 iken 2012 yılında bu oran %15'e düşmüş bulunmaktaydı. 2013 yılı araştırmasında da bunda büyük bir değişiklik olmamış, Türkiye'nin önümüzdeki 7 yıllık mali bütçe sürecinde AB'ye tam üye olacağına inananların oranı %15,7 olarak kalmıştır.

Almanya En Büyük Engel

Üçüncü soru olarak Türkiye'nin AB üyeliğinde en büyük engeli hangi ülkenin oluşturacağı sorusuna cevap olarak 2011 yılında Türkiye'nin önünü kesen ülke olarak %30,2 oranı ile Fransa geliyordu. 2012 yılında seçimlerden önce bu oran %51'e çıkmış bulunmaktaydı.

2013 yılında Fransa'nın Türkiye'nin tam üyeliğine karşı çıktığı inancında, halkımızın %26,2'si Fransa'yı öngörürken, Türkiye'ye karşı en büyük engel olarak %62,4 oranında Almanya ortaya çıkmaktadır. Bundan önce 2011 ve 2012 yılları

arasında Fransa'nın arkasından gelen Almanya bu sefer Fransa'yı katlayarak %64,2 ile ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Dördüncü soru olarak "AB konusunda hükümetin çalışmalarını yeterli buluyor musunuz?" sorusuna 2011'de halkımız %48,3 oranında bugünkü AKP hükümetinin elinden geleni yaptığından hareket ediyordu. Bu konuda 2012 yılında %34'lük bir oran AKP hükümetinin elinden geleni yaptığından hareket etmekteydi, 2013'te yeteri kadar, elinden geleni yapıyor diyenlerin oranı %36,5'e çıkmış bulunmaktadır.

Türkiye'ye Katkıları

Gelelim beşinci soruya. "AB üyeliğinin Türkiye'ye sağlayacağı katkılar nelerdir?" sorusunda 2011 yılında en fazla inanılan, serbest dolaşım hakkının Türkiye'ye getireceği katkıydı. Bu %32,6'lık bir oranla en çok verilen yanıt olmuştu. 2012 yılında ise bu oran %29'a düşerken, serbest dolaşım hakkı 2013 yılında da en önemli olay olarak görülmüş ve %28,6'lık oranla ilk sırayı almıştır.

Altıncı olarak "Türkiye'nin AB dışında en önemli alternatifi hangisidir?" sorusu, 2011 yılında da aynı şekilde sorulmuş, %33,1 oranla İslam İşbirliği Örgütü ortaya çıkmıştır. Bu da tabii ki 2011, Ocak ayı başında İslam İş Birliği Örgütü'nün İstanbul'da toplanması ve basında çok fazla yer almasından kaynaklanmış olabilir.

BRICS ve Şanghay Beşlisi

2012 yılında "Türkiye için AB dışında en iyi alternatifi nedir?" sorusuna cevap olarak %28,8 oranla BRICS ülkeleriyle (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika) iş birliği çıkmıştı. 2013, Eylül ayındaki araştırmada en önemli alternatif yine BRICS ülkeleri çıkmıştır. %31,3'lük bir oranla diğer alternatifleri arkada bırakırken, İslam İş Birliği Örgütü'ne olan güvenin büyük ölçüde düştüğü ve %12,2'lere gerilediği görül-

mektedir. İlginç bir gelişme de Rusya başta olmak üzere komşularla iş birliğini geliştirmek %26,2 oran alırken, Şanghay Beşlisi %23,8'lik bir orana sahip bulunmaktadır.

AB'nin Ekonomik Yararı Yok

Yedinci, soru “Türkiye’nin ekonomik olarak AB’ye ihtiyacı var mıdır?” Evet diyenlerin oranı 2011 yılında %24,9 iken, 2012 yılında %19,6’lık bir orana düşmüş bulunmaktadır. Bu oran 2013 yılında da fazla değişmemiş ve Türkiye’nin ekonomik olarak AB’ye ihtiyacı olduğunu söyleyenlerin oranı %18,6’da kalmıştır.

2013 yılında eklenen “Türkiye’nin üyeliğine AB ülkelerinin negatif yaklaşımını neye bağlıyorsunuz?” sorusunda, AB’deki İslamofobi ve İslam düşmanlığı %41,1 olarak tanımlanırken, Türkiye’nin ülke olarak büyüklüğü %35,2’lik bir neden olarak gösterilmektedir. Türkiye’nin az gelişmişliği %8,3 ve Türkiye’nin demokratik bir düzene geçememiş olması %12,2’lik bir oranla gösterilmektedir. Kürt sorunu %2,7 ve Ermeni sorunu %0,2 ile yer almaktadır.

Bu da göstermektedir ki artık Türk halkının AB’ye ilgisi 2011 yılında %34 iken 2012’de %17’ye inmiş, 2013 yılında çok az olsa da bir çıkış göstermiştir fakat bugün Türkiye’nin AB’ye üye olacağına, Türk halkının 4/5’i inanmamaktadır.

Angela Merkel Faktörü

Almanya, Türkiye’nin AB yolunu kesen ülkeler listesinde %64,2 oranı ile ilk sırayı alıyor. Bütün bunlar Türk halkını AB’den soğutuyor. Ayrıca başta Almanya Başbakanı Angela Merkel olmak üzere başka AB ülkelerinden gelen olumsuz sinyaller, Türkiye’de de net yanıt buluyor. Ayrıca Avrupa’da gelişen İslamofobi, ırkçılık ve bir açıdan da gelişen Türkofobi, Türk halkını etkileyen nedenlerin başında geliyor. Bu gelişmeler böyle devam ettiği takdirde önümüzdeki yıl yapacağımız

anketlerde AB'ye tam üyeliğe inananlarının oranının daha çok düşeceğinden hareket edebiliriz.

Ekonomik Özgüven

Ekonomik gelişmelerin iyileşmesi Türkiye'ye ayrı bir güç veriyor. Artık Türkiye, AB'yi tek alternatif olarak görmüyor. Yeni alternatifler, yeni ilişkiler ve yeni kuruluşlar olacak. Buna karşılık olarak son olarak 2002 yılında yıllık ihracatımızın %2'sinin gittiği Afrika ülkelerine 2012 ihracatımız %30'a çıkmış bulunuyor.

2002 yılında ihracatımızın %64'ü AB ülkelerine giderken şimdi Avrupa Birliği ülkelerinin ihracatımızdaki payının %34'e indiğini görüyoruz ki bu da Türkiye'yi negatif etkiliyor.

Önümüzdeki günlerde Avrupa Birliği, Türkiye için yeni ilerleme raporunu açıklayacak. 16 Ekim'de kamuoyuna açıklanacak bu rapor olumlu sinyaller vermiyor. Fakat Türk halkı da olumlu sinyal beklemiyor. Her yıl olumsuz raporlarla ortaya çıkan AB, buna karşılık görüşmelerde kendisi de olumlu adımlar atmıyor.

2013 yılında yapılan araştırmanın en göze çarpan noktalarından biri de Türkiye'nin başta Rusya olmak üzere BRICS ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmesine yönelik istemi oldu. Türkiye'nin artık AB yerine son yıllarda ciddi şekilde gündeme gelen BRICS ülkelerine olan inancının yanında Türkiye ile hiçbir ilişkisi olmayan fakat gündemimizi işgal eden "Şanghay beşlisine de" bir istemi gelişmiş bulunmaktadır. Genel olarak baktığımızda artık Türk halkının AB'ye ihtiyacı yok diyenlerin oranının arttığı ve AB'ye ümit bağlayanların oranının da %18,6'ya indiği görülmektedir. 2014 yılında Türkiye AB'ye tam üye olabilseydi AB'den yılda 2 milyar avroluk bir katkı olacaktı. En erken 2020'de üye olmayı beklediğimiz AB'ye, 2020'de tam üye olduğumuz zaman ülkeye getirisinden çok ekonomik olarak bizim AB'ye katkı yapmamız gerekecektir.

Bu açıdan AB'nin Türkiye'yi kazanmak için somut adımlar atması lazım, yoksa yavaş yavaş Türk halkı onları unutuyor ve onların da Türkiye'yi unutması gerekecek.

Araştırma künyesi: Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı'nın "3. Türkiye Halkının AB'ye Bakışı" araştırması Türkiye'nin İstanbul, İzmir, Ankara, Kayseri, Diyarbakır ve Artvin kentlerinde 18-60 yaş arasında 1.210 kişi ile yapılmıştır. Araştırma, 20 Ağustos-2 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma kapsamında örnek olarak 2011/2012 yıllarında araştırma yapılan kentler alınmıştır.

2014 Yılında Dış Politika Açısından Güç Bir Yılla Karşı Karşıyayız

2014'e girerken Türkiye, dış politika açısından oldukça yoğun ve zorlu bir yıl yaşayacak. AB'den yeni ABD hükümetine, Suriye'den Ermenistan'a kadar birçok konuda Türkiye, yeni çatışma alanlarında yeni sorunlarla karşı karşıya kalacak. Bu sorunları belirli başlıklarda toplamamız mümkün:

1. AB ile olan ilişkilerimiz

Türkiye son iki yıldır AB ile ilişkilerinde çok büyük sıkıntılar yaşadı. Özellikle 2012 yılının ikinci yarısında Güney Kıbrıs'ın dönem başkanlığı sürecinde Türkiye-AB ilişkileri donma noktasına geldi. 2013'ün ilk döneminde İrlanda'nın dönem başkanı olmasıyla Türkiye belirli ölçüde ümitli bir tabloya bakmak istiyor. 4,8 milyonluk İrlanda'yla Türkiye'nin hiçbir sorunu olmaması ve İrlanda'nın Türkiye'nin tam üyeliğine sıcak bakması çerçevesinde, bu süre içinde bir bölümün açılması ve bir bölümün kapanması Türkiye tarafından bekleniyor.

Hırvatistan tam üyelik görüşmelerinin 2005'te başlayıp çok kısa sürede tamamlanması çerçevesinde Türkiye'nin hâlâ hangi başlıklar açılacak, hangi başlıklar kapanacak tartışması içi-

ne girmesi kısır bir döngünün getirisi olarak ortaya çıkıyor. Tüm bu gelişmeler çerçevesinde Türk halkının da AB'den her geçen gün biraz daha soğuduğunu görüyoruz. Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı TAVAK'ın 2012 yılında yaptığı son araştırmada Türkiye'nin AB üyeliğine sıcak bakanların oranının %17'ye düştüğünü görüyoruz. Aynı vakfın 2011'de yaptığı araştırmada bu %34'tü. 2013 yılında nasıl bir sonuç çıkacağını şimdiden tahmin etmek güç ama çok büyük olumlu bir gelişim beklenmiyordu. AB'den gelen tek olumlu değişim eski Almanya'nın Dışişleri Bakanı Guido Westerwelle'nin Türkiye'nin AB için önemini görüp bu konuda Türkiye'nin tam üyeliğine destek vermesine yönelik. Eski başbakan Gerhard Schröder'den sonra ilk defa bir Alman bakanı Türkiye'nin tam üyeliğine sıcak bakıyordu. Yeni Alman hükümeti 2014'te olumlu bir sinyal vermedi.

2. ABD ile olan ilişkilerimiz

ABD'deki seçimlerde Obama'nın seçilmesi Türkiye için olumlu olarak algılanırken Amerika'nın yeni savunma bakanının Türkiye'ye yakın bir kişi olması, buna karşılık yeni dışişleri bakanının Ermeni lobisiyle belirli dirsek teması olmasının Obama'nın yönetimine nasıl yansıtacağını göreceğiz. Özellikle son günlerde ABD'nin Kuzey Irak ve Türkiye'nin ekonomik olarak birbirlerine yaklaşmasına soğuk bakması da ilginç bir gelişmeyi beraberinde getiriyor. 2014 yılında Obama-Erdoğan ilişkileri bozulmuş ve bu da tam anlamıyla ikili ilişkilere yansımıştır. Ağustos ayında Cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra ilişkilerde düzelme beklenmektedir.

3. Suriye

Türkiye'nin en sorunlu olduğu bölgelerin başında Suriye gelmektedir. 877 km sınırimız olan Suriye ciddi bir iç savaş yaşamaktadır. Her ne kadar bunu Suriye özgürlük savaşçılarının

Baas Rejimi'ne karşı bir başkaldırışı olarak görmek istesek de burada ciddi bir çalışma olduğu ortaya çıkmaktadır. Bugünkü Suriye, hükümetinin kısa sürede gitmeyeceğinden hareket edebiliriz. Her ne kadar Rusya'nın desteği yavaşlasa da İran ve Çin'i arkasına alan Suriye, bölgede bu ülkeler için bir denge unsurudur. Bu açıdan Amerika'nın bile yavaş yavaş yumuşak bakmaya başladığı Suriye'deki bugünkü yönetime Avrupa Birliği ülkelerinden olumsuz sinyal çok az gelmektedir. Tek olumsuz sinyalin Fransa'dan geldiğinden hareket edebiliriz. Bu açıdan bu konuya ciddi bir şekilde angaje olan Türkiye'nin sorunu büyüktür. Suriye ile turizm ve dış ticaretteki kayıplarımız büyük boyutlara erişmiştir ve bölgedeki insanlarımız bu sorundan büyük ölçüde etkilenmektedir. Önümüzdeki aylarda Türkiye, Suriye hükümetinden yumuşamaya geçmesini bekleyebilir. Bu konuda Esad'ın Türkiye'ye yönelik çok akıllı adımlar atması lazımdır. Türkiye şu anda 1,3 milyon Suriyeli göçmen barındırmaktadır. IŞİD ise her geçen gün daha tehlikeli hale geliyor.

4. Irak

Irak artık ikili bir yönetim tarafından yönlendirilmektedir. Bir tarafta Kuzey Irak bağımsızlığa doğru gidip Türkiye'ye yaklaşırken, Irak resmi hükümetinde Maliki'nin Türkiye'ye tepkisi her geçen gün artmıştır. Maliki'den sonra merkezi hükümette yeni gelişmeler beklenmektedir. Bunun önümüzdeki günlerde nasıl gelişeceğini beklemekte yarar vardır. Türkiye - Irak çatışması Türkiye'nin aleyhine gelişen bir unsurdur. Kuzey Irak'taki bugünkü yönetimin Türkiye'ye yönelik yaklaşımının nasıl ilerleyeceğini bilmek çok güç bir durumdur.

5. İran

İran, 1500'deki Çaldıran Savaşı'ndan sonra Osmanlı'ya ve daha sonra da Türkiye'ye sıcak bakmayan bir ülke konumun-

dadır. Bu, Şah Rejimi'nde de böyle olmuş, daha sonraki rejimlerde de büyük bir değişim gerçekleşmemiştir. Ahmedinejad hükümeti "tavşan kaç tazı tut" politikasını izlemekteydi. Ahmedinejad, Türkiye'ye yakın bir politika izlerken yanındaki çalışanların Türkiye'ye düşmanlık saçtığını görmekteyiz. İran, Türkiye'ye ekonomik olarak dört bölümde zarar vermektedir. İlk olarak İran hükümeti TAV'a yaptırdığı Tahran Havaalanı'nı, ikinci olarak Turkcell'le yaptığı iletişim anlaşmasını işleme sokmamıştır. Üçüncü olarak da Tahran hükümeti Türk charter uçaklarının direkt Tahran veya İran'ın başka bölgelerinden Antalya gibi turistik bölgelere gitmesine izin vermeyecek İran'dan Türkiye'ye gidecek turistlere büyük ölçüde balta vurmaktadır. Türkiye bugüne kadar İran'ın atom enerji politikasını Avrupa nezdinde müdafaa etmiş olsa da bunun karşılığını İran'dan hiçbir şekilde görmemiştir. Suriye konusunda da Türkiye'ye ters bir tavır izleyen İran'la ilişkilerimiz 2013 yılını da daha da kötüleşebilir.

6. Kafkasya, Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan

Azerbaycan hükümeti Türkiye'ye karşı dostça bir tutum izlerken diğer tarafta da Türkiye karşıtlığını sürdürmektedir. Özellikle Ermenistan'la yakınlaşmamızı önleyen Azerbaycan hükümetinin bu tutumunu ne kadar sürdürebileceğini ve Aliyev'in ne kadar daha iktidarda kalacağını beklemekte yarar var.

Gürcistan'da Saakaşvili-Amerika ve Rusya çatışması tam anlamıyla devam etmektedir. Türkiye bu konuda Gürcistan'a yakın bir politika izlemesine rağmen Batum'da havaalanı ve oraya giden çok sayıda Türk'ün konumu, Batum başta olmak üzere Türkiye karşıtlığını körüklemektedir.

Bugün artık bölünme noktasına gelen Gürcistan'da Türkiye ekonomik çıkarlarını savunmak ve ilişkilerini geliştirmekte güçlük çekecek bir konuma gelmiş bulunmaktadır.

Ermenistan ve 2015

Ezeli bir sorun olan Ermenistan'a gelince; Ermenistan'ın dört yıl evvel başlayan yumuşama hareketleri Azerbaycan'ın etkisiyle tekrar sert bir politikaya dönüşmüştür. Bu konuda Ermenistan, Türkiye'ye yakınlaşma politikasını izlemekte güçlük çekmektedir. Bir taraftan kara sularının açılması konusu büyük bir sorun olurken, hava sınırımız açık durumdadır. İstanbul-Erivan arasında günde, karşılıklı iki uçak seferi yapılmaktadır ve 40 bin kadar Ermeni de Türkiye'de çalışmaktadır. Diasporanın bu konuda Türkiye'ye negatif tutumunun ne kadar süreceğini beklemekte yarar vardır. 2014 yılında Türkiye'nin kara sınırını açması ve Ermenistan'ın Türkiye'ye, 1920 Anlaşması'ndan kaynaklanan sınırları tanıması iki ülkenin yakınlaşmasını beraberinde getirebilir. 2015 yılı gelmeden ilişkileri yumuşatmamızda yarar vardır.

7. Batı komşularımız

Batı komşularımızdan Yunanistan, kendi iç sorunlarıyla mücadele ettiği için Türkiye'ye karşı hiçbir politika izleyememektedir. Ayrıca Yunanistan, Batı Trakya'da yaşayan 150 bin Türk'e, baskıyı azaltsa da bu baskı devam etmektedir. Yunanistan'ın Kıbrıs politikasındaki bağnaz tutumu Türkiye için ciddi bir sorundur.

Bulgaristan ile sorunlarımız şu anda minimum düzeydedir. Buna karşılık Bulgaristan, tır taşımacılarımıza karşı büyük ölçüde olumsuz bir tutum izlemekte. Bunun en büyük nedenlerinin başında da AB'nin para veremediği Bulgaristan'a tır taşımacılarından taviz vermesi isteminden kaynaklanmaktadır. Bulgaristan şu anda sorunsuz olduğumuz tek ülke olarak nitelendirilebilir. 2014 yılında bu konu lojistik sektörümüzü daha da olumsuz etkileyecektir.

8. Kıbrıs

Kıbrıs konusunda 2014'te somut adımların atılması beklenmektedir. 2004 yılında AB'nin Kıbrıs hükümetine verdiği hiçbir güvence yerine getirilememiştir. Kıbrıs için önümüzdeki yıllarda da sorunun devam edeceğini, Türkiye Kıbrıs ve Türkiye-Yunanistan çatışmasının bu konuda azalmayacağını söyleyebiliriz.

Sonuç

Türkiye 2014 yılında sıfır çatışma politikası izleyen bir ülke niteliğinden çıkmış, Bulgaristan haricinde her komşusu ile sorunu olan bir ülke konumuna girmiştir. Bu, 2014'te Türkiye için olumsuz bir gelişmedir ancak AB ile olan ilişkilerin yumuşaması, ABD ile Türkiye'nin daha ciddi bir ilişki içine girmesine bağlıdır. Güç bir yıl geçirecek olan Türkiye, sorunlarını çözdükten sonra dış sorunlarda atak yapabilir.

III. DÜNYA'DA VE AB'DE TÜRK OLGUSU

Türkiye'nin ve Türklerin dünyadaki imajının nasıl olduğu sorulursa, herhalde Türklerin az olduğu Japonya'da iyi ama 3 milyon insanımızın yaşadığı Almanya'da pek de iyi olmadığı ortaya çıkar. Şu anda bu araştırmayı Suriye'de yapsak Suriye halkının büyük bir bölümü Türkiye'ye karşı tepkili olacaktır. Aynı şeyi son zamanlarda Mısır için de söylememiz mümkün. AB ülkelerinde Türkiye'nin imajı incelenmeye başlandığı zaman negatif bir imaj ortaya çıkar.

Buna karşılık Tayland, Vietnam, Güney Kore gibi ülkelerde imajımızın iyi olduğunu görürüz. Hizmet grubunun bir ölçüde aktif olduğu Afrika ülkelerinde de iyi bir imaja sahibiz. İslam dünyasına bakarsak 57 Müslüman ülkesinin büyük çoğunluğunda Türkiye'ye karşı şuur altında bir tepki olduğu ortaya çıkar. Bunun nedenleri vardır.

Türkiye Dışında 6,8 Milyon Türk Kökenli İnsan Yaşıyor

Birinci nedeni Osmanlı İmparatorluğu'na karşı olan tarihsel tepkileridir. Laik Türkiye'yi İslam dünyasının bir parçası olarak görmemelerinden kaynaklıdır. Dünyada bir de göçmenlerimizden oluşan imajımız vardır. TAVAK'ın son hazırladığı araştırma kapsamında Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında 6,8 milyon Türk kökenli göçmenin yaşadığını görürüz. Bunlar Orta Asya'da yaşayanlar veya Eski Sovyetler Birliği'nde Dağıstan, Tataristan veya Başkurtlardaki Türkler değil, Türkiye'yi 60'lı yıllarda terk edip başka ülkelere giden insanlardan oluşur. Bu 6 milyon 800 binlik kitlenin 5 milyon 400 bini Avrupa Birliği sınırları içinde yaşarken 1,5 milyonluk bir kitle de başta 480 bin kişi ABD'de olmak üzere Kanada, Avustralya, Rusya ve Müslüman ülkelerde yaşamaktadırlar. Bu kişilerin yaşadıkları ülkeye uyumları, ülkeden ülkeye değişmektedir.

Dünya Türkleri Afrika'da

Afrika ülkelerine giden insanlarımız işlerini kurmuş, okullarını açmış ve büyük ölçüde faaliyet göstermektedir. Yurt dışında yaşayan Türkler oradaki ekonomiye katkıları ile Türkiye'deki ihracatın artmasında da büyük ölçüde rol oynamaktadır. Bütün bu gelişmeleri Türkiye'de daha ciddi bir şekilde ele almak ve ortaya çıkarmak lazımdır.

Bu konuya Türkiye'de fazla ilgi gösterilmemiştir. TAVAK'ın hazırladığı Dünya Türkleri araştırması büyük bir boşluğu dolduracaktır. Türkiye'deki insanlarımız bu konuda daha fazla bilgilenecektir. Türkiye'deki bankaların veya prestij kitabı yaptıran özel kuruluşların bu konulara ilgi duymaması, Osmanlı padişahlarının prestij kitaplarını çıkarması da ilginçtir. Bu prestij kitaplarını da Osmanlı hanedanlığının çocukları artık yaşamadığı için okuyanlar çok çok azdır. Bu eksikliğin kapatılması şarttır.

Yurt Dışında Yaşayan Türklere Ne Kadar Önem Veriyoruz?

Türkiye'nin 77 milyonluk nüfusundan hareket edersek yüzde 9'luk bir kitlesi de yurt dışında yaşamaktadır. 1,3 milyarlık Çin'in 55 milyonu yurt dışında yaşar. 1,1 milyarlık Hindistan'ın da 35 milyonu ki bunlar yüzde 3'lük bir oran anlamına gelir ve Hindistan dışında yaşamaktadır. Buna göre yurt dışında yaşayan nüfusunun toplam nüfusa oranı en yüksek olan ülke Türkiye'dir. Bu ciddiye alınması gereken bir konumdur.

Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı bu alanda ciddi araştırmalar yapmış, ilk önce AB sınırları içerisinde yaşayan insanlarımızı tespit etmiş, ardından diğer ülkelerdeki Türkleri de araştırmıştır. Türkiye'de 3 yıl önce kurulan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bu konuda ciddi bir atılım yapmamış ve yurt dışında yaşayan Türklerin bir dökümünü hazırlamamıştır. Türkiye Cumhuriyeti olarak Suriye'den kaçan ve bize sığınan 1,3 milyon kişiye günde 13 milyon dolarlık harcama yaparken acaba yurt dışında yaşayan Türklere ne kadar önem veriyoruz?

Türkiye'nin Nüfusu 83 Milyon

Esasında nüfusumuz yurt dışındaki Türkler ile birlikte 83 milyon sınırına gelmiş bulunmaktadır. Bu da Avrupa Birliği'nin dev ülkesi Almanya'nın bugünkü nüfusuna eşittir. Bu açıdan Dünya Türkleri, araştırılması gereken bir konudur ve bu konu Türkiye Cumhuriyeti'nde büyük bir açığı kapatacaktır. Başta başbakan, cumhurbaşkanı ve muhalefet parti liderleri olmak üzere bu konuda kafa yoran herkesin ilgisini çekecek olan bu kitapla Türkiye'nin dış dünyadaki gücü de ortaya çıkacaktır. Dünyadaki Türk göçmenleri ve AB başta olmak üzere birçok ülkede faaliyet gösteren Türk STK aktiviteleri dünyada Türk olgusunu büyük ölçüde ortaya çıkarmaktadır.

IV. GÖÇÜN YANSIMASI VE ALGILANMASI

Ülkelerin dış dünyalara yansması, onların imajlarını da oluşturur. Türkiye’den dünya ülkelere baktığımız zaman birçok ülkeyi markalarıyla, futbol takımlarıyla, büyük ülkeleri dış politikalarıyla ve Avrupa ülkelerini ise geçmişte büyük ölçüde Türkiye’de oluşturdukları okulları ile tanırız. Ayrıca Türkiye’de dış ülkelere gelen yatırımcıların ülkemizdeki başarıları da bu ülkelerin imajlarını oluşturur.

21. yüzyılda Türkiye’ye genel olarak baktığımızda “Acaba dış dünyadaki görüntümüz nasıl?”, “İmajımız ne şekilde ilerliyor?”, “Bunlara etken olan nedenler nelerdir?” diye bir araştırma yapmamızda yarar var. Bu bağlamda Türkiye’yi Almanya, AB ve diğer ülkelerde anımsatan şu 6 önemli öğeden söz edilebilir:

1. Dış politikamızın ve dış işlerimizin Almanya başta olmak üzere, başka ülkelerde oluşturduğu imajlar;
2. Türkiye’nin sporda gösterdiği başarılar ve dünya ülkelerin-

de bunun özümsevenmesi;

3. *Türk müziğinin, sanatçılarının ve televizyon dizilerinin dış dünyadaki imajları ve tanınma oranları;*

4. *Türk girişimcilerinin Almanya ve diğer ülkelerdeki yatırımları, aktiviteleri ve ülkeye getirdikleri itibar;*

5. *Türkiye'nin Almanya ve başka ülkelerde oluşturduğu markalar;*

6. *Türkiye'nin dünya ülkelerinde açtığı okullar, üniversiteler ve bunların getirileri.*

Bu 6 maddeyi biraz genişletebilirsek genel görüntümüz ortaya çıkar.

Politikamız ve Dışışlerimizin Temsilcilikleri

Türkiye'nin üstün kaliteli birçok bireyi dışışlerinde yer almaktadır. Bugün dünya üzerinde tanınan 193 ülkenin hepsinde akredite olan dış temsilciliklerimiz, ayrıca başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere, yalnız büyükelçilikler nezdinde değil aynı zamanda konsolosluklar düzeyinde de yer almaktadır. Bu temsilciliklerimizde çalışanların büyük bir çoğunluğu Türkiye'nin üst düzeydeki elemanlarıdır. Her açıdan ülkelerini iyi temsil etmektedirler. Bu grubun arasına çok az sayıda, istenen düzeyde olmayan elemanlar girse de bunlar çoğunluğun oluşturduğu imajı negatif olarak etkileme şansına sahip değildir. Büyükelçiler gittikleri ülkelerde ses getiren, çok iyi ilişkiler kuran ve o ülkelerde yaşayan Türklerin çıkarlarına sahip çıkan insanlardır.

Bunun son örneklerinden birini geçtiğimiz yıllarda Avusturya'daki büyükelçimiz Ecevit Tezcan'ın şahsında görmemiz mümkündür.

Türkiye'nin Avusturya büyükelçiliğini yapan Ecevit Tezcan, 2010 yılı başında Avusturya basınına verdiği bir röportajda, Avusturyalı Türklerin sorunlarını ve bunlara karşı dışlamayı dile getirdiği için ülkede bir açıdan *persona non grata* (isten-

meyen adam) durumuna düşürölmek istenmiş fakat Türk Dışışleri Bakanlığı'nın ve Türk sivil toplum örgütlerinin sağlam duruşu karşısında görevine devam etmiştir. Türk diplomasisi birçok dış ölkede takdir görmekte, başarıları objektif olarak gözlemlenmektedir.

Türk diplomasisi her zaman başarı yolunda koşan bir olgudur. Bugün için bu konuyu yalnız Almanya çerçevesinde irdeleysek; Ankara'dan Almanya'ya Onur Öymen, Volkan Vural, Osman Korutürk, Mehmet Ali İrtemçelik ve son olarak da Ahmet Acet, Hüseyin Avni Karşlıoğlu gibi yaptıkları işleri her zaman başarıyla sürdüren, Almanların ciddiye aldığı ve çekindiği, buna karşılık Türk halkının kucakladığı büyükelçilerin gittiğini görürüz. Bunun dışında muhakkak Almanya'da aynı başarıyı sergileyemeyen, az sayıda büyükelçimiz de görev yapmış bulunmaktadır.

Alman halkının; büyük ölçüde ekonomik sorunlarla iç içe yaşaması, ırkçılığın, İslamofobi ve Türkofohi'nin artması, Almanya'da çalışan 13 başkonsolosumuza da her zaman büyük görevler yüklemiştir. Türkiye bu konuda büyük çoğunlukla çok başarılı başkonsoloslarını Almanya'ya yollamış ve bunların birçoğu da daha sonra önemli yerlerde büyükelçi olarak görev yapmışlardır. Duesseldorf Eski Başkonsolosu Bozkurt Aran, Frankfurt Eski Başkonsolosu Umur Apaydın, Stuttgart Eski Başkonsolosu Duray Polat, Bişkek Büyükelçisi Nejat Akçal ve Fırat Topçuoğlu bunlara örnek olarak gösterilebilir. Ayrıca Duesseldorf'ta başarılı bir temsil görevini yerine getirdikten sonra Alman yetkililer tarafından haksızlığa uğrayan ve Zürih'te başkonsolosluk görevini sürdüren Hakan Kıvanç da bu grubun önde gelenlerindendir. 2010 yılında Almanya'daki başkonsoloslara baktığımızda Köln'de oldukça başarılı hizmet veren Mustafa Kemal Basa'yı en kısa zamanda önemli bir yerde büyükelçi olarak göreceğimizden emin olabiliriz. 2011 yılında Duesseldorf'ta başkonsolosluk görevini sürdüren Fırat

Sunel'in yanında, Mainz Başkonsolosu Aslan Alper Yüksel, Nürnberg Başkonsolosu Ece Öztürk Çil kendilerini hem Almanlar nezdinde başarılı çalışmalarıyla sevdiren hem de Türk toplumunun kalbini kazanan diplomatlardandır. Berlin'de çok başarılı çalışmalarının yanında, engin dış politika bilgisine sahip Berlin Başkonsolosu Mustafa Polat da başkentte başarılı çalışmalar sürdürmektedir. Bu açıdan dış temsilcilerimiz, Almanya'daki insanlarımızın sorunlarına sahip çıkmalarının dışında, Türk diplomasisini ciddi bir şekilde temsil etmesi ve Türkiye'nin imajını Almanya'da gelişen ırkçılık, İslamofobi ve antisemitizme rağmen çok başarılı bir şekilde sürdürmüştür.

Libya Olayı

Bu konularda yakın geçmişten pek çok örnek vermek mümkündür. Libya'da olaylar çıkar çıkmaz büyük bir tahliye operasyonu başlatan ve kısa sürede binlerce vatandaşını kurtaran Türkiye'nin çalışmaları bütün dünyanın dikkatini çekmiştir.

Gösterilen başarı, uluslararası medya kuruluşlarının gündemine oturmuştur. İngiliz basını, tahliye konusunda kendi hükümetlerine sert eleştirilerde bulunurken, Türkiye'nin bu yöndeki çalışmalarını alkışlamıştır. "En çarpıcı girişim Türkiye'den geldi." diye yazan The Times, İngiliz uçağının arızalanıp Libya'dan 9 saat gecikmeli kalkmasını ise "fiyasko" olarak nitelendirmişti. Tahliye konusunda "en başarılı" çalışmaları Türkiye'nin yaptığına işaret eden Amerikan gazetesi New York Times, Rusya ve ABD dâhil, 21 ülkenin yardım için Türkiye'ye başvurduğunun altını çizmiştir. Ankara'nın çalışmaları, liderlerin açıklamalarına da yansımıştır. İngiltere Başbakanı David Cameron, yaşanan aksaklıklar ve gecikmeden dolayı halkından özür dilerken, Bulgaristan Başbakanı Boyko Borisov, "Türkiye'den yardım istedik görüşmelerimiz sürüyor." demiştir.

Türkiye, Libya'da en fazla vatandaşını bulanan ülkelerin ara-

sındadır. Büyük bir kısmı Libya'daki inşaat firmalarında çalışan yaklaşık 25 bin Türk vatandaşı, olayların patlak vermesinden sonra hava ve denizyolu ile tahliye edilmiştir. 5 günde 8 binden fazla Türk vatandaşı hava ve denizyolu ile Türkiye'ye ulaştırılmıştır. Türkiye'nin farklı kaynakları organize ederek, vatandaşlarına sahip çıkması dünyanın da takdirini kazanmıştır.

Türkiye'nin Sportif Başarıları ve Dış Dünyadaki Algılanması

Türkiye'nin Dünya Erkekler Basketbol Şampiyonası'nda 2. olması, Dünya Kadınlar Voleybol Şampiyonası'nda 6. olması ve Kadın Basketbol Milli Takımımızın Avrupa 2.'si olması AB ülkeleri nezdinde Türkiye'nin imajına büyük ölçüde katkıda bulunmuştur. 2001'de Galatasaray'ın Avrupa şampiyonu olması, 2002 Dünya Şampiyonası'nda Türkiye'nin 3. Olması; başta Almanya olmak üzere birçok ülkede Türkiye'nin imajını yenilemiş ve "Türkler de en az bizim kadar sporda iddialıdır" kanısını beraberinde getirmiştir.

Özellikle çok sayıda insanımızın yaşadığı Almanya'da, Türkiye'nin ve Türk takımlarının sporda kazandığı başarılar günlük konuların arasına girmiş ve Alman halkının spora olan düşkünlüğü çerçevesinde Türkiye ve Türklere olan bakışını da değiştirmiş bulunmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda Latin Amerika ülkelerine gittiğinizde Türkiye denildiğinde akıllarına ilk gelen dünya şampiyonasındaki başarılarımız, Galatasaray'ın şampiyonluğu olurdu. Ayrıca Uzak Doğu ülkelerinde düzenli olarak Türk futbol takımlarının maçlarını izleyen insanların olduğu bilinmektedir. Spordaki başarılar kadar yapılan transferler de ülkenin imajına büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır. Aynı şekilde Almanya ve Azerbaycan maçlarını kaybetmesinin Türkiye'nin spordaki bu olumlu imajına zarar verdiği açıktır. Bu açıdan ülkeler, spordaki başarılarıyla anılmaktadır. Bugün İspanya, Portekiz dendiği zaman futbol takımlarının başarıları, Almanya için de milli takımının başarıları öne çık-

maktadır. Son yıllarda Fenerbahçe'de sporda bir dünya markası konumuna girmektedir.

Alman takımlarında oynayan Nuri Şahin, Mesut Özil ve eskiden Hamit Altıntop'un Real Madrid'de oynaması, Almanya için büyük kıvanç meselesi olmuştur. Federal Alman Başbakanı Angela Merkel, Türklere bakışını her zaman Mesut Özil'in başarıları ile dile getirmiş bulunmaktadır. Ülkemizde Brezilya dediğiniz zaman ilk önce futbolcuları aklımıza gelir.

Sanatçılarımız Markalaşıyor

Türkiye son yıllarda iki ögesiyle ulusal bir yapı içinde, ülkenin dış dünyaya tanınmasını sağlamıştır. Türkiye'den çıkan Tarkan, Mustafa Sandal gibi pop sanatçılarının Tayland'daki süpermarketlerde sesleri duyulmaktadır. Çin'de herhangi bir sokakta yürürken Tarkan'ın müziği kulağa gelmektedir. Ayrıca buna tabii ki Türkiye'nin süper starları olan kadın sanatçıları da eklemek mümkündür. Ulusal açıdan Türkiye'nin poptaki çıkışını Türkiye'nin Balkanlarda ve Yakın Doğu'da tanınmasına neden olan televizyon dizileri ile tamamlamak mümkündür. Son 10 yılda Amerika ve Latin dizilerini piyasadan çıkartan, artık Türk halkının eğlencesini Türk dizileriyle sağlayan yapımcılar bu yapımlarını Suriye, Lübnan, İran gibi ülkelerde pazarlamalarının yanı sıra Balkanlarda da söz sahibi olmaktadır. Suriye'de herhangi bir çarşıya girdiğiniz zaman televizyonlarda Türk dizilerini izleyen insanların bu konuda size soru sorduğunu görürsünüz.

Ressamlarımız

Aynı zamanda İran'da da yavaş yavaş Türkçeye karşı artan merakın başında Türk dizileri gelmektedir. Önümüzdeki yıllarda gelişen bu iki unsurun Avrupa'nın yanında Latin Amerika ve Uzak Doğu'da da ses getirmesini beklemeliyiz. Bunun yanında kültür değerlerimiz, ressamlarımız ve diğer sanatçıla-

rimiz da uluslararası alanda ün kazanmaktadırlar. İtalya'da yaşayan Türk ressam Timur Kerim İncedayı'nın resimleri dünya piyasasında büyük ölçüde değer bulurken Almanya'da yaşayan Mehmet Güler, Zeki Aslan, Azade Köker, Hanefi Yeter, İsmail Çoban gibi sanatçılarımız da o ülkelerin müzelerine ve önemli sergi binalarına ressam olarak girmiş bulunmaktadır. Hanefi Yeter ve İsmail Çoban'ın resimleri Almanya'da çok yüksek fiyatlara satılırken Mehmet Güler'in yaptığı tabloları Almanya'nın en önemli bankalarının lobilerinde görmek mümkündür. Bu ressamlarımızın resimleri Almanya'nın birçok kentinde her yıl büyük sergilerde sergilenmekte ve bunların tanıtımı yapılmaktadır. Almanya'da bunun dışından her bölgede yeni genç ressanlarımız çıkmakta ve bunlar ülkemizin imajına büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır.

Özellikle Azade Köker'in Ankara'daki tren garında "Gerçek Gerçeküstü" sergisindeki küre ve Berlin'den görüntülerin olduğu "Ankara-Berlin Buluşuyor" enstalasyonu Türkiye ve Almanya'nın yakınlaşmasına katkı sağlamıştır.

Dünya, Türk insanını son yıllarda uluslararası başarılarla tanımaya başlamıştır. Azra Akın, 2002 Dünya Güzeli seçilerek ülkemizin tanıtımına katkıda bulunmuştur. Sertab Erener'in avrovision birincisi olması ise Avrupa'da büyük ses getirmiştir. Rejisör ve yönetmen Fatih Akın, Almanya adına katıldığı 54. Berlin Film Festivali Berlinale'de başrollerini yine Türk oyuncularımızdan Sibel Kekilli, Birol Ünel, Güven Kıraç ve Meltem Cumbul'un paylaştığı *Gegen Die Wand* (Duvara Karşı) adlı filmle Altın Ayı ödülünü kazanmıştır.

Son zamanlarda Türk dizi sektöründe de yurt dışından gelen oyunculara büyük yer verilmektedir. *Muhteşem Yüzyıl*'da Hürrem Sultan'ı Alman asıllı Türk oyuncu Meryem Sarah Uzerli, *Öyle Bir Geçer Zaman ki* dizisinde Caroline'i Wilma Elles canlandırmaktadır. Buradaki şöhretleri sayesinde yabancı basının da dikkatini çeken Meryem Uzerli ve Wilma Elles,

yaptıkları röportajlarda Türkiye'yi övmektedirler. Wilma Elles bir Alman TV kanalına yaptığı röportajda "İstanbul'da kendimi evimde gibi hissediyorum, burada herkes beni çok seviyor." diyerek bir anlamda Türk kültürünün de tanıtımını yapmaktadır.

Pusat dizisiyle ün kazanan Luke Piyes, gerçek adıyla Haluk Piyes, (d. 30 Mart 1975, Köln, Almanya) de Türk asıllı Alman sinema ve dizi oyuncularından birisidir. Almanlar, akıllarında kolayca tutabilmek için Luk Piyes demektedirler. *Yaprak Dökümü* dizisinin Nejla'sı Fahriye Evcen de Almanya'da doğup büyümüş bir oyuncudur. Benzer örnekler dizilerde ün kazanıp Alman basınında da yer alarak Türkiye tanıtımına katkıda bulunmaktadırlar.

Yazarlarımız

Yazarlarımız da Türkiye'nin tanınmasına büyük ölçüde katkıda bulunan kültür alanlarımızın başında gelmektedir. Türk edebiyatı dendiğinde dünya; Yaşar Kemal, Elif Şafak, Ayşe Kulin gibi sanatçılarımızı tanımaktadır. Nobel ödülü alan Orhan Pamuk da Türkiye'nin tanınmasına katkıda bulunmuştur. Ayrıca sanatın birçok dalında faaliyette bulunan Zülfü Livaneli de türkülerinin yanında yazdığı eserlerle Türk imajını geliştiren kişilerin arasında yer almaktadır.

Bu konuda eski Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay zamanında kurulan TEDA kuruluşu da Türk yazarların kitaplarının dış ülkelerde çevrilmesini sağlamak ve böylece birçok ülkede Türk yazarlarının o dillerdeki kitaplarını okumak mümkün olmaktadır.

Son yıllarda yurt dışında faaliyete geçen Yunus Emre Enstitüleri de ülke tanıtımına katkıda bulunmaktadırlar. Ayrıca, Türkiye'nin dışında Almanya'da yetişen Türk yazarlarımızın da Alman edebiyatında büyük ölçüde yer aldığını görüyoruz. Güney Dal, Habip Bektaş, Yüksel Pazarkaya gibi yazarlarımızı

zın eserleri Almanya'da yayınlanmakta ve büyük ölçüde ilgi görmektedir.

Türkiye'nin Almanya ve başka ülkelerde oluşturduğu markalar.

Türkiye son yıllarda yurt dışında ciddi markalar oluşturmaya başlamış bulunmaktadır. Bunların başında "Kurukahveci Mehmet Efendi" gibi kahve markaların yanında, erkek giyimde "Damat", "Sara", "Ramsey" gibi markalar gelmektedir. Ayrıca turizmde de Türk markaları da ortaya çıkmaktadır. Markaların sayısının özellikle tekstilde artması Avrupa'daki imajımızı da büyük ölçüde değiştirebilir.

Türkiye'nin dünya ülkelerinde açtığı okullar, üniversiteler ve bunların getirileri de büyüktür. Baktığınız zaman Hizmet Grubu'nun 162 ülkede açtıkları okul ve üniversiteler, Türkiye'nin ciddi bir marka olarak bu ülkelere kabulünü sağlamaktadır. Moğolistan'dan Kırgızistan'a ve Afrika'ya kadar Türk okullarının ve Asya'daki Türk üniversitelerinin Türk imajına etkilileri de büyüktür.

V. ALMANYA VE AVRUPALI TÜRKLERİN EKONOMİK GÜCÜ

Tersine Dönen Bir Göç Hikâyesi: Almanya'dan Türkiye'ye Akın

a) Kaliteli Türkler geri dönüyor

Artık tabii ki bu tarz anmalar tarih olmuş durumdadır. 2012 yılında sayıları 3 milyona erişen Almanyalı Türklerin birçoğu geri dönmeye başladı. Esas anmayı daha ciddi bir şekilde Münih, Frankfurt veya Duesseldorf'tan Türk Hava Yolları'nın kalkan uçakları ile Türkiye'ye kalifiye işçi veya akademisyen olarak kapitallerini de toplayıp ülkelerine dönen Türklerin gösterilmesi lazım. Bunların sayısı son 3 yılda 100 binleri aşmış bulunuyor. Alman Hükümeti bu gelişmeyi ciddi bir şekilde hâlâ tespit edemedi ve bu geri dönüşün önünü kesmek için herhangi bir önlem alamıyor. Bu, Türkiye için ciddi bir kazançtır. Kapitallerini Almanya'da oluşturan, bilimsel ve akademik çalışmaları ve öğrendikleri meslekler ile Türkiye'ye gelen turizmden tutun endüstriye, avukatlıktan doktorluğa kadar her çeşit meslekte geri dönen birçok Türk burada yaşamlarını sürdürüyor. Türkiye'de her geçen gün gelişen ve bütçesi 400 milyon dolara erişen dizi sektörüne baktığımızda bu sektörde çalışan çoğu oyuncunun, eğitimlerini Almanya'da aldıktan sonra Türkiye'ye dönenlerden oluştuğunu görüyoruz. Ayrıca

burada internet üzerinden satış yapan başarılı firmaların kurucularının çoğu Almanyalı Türklerdir.

b) Türkiye'deki Almanlar

Bugün için Türkiye'ye baktığımızda 15 bini İstanbul'da olmak üzere Antalya ve Alanya ile birlikte yaklaşık 70 bin Alman, yaşamlarını Türkiye'de sürdürüyor. Bunlar burada iş arıyor, iş kuruyor veya emekli olarak hayatlarının tadını çıkarıyorlar. Önümüzdeki yıllarda Türkiye'de Almanlara yönelik bir "Uyum Bakanlığı" kurulabilir ve buradaki Almanların uyumları konusunda çaba gösterilebilir.

Evet, göç tersine dönmeye başladı. Geri dönüşlerin yanında Almanların da Türkiye'ye hızlı bir dönüşleri var. Almanlar yalnız Türkiye'ye değil başka ülkelere de göçüyorlar. 2010 yılında 162 bin Alman başta Kanada, ABD, İsviçre ve Avusturya olmak üzere dış ülkelere göç etmiş bulunuyorlar.

Yükselen ekonomiler artık Türkiye, Çin, Hindistan ve Rusya gibi ülkelerde ön plana çıkmış bulunuyor. AB'deki çöküş bu ülkelerde yaşayan göçmenleri kendi ülkelerine dönmeyi teşvik ederken bu ülkelere de insanların başka ülkelere gitmelerine neden oluyor.

Almanya'daki Türklerin Ekonomik Gücü Yükseliyor

TAVAK'ın son araştırmasına göre Almanya'daki Türk girişimcilerin sayısı 2012 yılında 77.200'i aştı.

2008'de başlayan kriz süreci içinde Almanya'da hane aylık ortalama net gelir düzeyi, yaşanan küçük bir düşüş sonucu aylık 1.870 avro olmuştur. Bu rakam, yıllık bazda 22.440 avro ortalama hane gelirin denk gelmektedir. Bu sayının tüm Türk göçmen hanelerine uygulanması halinde ise 18,4 milyar avro tutarında net hane geliri rakamına erişiliyor. Bu değer 16,6 milyar avroluk bölümü (hane başına 2.062) temel yaşam

Tablo 2: Almanya'daki Türk Girişimcilerin Ekonomik Gücü
(1987-2010)

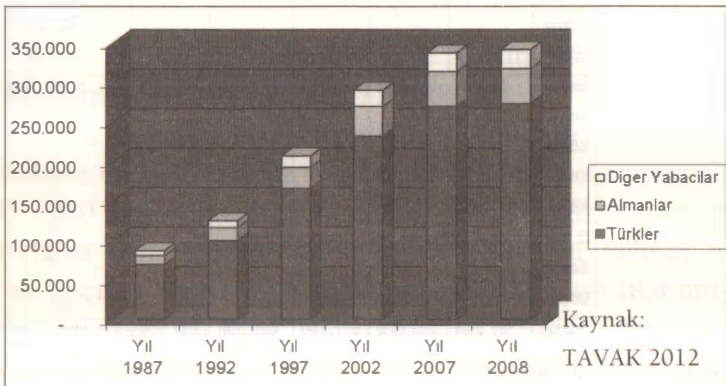
		1987	1992	1997	2002	2007	2008	2010
İşletme Sayısı		25.500	35.000	47.000	56.800	70.300	72.000	77.200
İşletme başına ortalama yatırım hacmi (euro)		92.000	105.000	104.000	115.000	110.000	115.000	117.000
Almanya'daki Türk İşletmelerin Toplam Yatırım Miktarı (Mrd. euro)		2,3	3,7	4,9	6,5	7,7	7,9	8,2
İşletme başına ortalama ciro (euro)		375.000	409.000	450.000	458.000	485.000	458.000	466.000
Almanya'daki Türk İşletmelerin Toplam Ciro Miktarı (Mrd. euro)		9,6	14,3	21,2	26	32,7	32,9	35,9
İşletmelerde Ortalama İstihdam Sayısı (kişi)		3,4	3,6	4,4	5,1	4,8	4,8	4,9
Almanya'daki Türk İşletmelerinde Toplam İstihdam Sayısı (kişi)	İstihdam Edilen Alman ve Diğer Uyrukl uların Sayısı (kişi)	8.700	15.000	28.980	43.500	67.400	68.240	70.400
	İstihdam Edilen Türk Köken li Sayısı (kişi)	78.300	110.000	178.020	246.500	269.600	264.960	284.600
	Topla	87.000	125.000	207.000	290.000	337.000	331.200	355.000

ve tüketim harcamaları için kullanılırken; 1,8 milyar avroluk kısmı tasarrufa gitmektedir.

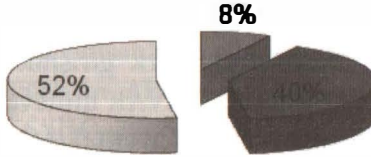
Almanya'daki Türk Girişimcilerin Ekonomik Gücü

Türk etnik ekonomisindeki genişleme Almanya'nın her yerinde görülebilir. Bugün Almanya'nın büyük kentlerinde ticaret, gastronomi, zanaatkârlık veya hizmet sektöründe faaliyet gösteren bir Türk'ün mal ve hizmet satışı yapmadığı hemen hemen hiç bir semt yok gibidir. Ancak çok sayıda işletmenin son beş-on yıllık süre zarfında kurulmuş oldukları faktörü de göz önüne alındığında, pazarda yerleşikleşme için geçen süre oldukça kısadır. Buna karşın söz konusu girişimci grup, makroekonomik düzlemde kayda değer ekonomik rakamlara erişmektedir. Şen'in tespitlerine göre Türk girişimcileri 125 ayrı sektörde faaliyet göstermektedir. Yeni teknolojiye lojistiğe, dedektiflikten pastırma ve sucuk üretimine kadar her branşta, Türkleri görmek mümkündür. Tablo 2'de 1985'te 25.500 olan Türk girişimcilerin sayısal artışını görmek mümkündür. Grafik 1 de Türk işverenlerin sağladığı istihdamın büyümesi gözler önüne serilmektedir.

Grafik 1 Almanya'daki Türk Girişimcilerin Yaratıkları İstihdam Sayısı

Grafik 2 Çalışan Sayılarına Göre Türk İşletmeleri- 2012

Türk İşletmelerinde Çalışan Sayısı

Kaynak: TAVAK 2012

Tablo 3'te girişimcilerin nitelikleri ve özellikle kadın girişimcilerin yüzde 25'e ulaştığını görmek mümkündür.

Tablo.3 Almanya'daki Türk Kökenli Girişimcilerin Belirgin Nitelikleri

Almanya'daki Türk girişimcilerin belirgin nitelikleri,	
Gösterge	
Girişimcilerin yaş ortalaması (Yıl)	37,2
Alman vatandaşlığına sahip olanlar	47,50%
Almanya 'da yaşadıkları ortalama süre (Yıl)	25,5
Erkek Girişimci Oranı	75,40%
Kadın Girişimci Oranı (2008)	24,60%
Meslek Diplomasına Sahip Olanlar Oranı	70,00%
İş Yerinde Meslek Eğitimi Veren Oranı	6,70%

Kaynak: TAVAK 2012

Avrupa Birliği ve Almanya'da Türk Girişimcilerinin Ekonomik Gücü ve Türkiye'nin Ticaret Hacmindeki Konumu

2008 yılında faaliyetlerine başlayan Türk-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı Başkanı Prof. Dr. Faruk Şen, 1986 yılından bu yana sürdürdüğü Türk girişimcilerine yönelik araştırmalarının yeni öğelerini, TAVAK mütevelli heyeti üyesi ve Avrupa Türk İşadamları Birliği (BTEU) ile birlikte 2012 yılında son ekonomik gelişmeler çerçevesinde değerlendirmek istiyoruz.

Almanya'daki Türk girişimci (Unternehmer) sayısı, 2009 yılı sonunda 72 bin sınırını aştı.

TAVAK Mütevelli Heyeti Üyeleri; Prof. Dr. Faruk Şen ve Ahmet Güler'in son değerlendirmelerine göre, 1987 yılında

Tablo 1: Almanya Türk Kökenli Haneler Ekonomik Verileri
(2010)

Almanya Türk Kökenli Haneler Ekonomik Değerler (2010)	
Türk kökenlilerin toplamı	3.000.000
Hane başı nüfus ortalaması	3,6
Toplam Türk haneleri	805.500
Ortalama hane geliri (Net/ Aylık €)	1.910
Ortalama hane başı tasarruf (Net/ Aylık €)	190
Hane başı toplam tüketim harcamaları (Net/ Aylık €)	1.720
Hane başına yıllık net gelir	22.920
Yıllık net hane gelirleri toplamı (Yıl Toplamı / Milyar €)	18,5
Türk haneleri tasarruf miktarı (Yıl Toplamı / Milyar €)	1,8
Türk haneleri tüketim harcaması (Yıl Toplamı / Milyar €)	16,6

sayıları 25 bin 500 olan Türk girişimciler, 2009 yılında 72 bin sınırını aşmıştır.

1) Türklerin Avrupa Birliği'ne Ekonomik Katkısı

Avrupa'da yaşayan 5,4 milyon Türkiye kökenli arasında çalışan nüfus yaklaşık 3,9 milyon civarındadır. Avrupa Birliği ülkelerinde toplam çalışanların yüzde 0,67'sini oluşturan 1,35 milyon çalışan Türk'ün, AB'nin cari fiyatlarla Gayrisafi Yurt İçi Hasılasına (GSYİH) 2008 yılında 100 milyar avro'luk bir katkı sağlamış bulunmaktadır.

Benim yönetimimde Türkiye Araştırmalar Merkezi Kurumu'nun konuya ilişkin ilk araştırmayı gerçekleştirdiği 1998 yılında, Türklerin AB GSYH'sine katkıları 55 milyar avro düzeyindeydi.

Türklerin AB ülkelerindeki makroekonomik katkısı Türk girişimcileri bazında değil, çalışan Türk nüfusu itibarıyla hesaplanmaktadır. Çünkü Türkler, AB ekonomisinden kopmuş, otonom ve dolayısıyla kapalı bir ekonomi oluşturmamakta, aksine çalışan Türklerin ezici çoğunluğu, yaşadıkları ülke işletmelerinde çalışıp, yine bu işletmelerin ürünlerini tüketmektedir. Türklerin yalnız üretici güç olarak değil, aynı zamanda tüketici olarak varlıkları, AB'deki iç talebe satın alma güçleri oranında yansımaktadır. Mevcut ekonomik bütünleşme, Türkleri Avrupa ekonomileri için vazgeçilmez kılmaktadır. 1990'lı yılların başında Almanya'da yaşayan Türk kitlesinin tüketim eğilimleri büyük ölçüde artmış bulunmaktadır. 1975-1978 yıllarına kadar net gelirlerinin %45'ini tasarruf eden ve bunları kendi ülkelerine gönderen Türk insanının tasarruf eğilimleri %14'lere kadar gerilemiş, özellikle başta otomotiv ve mefruşat talepleri artmıştır. Ayrıca etnik pazarlama araştırmaları çerçevesinde Türklerin otomotivde, giyimde markalara olan ilgisi Alman toplumu ile aynı düzeye gelmiş bulunmaktadır.

Almanya'da kurulan ve gelişen işletmeler için önemli bir potansiyel oluşturan burjuva Türk kökenli bir orta sınıf doğmaktadır. Türk göçmenler arasında girişimcilik eğilimi kırılmaya uğramaksızın devam etmektedir. 2008 yılında ekonomik krize rağmen kapanan Türk işletmelerin sayısı, kapanan Alman işletmelere göre daha az olmuş, yeni bir artış gözlenmiştir. Yeni açılan işletmeler, klasik etno işletme kuramı dışında, değişik ve Türklerin pek bulunmadığı sektörlerde, yaratıcı karakteristikler taşımaktadırlar.

Girişimcilik serüveni başlangıcı esnasında sadece 15-20 sektörde faaliyet gösteren Türk kökenli işletmeler, 2010 yılı sonlarında 120'nin üzerinde farklı sektörde faaliyet göstermektedirler. Sektör zenginliğinin artışı, eğitim artış orantısı ile direkt ilgilidir. Çok yetersiz olmasına rağmen Türk gençleri arasında sürekli bir artış trendi gösteren mesleki ve akademik eğitim, genç yatırımcıları yeni ve değişik sektörlerle yöneltmiştir. Baba ve dedelerin kurmuş olduğu memleket bağıntılı, kâr marjı az, yoğun emek ve zaman isteyen girişimcilik tarzı gittikçe azalmaktadır.

Serbest çalışan Türklerin sayısı 2010'da 77.200'e ulaşmıştır. 1987 yılında bu sayı 25.500 civarında iken yaklaşık 10 yıllık sürede kaydedilen büyüme, neredeyse üç kat artmıştır. Türkiye Araştırmalar Merkezi Vakfı'nın Türk haneleriyle Almanya'da gerçekleştirdiği anketin sonuçları, hane üyelerinin %9,5'inin geçimini serbest çalışma yoluyla sağladığını ortaya koymaktadır. Her 10 Türk hanesinden birinin serbest meslek ile geçimini sağladığını göstermektedir.

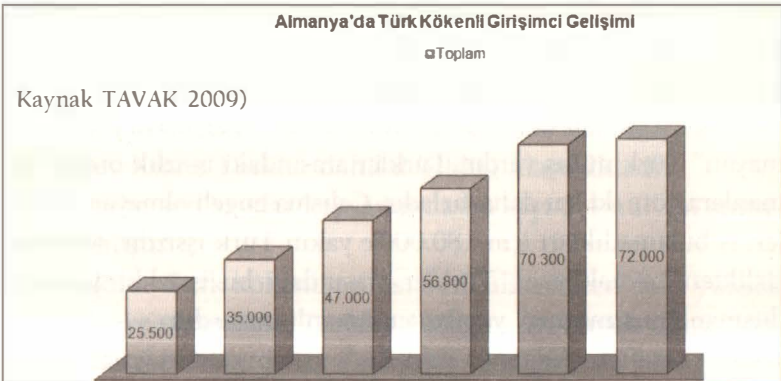
Türk girişimcilerin 1987 yılında 25.500 olan sayısı, bugün 77.200'e ulaşmıştır. Aynı dönemde Türk nüfus ise yaklaşık 1,5 milyondan 2,76 milyona çıkmıştır.

2) Almanya'daki Türk Girişimcilerin Ekonomik Gücü

Türk etnik ekonomisindeki genişleme Almanya'nın her ye-

rinde görülebilir. Bugün Almanya'nın büyük kentlerinde ticaret, gastronomi, zanaatkârlık veya hizmet sektöründe faaliyet gösteren bir Türk'ün, mal ve hizmet satışı yapmadığı hemen hemen hiçbir semt yok gibidir. Ancak çok sayıda işletmenin son beş-on yıllık süre içinde kurulmuş oldukları faktörü de göz önüne alındığında pazarda oturma için geçen süre oldukça kısadır. Bu iş yerlerini kuran cesaretli ve başarılı girişimcilerin anavatanlarından getirdikleri ananevi "Ticari Kültür ve Tecrübe"leri olmadığı halde büyük bir başarı göstermişlerdir. Böylesine negatif bir başlangıçla bile söz konusu girişimci grubu, makroekonomik düzlemde kayda değer ekonomik rakamlara erişmektedir. 2000'li yıllarda Türk girişimcilerin hizmet verdiği sektör sayısı 130'u geçmiş bulunmaktadır. Daha da detaya indiğimizde dedektiflik bürosundan yeni teknoloji üreten kuruluşlara, kanser araştırma laboratuvar merkezlerinden gen araştırma enstitülerine ve hizmet sektörünün birçok branşında Türk kuruluşlarını görme olanağı vardır.

Almanya'da faaliyet gösteren 72.000 Türk girişimcinin toplam yıllık ciroları 33 milyar avroyu bulmaktadır. 2008 krizi ile başlayan piyasa kötüleşmesi, Türk ve Alman hanelerinin gelirlerinde meydana gelen azalma, cirolarda belirli bir düşüşe sebep olmuştur. 2008 yılı ortalama yıllık ciroları 458.000 avro olan işletmelerin büyük bölümünü küçük aile işletmeleri teş-

kil etmektedir. Bununla beraber, aralarında sürekli büyüyen ve yerleşikleşen işletmelerin oranındaki açık artış, küçük işletmelerin oranına ağırlıklı olarak yansdığından, yıllık cirolarının artmamasına neden olmuştur.

Son yıllarda girişimcilerin sayısındaki hızlı yükseliş, ortalama yatırım miktarlarında değişim yaratmamıştır. Almanya'daki Türk girişimcileri, 2008 yılında işletme başına ortalama 115.000 avroluk yatırım miktarına ve toplamda takriben 8,2 milyar avro hacmine erişmiştir. Türk kökenli işletmelerin gerek hukuki statüleri, gerekse isim, marka ve işlevlik açısından Alman işletmelerle hiçbir farklarının olmaması, sahiplerinin Alman vatandaşları olmaları nedeniyle bu konuda kesin verilere ulaşmak gittikçe güçleşmektedir. Artık bu girişimciler, şu an yaşadıkları ülkelerin ayrılmaz birer parçaları olmuştur. 2010 yılı sonunda TAVAK'ın Almanya'daki Türk işveren kuruluşları ve BTEU ile birlikte yaptığı değerlendirmeler sonunda, Türk girişimcilerin yatırımları toplamının 8 milyar avronun çok daha üstünde olduğunun işaretlerini vermektedir.

Son yirmi yılda Türk kökenli girişimciler kenar (nis) ekonomilere sıkışmış yabancı serbest meslek sahipliğinden, yerli (Alman) girişimcilere dönüşmüştür. Buna karşın bu olumlu gelişme federal Alman toplumunun bazı kesimlerince yeterince algılanamamaktadır. Ayrımcılık ve ırkçılık üzerinden oy rantı elde etmeye çalışan birtakım politik ve sosyal çevreler, Türk etnik ekonomisindeki büyümeyi gettolaşmanın yansıması olarak görmek ve göstermek istemektedirler.

Almanya'da hali hazırda 700.000'e yakın "çalışmaya engeli olmayan" Türk nüfus vardır. Türkler arasındaki işsizlik oranı, Almanlara göre iki kat daha fazladır. Çalışma engeli olmayan Türkler, iş bulamadıkları için 180.000'e yakın Türk işsizdir. Mesleksizlikten kaynaklanan, Türkler arasındaki bu işsizlik "yabancı düşmanlığına mesnet" yapılan en önemli unsurdur.

Diğer taraftan, Almanya'daki Türk girişimcilerin işsizlik ora-

nı %30'u aşmıştır ve fakirlik sınırının altında yaşamaktadırlar. Nüfusun %44'ünde yoktan yarattıkları 355.000 sigortalı istihdam (%13 Alman, %7 diğer milletlerden) hiç dikkate alınmamaktadır. Türk iş yerlerinin bir gettolaşma yarattığı iddiası da saçma önyargılara dayandırılmaktadır. Bilakis bu tür merkezler çok ve zengin kültürlülüğün bir göstergesi olmakta, "tutucu" olmayan ve dünyadaki diğer kültürlerle saygılı olan bazı Almanlar bu mahallelerde yaşamayı tercih etmektedirler. Amerika'daki Chinatown'un yok olduğunu, ruhsuz bir Amerikan malı alışveriş merkezine dönüştürüldüğünü düşünelim; New York diye bir şehir kalmazdı herhalde. Bu iş yerleri, ne hedefledikleri grup ne de ekonomik ilişkileri bakımından kapalı, kimselerin giremediği "getto" sistemlerdir. Sadece 50 yıl sonra bile "yabancı" olgusuna henüz alışmamış tutucu Almanların ön yargıları söz konusudur.

3) Avrupa Birliği'nde Türk Girişimciler

1961'de Almanya Federal Cumhuriyeti ile ilk iş gücü alım anlaşmasını imzalayan Türkiye Cumhuriyeti, bu anlaşmanın benzerlerini 1964'te Hollanda, Belçika, Avusturya, 1965'te de Fransa ile imzaladı. Bu ülkeler, bugün AB'deki Türk göçünün yoğunlaştığı ülkeleri teşkil etmektedirler. Mevcut durumda 4,2 milyon nüfuslu Türk göçmenler AB nüfusunun %1'ini oluşturur.

Bu sayıya Yunanistan'da yaşayan 150 bin Batı Trakya Türk'ü ile 1 Ocak 2007'de AB'ye katılan Bulgaristan ve Romanya'da yaşayan Türk azınlıklar eklediğinde sayı 5,4 milyona (bu sayıya Kuzey Kıbrıs Türkler dâhil değildir) ulaşmaktadır.

avrosat'ın son sayılar kapsamında bu sayı 5,4 milyon sınırına ulaşmıştır.

Bu şekilde Türk kökenli nüfus, 8 AB ülkesinden daha yüksek bir seviyeye ulaşmakta, Türkler, Birliğin, 19. büyük ulusal topluluğunu meydana getirmektedirler. Almanya'da olduğu gibi

Tablo 4: Avrupa Birliği Ülkelerinde Türk Nüfus (2009)

Ülke	Toplam Türk Sayısı	Türk Vatandaş-ları	AB- Vatandaş-ları	AB- Vatandaş-ları Oranı
EU-27 Ülkelerinde Türk Göçmenler				
Belçika	135.000	39.532	90.468	%69,5
Danimarka	59.920	28.934	30.986	%51,7
Almanya	3.000.000	1.658.083	1.341.917	%44,7
Fransa	234.540	223.421	11.119	%4,7
Hollanda	378.330	92.698	285.632	%75,5
Avusturya	247.500	106.000	141.500	%57,17
İsveç	40.766	10.840	29.926	%73,4
Büyük Britanya	150.000	70.000	80.000	%62,5
Diğer 19 AB-Ülkeleri	130	--	--	--
Toplam (1)	--	--	--	--
Türk Azınlıklar				
Yunanistan	150	-	150	-
Bulgaristan	750	-	750	-
Romanya	70	-	70	-
Toplam (2)	970	-	970	-
AB'deki Türk göçmenler ve azınlıklar				

Tablo 5: Avrupa Birliği Ülkelerinde (AB-15) Türk Girişimci Gelişimi

Gösterge	1997	2002	2007	2008
Girişimci Sayısı	62.000	82.300	102.000	108.000
İşletme Başına Ortalama Yatırım (€)	97.000	112.000	107.000	107.000
Toplam Yatırım Hacmi (Gesamt Investitionsvolumen) (milyar €)	6	9,2	10,9	11,6
İşletme Başına Ortalama Ciro (€)	415.000	425.000	445.000	-
Yıllık Toplam Ciro (milyar €)	25,7	35	45,4	-
İşletme Başına Çalışan Sayısı	4,1	5	4,6	-
Toplam İstihdam (Gesamt Arbeitsplatz/Stellen)	254.000	411.000	469.000	-
Kaynak: TAM				

AB ülkelerinde yaşayan Türkler de genç bir nüfus oluşturmaktadırlar. Bu bağlamda hedef ülkelerde kendilerine bir perspektif yaratmak isteyen, iş kurma çağındaki dinamik bir gruptan

söz edilebilir. Yeni yerleştikleri ülkelerle bağları, vatandaşlığa dayalıdır. Diğer yandan Türkler, bulundukları ülkelerin ekonomik yaşamı için de önemli bir faktör haline gelmeye başlamışlardır. AB-15 ülkelerinde bağımsız çalışarak geçimlerini sağlayan Türk girişimcilerin sayısı 108.000'e ulaşmıştır.

AB'deki Türk girişimcilerin büyük bölümü (%68) Almanya'da yaşamaktadır. Bunun ardından Fransa, Avusturya ve Hollanda gelmektedir. 1996'dan 2010'a kadar geçen 12 yıllık dönemde Türk işletmelerinin yatırım hacimleri 6 milyar avrodan 12,4 milyar avroya yükselmiştir. 1997'de elde edilen 25,7 milyar avroluk ciro, 2008 itibariyle 45,4 milyar avro'ya ulaşmıştır. Büyümeye paralel, istihdam edilen personel sayılarında da yükselme olmuştur. 1997'de 254.000 olan çalışan sayısı, bugün 520.000 seviyesindedir. Orta ve uzun vadede büyümenin sürmesi beklenmelidir. AB'nin yeni üyeleri Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan, sayısal olarak önemli bir Türk işletmeciliği barındırmaktadırlar. Bu ülkelerde yaşayan Türklerin hemen hemen tamamı yaşamlarını bağımsız çalışma yoluyla kazanmaktadır. 2007 başında AB'ye katılan Bulgaris-

Tablo 6. AB Ülkelerinde Türk Girişimcilerin Ekonomik

Ülke	Girişimci
Yeni Üyeler	
EU-10 (01.05.2004'den beri yeni AB-Üyeler)	4.000
Bulgaristan (01.01.2007'den itibaren)	10.000
Romanya (01.01.2007'den itibaren)	12.000
Toplam	26.000
AB-Toplam	
Yeni Üye Ülkeler (2004+2007)	26.000
AB-15 Toplam	108.000
Kaynak: TAVAK 2009	

tan ve Romanya'daki Türk nüfus da göz önüne alındığında, ilgili sayılara 26.000 Türk kökenli girişimci daha eklenmektedir.

4. Projeksiyon 2020-2025

Kurumlar, AB ve Almanya'daki Türk girişimcilere ilişkin projeksiyonunu 2000 yılında geliştirmişlerdir. Almanya'da Türk kökenli nüfus, 1987-2010 yılları arasında %50 büyümeye 1,5 milyondan 3 milyona yükselmiştir. Aynı büyümeye rakamlarının gelecek 10 yıllık süre boyunca da geçerli olacağı varsayıldığında, Almanya'daki Türk kökenlilerin sayısı 2025 yılında 4,5 milyonu bulacaktır. Ancak toplam sayının 4 milyon altında kalacağı öngörüsü daha gerçekçi görünmektedir. Zira son yıllarda belirgin biçimde Türkiye'den gelen göçte azalmalar, Almanya'dan kesin dönüşler ortaya çıkmıştır.

Göç yasasındaki değişiklikler de aile birleşimlerini zorlaştırmış bulunmaktadır. Türkiye'de sürmekte olan değişim ve demokratikleşme bağlamında ani politik gelişmeler olmazsa, gelecekte irtica talepleri de beklenmemektedir. Bununla beraber Türk göçmenler arasında evlilik ve doğum oranları dikkat çekicidir. Eğilimin sürmesi halinde Avrupa Birliği içerisindeki Türkiye kökenli Türk nüfus 2025 yılında 6,5 milyon sınırına dayanacaktır. Bunu Balkan ülkelerinde yaşayan Türk kökenli azınlıklar ile birlikte düşündüğümüzde AB içindeki Türk kökenlilerin sayısı 8 milyon sınırını aşacaktır.

Türk girişimcileri 1997-2010 yılları arasında %52 büyümeye göstermiştir. Son yirmi yıldaki ortalama %8,7'lik büyümeye oranı göz önünde bulundurulduğunda AB'de 118 bin olan Türk girişimci sayısının 2025'te 200 bini aşacağı beklenmelidir. Ancak bu büyümeye rakamlarının gelecekte de devam edeceği beklenmemelidir. 20 yıl önce çok düşük seviyede başlayan Türk girişimciliği, bugün doyma noktasına yaklaşmıştır. Gelecekteki gelişmeler, doyma noktasına gelen gastronomi ve ticaret alanlarında yeni katılımcıların girişini zorlaştıracaktır. Zira bu

Gösterge	Almanya		AB	
	2007	2020	2007	2020
Sayı	70.300	130.000	102.000	190.000
Yatırım hacmi (milyar €)	7,7	18	10,9	25
Yıllık toplam ciro (milyar €)	32,7	70	45,4	90
Toplam İstihdam	337.000	750.000	469.000	1.000.000

Kaynak: TAVAK 2009

alanlardaki yoğunlaşmanın yanı sıra zincirlerin kuruluşu yönünde eğilimler de görülmeye başlanmıştır. Artan eğitim seviyeleri çerçevesinde edinilen meslekler bu alanlardaki fırsat maliyetini de yükseltici etki yapacaktır. Dolayısıyla girişimcilik, başlangıçta bir süre düşünmeyi ve kalifiye olmayı gerektiren bir alan halini almaya başlamıştır.

TAVAK, niteliksel yükselişin sayısal yükselişin önüne geçeceğini ve gelecek 10 yılda büyüme oranının %4'e gerileyeceğini tahmin etmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılında Almanya'daki Türk kökenli girişimcilerin sayısı ikiye katlanarak 130 bin olacaktır. Aynı gelişmenin AB genelinde de süreceğinden hareketle 2020 yılında AB'deki Türk kökenli girişimcilerin toplam sayısının 190 bini bulacağı öngörülmektedir. Bu sayılar içerisine Türkiye'den doğrudan yapılan yatırımlar ve Balkan ülkelerindeki Türk kökenli azınlıklar hesaba katılmamıştır. Almanya'daki 130 bin Türk işletmesinin çalışan sayısı 2020 yılında

750 bini bulacaktır. Bu sayı mevcut durumda 337.000'dir. AB genelindeki Türk girişimcilerin yarattıkları istihdamın ise toplamda bir milyona ulaşacağı öngörülmektedir. Ekonomik göstergelerde ise 11 yıl içerisinde dikkate değer gelişmeler beklenmektedir. 2020 yılında Türk girişimcilerin 2008 yılındaki 8 milyar avroluk toplam yatırım hacimleri 18 milyar avroya ve 32, 7 milyar avroluk ciroları 70 milyar avro'ya yükselecektir. AB genelinde ise toplam ciro 90 milyar avro ve yatırım hacmi 25 milyar avro seviyesine erişecektir.

5. Perspektifler: Bugünden Geleceğe

Almanya ekonomisinde dünün ve bugünün tüccarları, yarının üreticilerine dönüşme yolundadır. Almanya'da yetişen girişimci kuşak ile üretim alanı, yeni bir itici güç kazanmaktadır. Bu kuşak ile birlikte, Almanya'da pazara sürülen Türk ürünleri artan biçimde Almanya'da imal edilmeye başlanacak, dağıtımı ve Avrupa'ya ihracı buradan yapılacaktır. Bu sayede yalnız ilgili sektörlerde değil, üretimin her aşamasında istihdam alanları açılacaktır.

Bu yöndeki trendin devam edeceğinden hareket edebiliriz. Türk işletmelerinin müşteri potansiyelleri gelecek yıllarda azalmayıp artış gösterecektir. Bunun göstergesi ve şartı, Türk olmayan gruplara yönelimdir. Bir diğer belirgin eğilim, büyüme yönündedir. Türk girişimciler kapasite artırımı, ürün sağlayıcı ve daha iyi şartlar gibi yöntemlerle hedeflerine doğru ilerlerken, büyük işletme olmanın sağladığı avantajlardan yararlanmaya yönelmişlerdir.

Bu şekilde, yönetim ve organizasyon alt yapısının kurulması hem mümkün hem de verimli hal almaktadır. Bu tür işletmeler, pazardaki yetişmiş personeli kendilerine çekebildikleri gibi, kendi uzmanlarını da yetiştirebilmektedirler. Bu bağlamda Türk-Alman ticari ilişkileri önemli bir gelişme perspektifi sunmaktadır. Bu, Türkiye'nin iç pazarı ve dış aktiviteleri için

geçerli olduğu gibi, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri, Ortadoğu ve Balkanlar için de geçerlidir. Alman girişimciler, yüksek teknoloji ve ürün bilgileri ile sermaye güçlerini, Türk girişimciler ise Türkiye ve Avrupalı Türklere ilişkin pazar ve ülke bilgilerini sunabilirler.

Türk girişimciliğine dair gelecek beklentilerinde elbette ki yalnız pozitif öğeler yoktur. İşletmelerin kurulup gelişmelerinde zorluklar söz konusu olacaktır. İki örnek verilirse; yakın gelecekte Türk girişimciler için kendilerine uygun halef bulma sorunu ortaya çıkacaktır. Konseptsiz ve geniş kapsamlı düşünülmeden girilen işler, bu durumdan en yoğun biçimde etkilenecek riski taşımaktadır. İkinci risk alanı, Türk rakiplerin belirli branşlarda pazara uygun fiyat politikası yerine, yıkıcı bir fiyat rekabetine girmesi halinde görülmektedir. Bu hallerde küçük, sermaye yapısı zayıf işletmeler, büyük işletmelerce pazardan çıkışa zorlanmaktadır. Türk gıda maddeleri pazarında, sektörün hazım kapasitesinin üzerinde işletme piyasaya girmektedir. Bu nedenle, bu pazarlarda başarılı olabilmek için yenilikçi fikirlere ihtiyaç duyulmaktadır. Türk girişimcilerin gelecek perspektiflerini genelde pozitif değerlendirmemize rağmen, mikroekonomik düzlemde ciddi problem alanları söz konusudur. Bu soruların, gelecek dönemde daha da yoğunlaşacağı beklenmektedir. Yeni işletmeler için pazara giriş, mevcut işletmeleri sağlamlaştırma veya genişletme, ancak enformasyon toplumunun gerektirdiği temel bilgilere sahip olmakla gerçekleştirilebilecektir.

“Türkiye AB’deki Krizden Negatif Etkilenecek ve Yeni Alternatiflere Yönelecek”

AB ve ABD’de Başlayan Ekonomik Gelişmelerin AB Ülkelerine Olan Etkileri

AB, ABD’deki ekonomik çöküşün etkisiyle ciddi bir krizin

içine girmiş bulunmaktadır. Her geçen gün yeni ülkelerin bu krizden etkilendiğini görmekteyiz. Yunanistan'dan sonra İspanya, İtalya, Güney Kıbrıs'a doğru uzanan krizin önümüzdeki günlerde Belçika ve İngiltere'ye de büyük ölçüde yonleneceğini söyleyebiliriz.

AB ve ABD'de Başlayan Ekonomik Gelişmelerin Türkiye'ye Olabilecek Etkileri

1. Türkiye'nin, önceleri ihracatının yaklaşık %60'ını gerçekleştirdiği, şu an ise satın alma gücü düşen AB ülkelerine ihracatı yavaşlayacaktır. Bunun için Türkiye, Afrika gibi yeni pazarlara daha fazla yönelmek zorunda kalmıştır. 2014'te bunun %34 civarında olması beklenmektedir.

2. AB'deki ekonomik kriz, Türk turizmini de önümüzdeki yıldan itibaren negatif yönde etkileyecektir. 2013 yılının ilk 6 ayında başta İstanbul olmak üzere Türkiye'ye gelen turistlere baktığımız zaman artık Almanya'dan ve diğer AB ülkelerinden gelen turistlerin konumunu yavaş yavaş Arap ülkelerinden ge-

Sıralama	Ülke	ABD Doları
1	ABD	14.582.400
2	Çin	5.878.629
3	Japonya	5.497.813
4	Almanya	3.309.669
5	Fransa	2.560.002
6	İngiltere	2.246.079
7	Brezilya	2.087.890
8	İtalya	2.051.412
9	Hindistan	1.729.010
10	Kanada	1.574.052
11	Rusya	1.479.819
12	İspanya	1.407.405

13		Meksika	1.039.882
14		Kore	1.014.483
15		Avustralya	924.843
18		Hollanda	783.413
17		Türkiye	735.284
18		Endonezya	708.558
19		İsviçre	523.772
20		Polonya	468.585
21		Belçika	467.472
22		İsveç	458.004
23		Norveç	414.482
24		Venezüella	387.852
25		Avusturya	376.162
26		Suudi Arabistan	375.766
27		Arjantin	368.712

(Kaynak: Dışişleri Bakanlığı 2013)

len turistlere ve Ruslara bıraktığını görmekteyiz. Satın alma gücü düşen AB ülkelerinde yurtdışına çıkışlar azalacak; 2008 yılında 57 milyon Alman, yılda en az bir kere yurt dışı seyahati gerçekleştirirken, 2011'de beklenen yurt dışına çıkan kişi sayısı 45 milyona inmiştir.

3. AB'nin Türkiye'ye tepkisi ve dışlaması artacak; özellikle AB'deki krizlerden etkilenen, AB'nin taşıyıcı ülkeleri Hırvatistan ve Sırbistan gibi kendilerine yakın bulunduğu ülkelerin dışında kalan Türkiye ile olan ilişkilerini daha da azaltacaklar ve Türkiye'nin artık Ukrayna, Rusya gibi ayrıcalıklı ortak ülke konumuna gelmesine yönelik çalışmalar yapacaklardır.

4. AB'den Türkiye'ye göç hızlanacak ve hızlanan bu göçün iki şekilde olduğunu göreceğiz. Son aylarda Almanya'dan Yunanistan'a kadar birçok AB vatandaşı Türkiye'ye iş aramak

için gelmeye başlamıştır. Türkiye'deki ekonomik büyüme ve İstanbul gibi kentlerin albenisi Avrupalıların Türkiye'ye göçünü arttıracak ve bunun dışında Avrupa'da yaşayan Türk göçmenlerinin de kalifiye olanlarının Türkiye'ye dönüşü hızlanacaktır. Yalnız 2007-2011 yılları arasında 195.000 genç Türk, Almanya'dan Türkiye'ye dönmüş bulunmaktadır.

5. AB sınırları içinde yaşayan 21 milyon Müslüman arasında 5 milyon 400 binlik nüfusu ile pozitif ve negatif aktif grubu oluşturan Türklere yönelik saldırılar artabilecek; yeni ırkçılık ve İslamofobi, belirli ölçüde Türkofobi ile birlikte Türklere yönelik saldırıları artırabilecektir.

6. Türkiye'nin başta Çin olmak üzere gerek ithalatında gerek ihracatında ve turizm gelirlerinde bu ülkelere yönelmesi gerçekleşecektir. Hatta önümüzdeki yıllarda Hindistan'dan Antalya'ya turist getirme gibi girişimlerin olmasını bekleyebiliriz.

Tüm bu gelişmeler çerçevesinde AB krizinden Türkiye'nin de büyük ölçüde etkileneneğini söyleyebiliriz. 505 milyonluk AB'nin satın alma gücündeki gerileme, gelirlerinin azalması, emeklilik yaşının yükseltilmesi ve bu insanların kaybedenler grubuna girmesi; Türkiye'nin hem ihracatını hem de hizmet sektörü olarak turizmde sattığı malları büyük ölçüde etkileyecektir. Artık AB ülkelerinden Türkiye'ye büyük ölçüde yatırım gelmeyeceğini de söyleyebiliriz. Bu açıdan Türkiye, AB'deki krizden dolayı olarak etkilenecek ve sorunları artacak bir ülke konumuna gelecektir. Bu açıdan ABD ve AB'deki ekonomik gelişmeler Türk halkında da etkilerini gösterecektir. Tüm bunlara rağmen Avrupa'daki ve ABD'deki çöküş, Türkiye'yi belirli ölçüde yıpratacak fakat ekonomimizde yeni alternatifler yaratmamıza katkıda bulunacaktır.

Ekonomik Kriz, Türkiye İçin Şans mı Şanssızlık mı?

AB ülkelerindeki ekonomik kriz her geçen gün büyümektedir. 2013 yılında İtalya'nın yanında, Belçika gibi ülkeler de

ekonomik krizle karşı karşıya kaldı. İtalya'daki kriz beklediğimizden de önce ortaya çıkmıştır. Yunanistan, İspanya, Portekiz, İrlanda, Belçika ve Güney Kıbrıs ekonomik çöküşle karşı karşıyadır. Artık batan bir ülke konumunda olan ve iflasın eşliğinde olan Yunanistan'ın avro bölgesinde kalarak kurtulma şansı neredeyse yoktur. 10 milyonluk Yunanistan için ekonomik çıkış, her ne kadar kurallara aykırı da olsa drahmi'ye dönüşte görülebilir. En geç 2015'te Yunanistan bunu gerçekleştirmek zorunda kalacaktır.

AB Geri Giderken Türkiye'nin Şansı Nedir?

Türkiye'de Ocak 2013'te 1 avro, 2 lira civarındayken 3,20 TL'ye ulaşırsa bu duruma şaşırمامamız gerekmektedir. Bu, Türkiye için biraz rahatlatıcı bir gelişme olacaktır; ilk olarak ihracatımızda yeni bir dinamizm görülürken ithalatımızda da ciddi bir azalma olacaktır. Yeni kurlar çerçevesinde ihracatımızın hemen hemen %20'ye yakın bir artış göstermesi olumlu sinyaller arasında yer almaktadır.

Turizm gelirinde kent turizmi açısından Türkiye'ye gelen yabancı turistlerin artacağını söyleyebiliriz. Antalya, Marmaris gibi bölgelere "all inclusive" olarak gelen yabancı turistlere Türk parasının değer kaybetmesi çok büyük bir olanak getiriyor. Kendileri "all inclusive" olarak satın aldıkları için, harcamalarında Türk parasının değer yitirmesinden gelen olumlu gelişme kendilerine yansımayacaktır fakat buna karşılık son aylarda büyük ölçüde ilgi gören İstanbul, İzmir gibi kentlere gelen turist sayısında artış bekleyebiliriz.

Bugün için baktığımızda Avrupa'nın birçok kentinden en az %20 oranında pahalı olan İstanbul'a artık Alman, İngiliz ve Fransız turistlerin daha rahat gelebileceğini söyleyebiliriz. Bu gelişmeler, Türkiye'nin korkulu rüyası haline gelen cari açığı azaltacaktır. İthalat azalırken ihracat artacak ve Türkiye, Afrika'daki yeni pazarlara yönelik atılımlara devam edecektir.

Genel olarak Türkiye için AB ülkeleri ile olan ihracatta büyük artış beklemek gerçeklikten uzaktır. Ekonomik krizlere düşen AB ülkeleri ve bireyleri, tüketimlerini büyük ölçüde kısmış bulunmaktadır. Buna karşılık Türkiye, Afrika ülkelerini yeni keşfetmiş ve 2012'deki ihracatında Afrika ülkelerinin payı %28'lere yaklaşmış bulunmaktadır. Bu da Türkiye'yi rahatlatacak bir gelişme olacaktır.

Genel olarak AB ilişkileri, Tayyip Erdoğan'ın da açıkladığı gibi, Kıbrıs'la bir çözüm olmazsa durma noktasına gelecektir. Son 1 yıldaki gelişmelere bakar ve AB ile hiçbir müzakere maddesinin açılmadığından hareket edersek zaten durma noktasına gelinmiş bulunduğunu söyleyebiliriz. AB'deki ekonomik kriz Türkiye'yi ve Türkleri negatif etkileyecek başka bir gelişmeyi de beraberinde getirmektedir. Irkçılığın, İslamofobi'nin ve Türkofobi'nin arttığı AB ülkeleri, Türkiye'ye soğuk bakmaya devam etmektedir.

Türkiye, ekonomik krizden AB ülkelerine göre daha az etkilenecek bir ülke konumundadır. Ciddi bir iç tüketime sahip olan Türkiye, dinamik bir hareketle yeni dış pazarlara açılmakta fazla sorun yaşamamaktadır. Buna karşılık Türkiye hâlâ bireylerinin çok az vergi ödediği, vergi kaçırmakta şampiyon olduğu ve gelir dağılımının en çarpık olduğu ülke konumundadır. Halkın %0,4'ü ulusal gelirin %42'sini alırken %99,6'sı da geri kalan ulusal geliri paylaşmaktadır.

AB ile olan görüşmelerde Türkiye artık Kopenhag kriterlerinin yanına Ankara kriterlerini de AB'nin önüne koymalıdır. Ankara'nın AB'den istemleri, Türkiye'nin Avrupa kriterlerine, başta Kıbrıs olayı olmak üzere, yeni bazı kıstaslar getirmesinin zamanının gelmiş olduğunu göstermektedir. Önümüzdeki zamanda AB ülkeleri Türkiye'ye karşı getirdikleri Kopenhag kriterlerinin yanında Türkiye'den de Ankara kriterleri yaklaşımı ile karşı karşıya gelirlerse fazla şaşırmamaları gerekmektedir. Kuzey Kıbrıs'taki açıklamaları ile Avrupalı liderleri ve politi-

kacılarına ciddi mesajlar veren Tayyip Erdoğan'ın açıklamaları, Türkiye halkı tarafından büyük ölçüde destek görmeye başlamıştır. AB'ye artık "Sen beni tanımıyorsan, ben de seni tanımıyorum" diyenlerin oranının da Türkiye'de her geçen gün arttığını görmekteyiz.

Ekonomik Gelişmeler ve Terör

Türkiye, son yıllarda ciddi bir ekonomik gelişme süreci içine girdi. Dünyada ekonomik büyümede yüzde 10'larda dolaşan Türkiye, 2005'te gerçekleştirdiği Türk lirasından 6 sıfır atma operasyonunu çok başarılı bir biçimde götürdü. Dokuz yıl sonra ilk defa avro 3,10 lira sınırına dayandı ve hak ettiği değeri bulmaya başladı. Bunun dışında TOKİ'deki gelişmeler şu anda 4 milyon 200 bin kişiyi konut sahibi yapmış bulunmaktadır. Son yıllarda TOKİ'nin 710 binin üzerinde konut üretmesi, bireyleri ev sahibi yaparken yepyeni bir inşaat sektörü sınıfı yaratmış bulunmaktadır.

Türkiye'de üçüncü olumlu gelişmeyi sağlık sektöründe görüyoruz. SGK'ların tüm insanları kapsaması, Türkiye'yi Avrupa'ya parmak ısırtır bir konuma getirdi. Şu anda Avrupa'da hiçbir ülkede Türkiye'de olduğu gibi insanların 18 yaşına kadar sağlık hizmetlerinden parasız yararlanma olanakları yok. Dördüncü önemli gelişmeyi, kobilere verilen kredilerde ve son zamanlarda gelişen kobilerde görüyoruz. Önümüzdeki 5-6 yıl sürecinde TUSİAD'a ciddi rakip olan üst kuruluşların Türk ekonomisinde söz sahibi olduğunu göreceğiz. Beşinci ana başlıkta sosyal yardımlar, belediyeler üzerinden biraz taraflı da olsa bireylere yönlendiriliyor. İhracattaki en önemli gelişme de son yıllarda Türkiye'nin akılcı bir şekilde Afrika pazarına girmesi, buraya iş adamlarını yönlendirmesi, THY'nin bağlantıları ve dış temsilciklerinin açılmasıyla bu sektörde de artık ihracatımızın ciddi bir bölümünün Afrika'ya yönelmesini beraberinde getiriyor. Son aylarda ihracatımızın

yüzde 30'unun Afrika ülkelerine gittiğini görüyoruz.

Terörün amacı

Türkiye ekonomik bir silkelenme içine girmiş ve belirli refahı yakalarken tabii ki gelir düzeyindeki dengesizliği ve vergi verenlerin sayısını arttırmayı başaramamış bir konumda. Bu iki olumsuz gelişmeye ek olarak son zamanlarda büyük ölçüde artan terör saldırıları da moral bozmaya başlamıştır. Artık terör küçük çapta saldırıların dışına çıkmış, 200 kişilik düzenli PKK terör grupları kentlerin içine girip, saldırılarını yapıp 4-5 saat çatışmada bulunduktan sonra ülkeyi ellerini kollarını sallayarak terk etme şansına sahip olmuş bulunmaktadırlar.

Türkiye üzerine oynanan oyunlar

PKK'nın son saldırıları, Türkiye'de neredeyse bir iç savaşa yönelik hareketleri, Türk ve Kürt halkının beraber yaşamasını zorlaştıracak bir düzeye gelmeye başlamaktadır. Büyük kentlerde PKK'nın yanında Kürtlere de tepki büyümektedir. Bu, Türkiye için olumsuz bir gelişmedir. Bu olayların arkasında kimler olabilir? İlk olarak Türkiye'ye yeteri kadar bilgi vermede her zaman çekimser kalan ABD'nin bir ihmalinden söz edebiliriz. İkinci olarak İsrail, Türkiye'yi yavaş yavaş düşman sınıfına koymuş bulunmaktadır. Üçüncü olarak da Suriye ile iplerin kopması, Esad'ın diktatör olarak baskı politikasına Türkiye'nin tepkisi, Suriye gizli teşkilatının Türkiye üzerine oyun oynamalarını beraberinde getirmektedir. Acaba bu gelişmeler çerçevesinde İran, Türkiye'ye nasıl yaklaşmaktadır? Murat Karayılan'ı yakaladıktan sonra tekrar serbest bırakma olayı doğru mudur? Avrupa Birliği, Türkiye'deki terör olaylarını yeteri kadar kınamamakta ve Türkiye ile ciddi bir dayanışma içine girmemektedir. Artık PKK terörü tahammül edilemeyecek sınırlara gelmiş bulunmaktadır.

Beraber ve kardeşçe yaşamamanın yolları

Dış güçler Türkiye’de acaba ciddi bir iç savaş mı çıkarmak istemektedirler? BDP’nin istediği demokratik özerkliğe hangi ülkeler destek vermektedir? Beraber ve kardeşçe yaşamamanın yollarını bulmak için ne gibi atımlar atılması gerekmektedir? Yeni anayasanın konumu beraber yaşamamıza nasıl katkıda bulunacaktır? Bunlar önümüzdeki aylarda her zaman gündemde kalacak konuları oluşturmaktadır.

Bir gerçekten hareket edersek, Türkiye’nin ekonomik büyümesi, bölgede bir güç haline gelmesi, birçok ülkeyi rahatsız etmektedir. Ülkeler bu konuda Türkiye ile uğraşmaya devam etmektedirler.

Tayyip Erdoğan, Almanya’ya yaptığı resmi ziyaret sürecinde Almanya ve AB’nin PKK’ya yaklaşımlarına yönelik sıkıntılarını ciddi bir şekilde dile getirdi. Güçlenen Türkiye’ye dost ülkelerin yaklaşımı fazla değil. Ekonomide güçlenen Türkiye’yi çekemeyenlerin sayısı artıyor.

Terör de barışa yaklaşıyor

1984’ten beri Kürt sorunu öncelikle Türkiye odaklı olarak Avrupa’da ciddi bir şekilde ele alınmaya başlandı. Bunun başlangıcını önce Almanya’da Bonn kentinde kurulup sonra Paris’e geçen Kürt Enstitüsü ve onun yöneticisi Dr. Yekta gerçekleştirdi. Dr. Yekta’nın 1984’te ilk önce Almanya’nın eski başkenti Bonn’da hızlı bir şekilde çalışarak Alman politikacılarının ve basının gündemine soktuğu Kürt sorunu, daha sonra Kürt Enstitüsünün Paris’e taşınmasıyla Paris’te güncellenmeye başladı. Avrupa’daki emperyalist güçler Kürt kartını ciddi bir şekilde ele aldıktan sonra bunu Türkiye için nasıl kullanabilecekleri konusunda kafa yormaya başladılar.

Dış güçler ve emperyalist yaklaşımlar

Kürt bölgesinin Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı İran, Irak,

Suriye ve Türkiye dışında kalan bölge güçleri, bu kartı ciddi bir şekilde ele alıp iç ve dış politika konuları arasına yerleştirdiler. Bu konuda ABD de aşağı kalmadı. Irak'taki Saddam hükümetine karşı Barzani, Talabani kartını ele alan ABD, bu konuda yıkıcı faaliyetlerini sürdürdü.

NATO ülkeleri ve Öcalan'a destek

20. yüzyılın başından beri Kürt sorunu bölgede önemli bir sorundur. Londra hükümeti, Musul ve Kerkük konusunda yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı bir politika oluşturarak Musul ve Kerkük'ün konumunu Irak'a doğru kaydırmıştır. Londra, Kürt kartını dış politika açısından uzun bir süre kullandı. Daha sonra Kürt sorununa baktığımızda AB ülkeleri ve NATO ülkelerinin de bu konuda Türkiye'ye karşı bir tavır aldıklarını görüyoruz. 1999 yılında Türkiye'nin tepkisi sonunda Suriye'yi terk etmek zorunda kalan Abdullah Öcalan, ilk olarak Moskova'ya gidip orada fazla tutunamadıktan sonra Hollanda, İtalya ve Yunanistan'a kaçmış ve daha sonra da Yunan hükümetinin yardımıyla kaçtığı Afrika'da Nairobi'deki Yunanistan büyükelçiliğinde yakalanmıştı.

Demokratik Türkiye ve çözüm

Kürt sorununa bugün baktığımızda bunun çözümünün Türkiye'nin ciddi biçimde demokratikleşmesinden geçtiğini görüyoruz. Gerilla savaşları her ülkede ulusu çürütmeye yönelik çabalardır. Bunu İrlanda'dan İspanya'ya kadar her yerde görmek mümkün oldu. Bugün için PKK'nın destekçilerini aradığımız zaman Moskova'dan tutun Almanya'ya, Fransa'dan Belçika, İsveç gibi ülkelerde görürüz.

1984'ten beri süren bu savaş sonunda 50 binin üzerinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı canını kaybetmiştir. Bunların 40 bini Kürt kökenli insanlardan, 10 bini de Türk kökenli insanlardan oluşmuştur. Avrupa bu konudaki gelişmelerden bü-

yük ölçüde memnundur. Bölgede istikrarlı, Kürt sorununu çözmüş bir ülke olarak Türkiye hem büyümesini hızlandıracak hem de teröre yönelik harcamalarını azaltabilecektir.

İktidar ve muhalefet de sağduyulu

AKP'nin ciddi adımlarla Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde sürdürdüğü bu barışçıl çabaya CHP de destek vermektedir. BDP'nin de sağduyulu bir yaklaşım içinde olduğunu görüyoruz. İmralı'nın istediği, Kandil'den gelen istekler, BDP ve bölgedeki Kürtlerin ne istedikleri yavaş yavaş ortaya çıkacaktır. Çözümün yaklaşacağı günler gelmektedir.

Avrupa'daki Kürt azınlığı

Kürt konusuna baktığımız zaman Avrupa'da yaşayan Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını da ciddiye almamız lazım. TAVAK'ın son tespitlerine göre AB sınırları içinde Türkiye'den giden 5 milyon 400 bin insan yaşamaktadır. Bunların ne kadarının Kürt olduğuna yönelik hiçbir bilimsel araştırma yoktur. Fakat veriler ve bu konudaki tahminler, 800 bini Almanya'da olmak üzere takriben 1,4 milyon Kürt kökenli insanın da AB sınırları içinde yaşadığı ve bunların büyük ölçüde örgütlü olduğu görülmektedir.

AB'deki en büyük 3 STK

AB sınırları içinde Türkiye'den giden insanlarımızın örgütlenmelerine baktığımız zaman üç ciddi örgütün olduğunu görmekteyiz. İlk olarak hiçbir zaman gücünü kaybetmeyen ve Necmettin Erbakan zamanında kurulan Milli Görüş Teşkilatı ortaya çıkmaktadır. İkinci olarak Alevi Dernekleri Federasyonu faaliyetlerini sürdürüyor. Üçüncü olarak Avrupa'da Kürtlerin oluşturduğu başta Yekkom olmak üzere PKK'ya yakın örgütlenmelerin de güçlü olduğu görülmektedir. Bu açıdan Avrupa'daki Kürt örgüt temsilcilerinin de bu gelişmelerin içi-

AB ile Güncel İlişkilerimiz ve Ekonomik Kriz 135

ne alınmasında büyük ölçüde yarar vardır. Kürt örgütleri, içinde yaşadıkları ülkelerin politikacılarıyla çok ciddi dirsek teması içindedirler. Fransa'da Hollande'ın her hafta çok görüştüğü söylenen, öldürülen PKK'lı kadın militanın yanında, Almanya başta olmak üzere Belçika, Hollanda ve İsveç'te de böyle gelişmeler olduğu bilinmektedir. Kandil, İmralı, BDP ve Güneydoğu Anadolu'daki Kürtler gibi Avrupa sınırları içinde yaşayan Kürt organizasyonlarının liderleri de bu çözümün içine alınmalıdır.

VI. İSLAMOFOBİ VE İRKÇILIK

AB’de Yeni Irkçılık (New Racism) Ve Avrupa’daki Türkler İçin Bir Tehdit Unsuru Olabilir

“Avrupa’daki ekonomik kriz aşırı sağ, ırkçılığı ve İslamofobi’yi tetikliyor”

Yeni Nazizmin sinyalleri 1992 yılında Kuzey Almanya’nın Mölln kentinde ırkçıların bir gece üç Türk kadınının evlerini yakmalarıyla ortaya çıkmış, 7 ay sonra, 29 Mayıs 1993 tarihinde, Solingen’de beş yeni ırkçı gencin, ailelerinin beş kadın ferdiyi yakmasıyla genişlemiştir. Yeni ırkçılığın Almanya’daki ilk sinyallerini 2007-2008 yılları arasında gördük. Ludwigshafen’de aşırı sağcılar bir Türk evini yakarak 11 kişinin ölümüne sebep oldular fakat göçmenlerden sorumlu Alman Bakan Maria Böhmer bütün olanaklarını kullanarak bu olayın aydınlanmasını önledi. Yeni Nazizm ve yeni ırkçılığın sinyalleri Avrupa’da 11 Eylül 2001 tarihinde New York’taki saldırılardan sonra ortaya çıktı. Yeni ırkçılığı 5 ana önemli noktada toplayabiliriz:

1. Yeni ırkçılıkta doktriner liderler ortaya çıkıyor ve bunlar doktrinlerini ya Breivik gibi 1564 sayfalık 3 yıl süren manifestolarda topluyorlar ya da Eski Merkez Bankası ve hâlâ Sosyal Demokrat Parti üyesi Thilo Sarrazin gibi Türkleri ve Müslümanları aşağılayan kitaplar yazarak hem bundan zengin oluyor hem de kendi ülkesinde parti kursa %18'lik oy alacak bir konuma geliyor. Ayrıca Sarrazin'in görüşlerini Almanya'daki kamuoyu araştırmaları sonuçlarına göre halkın %75'inin desteklediğini söyleyebiliriz.

2. Yeni sağın liderleri bu yeni ırkçılığın en önemli destekleyicileri oluyorlar. AB'deki bazı liderlerin "AB bir Hristiyan değerler topluluğudur, Müslüman bir ülkeye yer yoktur" şeklindeki açıklamaları, Breivik gibi kişilerin bundan etkilenerek "Ben de Avrupa'yı Müslümanlardan temizleyeyim veya Müslümanlara yeşil ışık yakan sol ve sosyal demokrat partileri cezalandırayım" teorisini içerir.

3. İslam karşıtı bilim adamlarının yazdıkları kitaplar ve İslam'a karşı haksız suçlamalar yeni ırkçılığı destekleyen görüşler olarak ortaya çıkıyor.

4. Aşırı sağ partiler artık söylevlerinde daha popülist bir yaklaşım içine giriyor, kitleleri daha fazla etkilemeye çalışıyorlar. Kendi parti elemanları, ırkçı saldırılarda bulunmasa bile belirli gençleri ırkçı saldırılara azmettiriyorlar.

5. Genç akademisyenler ve orta üst sınıfta aşırı sağcılık ve ırkçılık geliyor; bunların çocuklarındaki İslam'a ve göçmenlere yönelik saldırıların arttığını görüyoruz.

Norveç, refah düzeyi açısından böyle saldırıların en az beklediği ülkeler arasındaydı. Ekonominin büyük krizlere girdiği ve ekonomik çöküşün büyüdüğü Almanya, İngiltere, Fransa ve hatta Hollanda, Avusturya gibi ülkelerde böyle akımların önümüzdeki günlerde şiddetlenmesini beklememize rağmen tetikleme Norveç'ten geldi. Cami ve İslam düşmanlığının büyük boyutlara ulaştığı İsviçre'nin dışında Almanya, Fransa gibi

lkelerde ekonomik kriz devam ediyor, Almanya'da Türklerin %44' fakirlik sınırının altında yaşıyor. Böyle ülkelerde göçmenlere yönelik ve özellikle sayıları 21 milyonu bulan AB'deki Müslümanlara yönelik saldırıların gelişmesi olasıdır.

Türk Dışışleri Avrupa'daki İrkçılık Tehdidini Ciddiye Almalıdır

Bu açıdan Türkiye'ye çok büyük iş dşıyor. Türkiye, ncelikle 27 AB ülkesindeki büyükelçilerini bir araya getirip bu ülkelerde Türklerle ve Müslümanlara yapılacak saldırılar karşı-sında ne gibi tedbirler alınabileceğini tartışmaya amalıdır.

İkinci adımda da Avrupa'daki Türk sivil toplum örgütlerini toplayarak yurt dışı Türklerine yönelik atılımlar içine girmeli. Avrupalı ülkelerle ihracatta ve atılımlarda nc rol oynayan TOBB, burada yaşıyan insanlara iş dünyası açısından da sahip çıkmaktadır. TAVAK'ın tespitlerine göre AB sınırları içinde yaşıyan 144 bin Türk girişimci, önümüzdeki günlerde Türk camilerinde böyle saldırılarla karşı karşıya gelebilir.

Özellikle ağustos ayında Avrupa'da ekonomik krizin en üst boyutlara gelmesi Avrupa'daki ırkçıları, yabancı düşmanlarını göçmenlere saldırıya itecektir. İslamofobi ve Türkofobi'nin gelişimi Avrupa'daki 21 milyon Müslümanı ve bunların içindeki 5 milyon 400 bin Türk' hedef tahtası haline getirmesi beklenebilir.

2015'te Türklerin Almanya'daki 55. Yılını Kutlayacağız

Almanya'ya Türk iş gücü göçünün 50. yılını kutladığımız 2011 yılı içinde Türk Müslümanların sorunları da büyük ölçüde dile getiriliyordu. Umut ederiz ki 2015 yılında Avrupa Birliği, İslamofobi'ye karşı savaşı vermek için harekete geçer ve bu konuda tüm ülkelerde bir eylem birliği yapılır. 2015 yılında iş gücümüzün 55. yılını kutlayacağız. Ayrıca İslam İş Birliği rgtnn de İslam'a karşı önyargının azaltılması konusun-

da belirli konuları gündeme getirmesinde yarar var. Özellikle son yıllarda Avrupalılar Türkiye, Mısır gibi bazı ülkelerde Katolik ve Protestan kiliselerinin faaliyetlerinin kısıtlandığı yönünde görüş bildiriyorlar. Bunların ne açıdan doğru ne açıdan önyargıları pekiştirdiği araştırılmalı ve bunu da dünya ve Avrupa kamuoyuna sunmalıdır. Sünni, Alevi ve Şii Müslümanlar, Avrupa'nın vazgeçilmez öğeleri olmuştur. Her ne kadar Almanya ve Fransa'dan bazı politikacılar "Avrupa Birliği Hristiyan değerler topluluğudur." dese de artık Avrupa Birliği sınırları içinde yaşayan 21 milyon Müslüman bu görüşün doğru olmadığını ortaya çıkarmaktadır. Önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin tam üye olması halinde Avrupa Birliği'nde yaşayan Müslümanların sayısı 90 milyon sınırını aşacaktır. Avrupalılara bu konuda bilgiler vermek ve önyargılarını azaltmak herkesin görevi olmalıdır.

2014 Yılında İslamofobi ve Irkçılıkta Artış Bekleniyor

2012 yılı seçimler yılı oldu. Başta Fransa olmak üzere birçok ülke, Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde seçimler gerçekleşecek. Seçimlerden önce tüm ülkelerde ırkçılığın, sağ partilerin ve milliyetçi partilerin içine girebileceğini biliyoruz. Özellikle 28 ülkeden oluşan Avrupa Birliği'nde İslamofobi 2014 yılında da atağa geçecek. Bunun en büyük nedeni, AB'nin beş ülkesi dışında kalan 22 ülkesinde de ekonomik büyümenin fazla olmayacağıdır. Bu açıdan İslam'a yönelik önyargılar, her geçen gün sayıları artan camilere karşı protestolar ve Avrupa Birliği'nde yaşayan Müslüman kitlenin kendi alt yapısına yönelik yatırımları, İslamofobi'yi artıracak. Almanya'daki Türkler kendi dinlerine göre yaşlılar yurdu isteyip İslami mezarlıklara ağırlık verirken Fransa'da da aynı gelişmeyi göreceğiz. İslamofobi ve ırkçılığın en fazla öne çıktığı dört ülkeye bakarsak bunların Almanya, Fransa, Hollanda ve Avusturya olduğunu görürüz.

Almanya'da Nazizm Yeniden Serpiliyor

Almanya'da ırkçılığın artmasının en büyük nedenlerinden biri, ekonomik krizin büyüme noktasına gelmesi ve Alman halkının %22'lik bir bölümünün fakirlik sınırı altında yaşamasıdır. Ayrıca Alman derin devleti, Alman Cumhuriyeti kurulduğundan beri Nazilerin etkisi altında kalmış ve bunu Neonazi kavramıyla, eski Nazi akımları bitmiş ve yeni başlıyormuş gibi gösterme savaşına da girmiştir. Naziler maalesef Almanya'da her partinin içinde belirli bir şekilde ortaya çıkan bir gelişim olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler. Ülkede yaşayan 4 milyonluk Müslüman kitle Nazi akımlarının en büyük hedefi haline gelmiştir. 1933-45 yılları arasında Musevilere karşı gösterilen antisemitizm şimdi Türklere yönelmiş bulunmaktadır. Bu açıdan Almanya'da 2012 yılında Ludwigshafen Yangını başta olmak üzere Nazilerin parmağının olduğu bütün eylemlerin ortaya çıkarılması lazımdır. 2012, Nazilerin saldırılarının ve ırkçı akımların arttığı bir yıl olmuştur.

Fransa'da Seçimlerden Önce Sağa Kayış Hızlandı

Fransa 2000'li yıllardan itibaren Sarkozy'nin İçişleri Bakanlığı içinde ırkçı girişimlerin arttığı bir ülke konumuna gelmiştir. Kuzey Afrika'dan gelen göçmenlere karşı tepkiler ve onların cevapları, Fransa halkında da ırkçı girişimine katkıda bulunmuştur. Bunun dışında Marie Le Pen'in başını çektiği aşırı sağcı partinin bu seçimlerde %20'lik sınırı aşacağından hareket edilmektedir. Bu açıdan Fransa'da özellikle mart ayından itibaren bu tarz eylemlerle karşı karşıya kalınabilir. Bunun ilk adımını Ermeni soykırımı konusunda gösteren Fransa cumhurbaşkanı bu emeline ulaşmak için her türlü yolu deneyecektir.

Hollanda'da Willers'in Partisi Oy Oranını Arttırıyor

Hollanda, 1986 yılında, göçmenlerin kendileri istemeden onlara yerel seçim hakkını vermiş liberal bir ülke olarak göç-

men politikasında ortaya çıkmıştı. 2000'li yılların başında aşırı İslami hareketin artması, Hollandalı rejisörün öldürülmesi nedeniyle Hollanda'da bütün taşlar yerinden oynamış ve bugün Hollanda'daki aşırı sağcı Willers Partisi, oy oranı yüzde yirmilere yaklaşan bir parti haline gelmiş bulunmaktadır. Hollanda, ekonomik konumu iyi olmasına rağmen ırkçılığa son zamanlarda yatkın bir ülke durumuna gelmiş durumdadır.

Avusturya Hür Demokrat Parti Daha da Sağa Kayıyor

Avusturya, 90'lı yıllarda Hür Demokrat Parti'nin hızlı bir şekilde sağa kayması nedeniyle ırkçılığın en fazla arttığı ülke haline gelmiştir. 7,5 milyonluk nüfusunun gayet yüksek bir gelir seviyesine sahip olmasına rağmen Avusturya'da artan ırkçı akımlarda İslamofobi'nin fazla yer almadığını, özellikle göçmenlere yönelik saldırıların ortaya çıktığını görmekteyiz. Nazizme de yatkın bir ülke olan Avusturya, özellikle ülkede bulunan göçmenlere karşı sert politikasını devam ettirecektir. 2012 yılında ırkçı akımlar artacaktır.

AB'de Irkçılık, Göçmenleri Tehdit Ediyor

Genel olarak baktığımız zaman Avrupa Birliği ülkelerindeki durum, bunun yanında Amerika Birleşik Devletleri'nde de 2014 yılında ırkçılığın ve İslamofobi'nin azalmayıp artacağından hareket edebiliriz. İslam İşbirliği Örgütü'nün (İİÖ) belirli tedbirler almaması durumunda Avrupa'da yaşayan 21 milyon Müslümanın yaşamları her geçen gün daha da güçleşecektir. Maalesef İslam ülkelerinden bu konuda olumlu bir atılım gelmemektedir. Bu konuda önümüzdeki yıllarda istenen olumlu gelişmelerin Müslüman ülkeler tarafından da gerçekleştirilmesi gereklidir. Avrupa'da İslamofobi'ye karşı en ciddi savaş veren ülke Türkiye'dir. Türkiye'nin de bu konudaki girişimlerinin yeterli olduğunu söylemekte güçlük çekiyoruz.

Almanya Örneğinde AB ve İslam

Alman kökenli yeni Papa 16. Benedict'in seçilmesinden ve belirli ülkelerdeki İslami terör olaylarından sonra, İslam'la birlikte yaşam konusu Almanya'da ön plana çıktı. Bu gelişmeyi diğer AB üyesi ülkelerde de görebiliriz. Birlikte yaşamda neler gerekli ve nelere dikkat edilmeli? Kabul edildiği takdirde acaba bu ülkede yaşayan Türk Müslüman grupların aynen Almanların olduğu gibi kilise vergisi toplama hakları var mı? İslam din dersi Türkçe mi, Almanca mı okutulsun? Cuma günleri Alman televizyonlarında İslam'a yönelik vaazlarda bulunulsun mu? Bu soru başlıkları İslam'la yaşamının en önemli tartışma konularını oluşturmaktadır. Almanya'da İslam'la birlikte yaşamak konusunda Alman hükümetlerinin birçok girişi olmuştur. Almanya'nın en sert içişleri bakanları arasında görünen Wolfgang Stoiber, 2008 yılı Ramazan ayında 12:00 - 14:00 saatleri arasında bir İslam zirvesi toplamıştı ve tüm İslam örgütlerinin atanmış kişileri bu toplantıya katılmıştı. Federal Alman İçişleri Bakanı Wolfgang Stoiber'in İslam'a karşı aniden gelişen bu olumlu bakışının arkasında Almanya'da bir Alman İslam'ı oluşturma görüşü yatmaktadır.

Bu açıdan Almanya'da, Yunanistan'ın 20. yüzyılın başından itibaren Batı Trakya'da yaşayan 150 bin Türk Müslümana uygulanan "Siz Müslüman Yunanlısınız!" teorisine yakın bir yaklaşım ortaya çıkmış bulunmaktadır. İslam konferansının ana fikirlerinden biri de Amerika'dan gelmektedir. Amerika'nın İslam'ı bir tehdit olarak kabul etmesinden sonra, özellikle 11 Eylül 2001 tarihindeki saldırılara katılan bazı Arap Müslümanların Hamburg'da uzun yıllar yaşamış olmaları, Almanya'da İslam'a karşı duyarlılığı artırmış, hem Almanya'da İslam'ı kontrol altına alma hem de Alman İslam'ı oluşturma gayretleri ortaya çıkmıştır. Buna karşılık, Müslüman kitle içinde bu konuda kafa yoranlar, İslam'la birlikte yaşamının

Almanya'ya neler getireceğini ve ortaya çıkan istekleri dile getirmişlerdir.

Bugün AB'ye üye 28 ülke arasında sadece Avusturya, 2013 yılında bu konuda ciddi adımlar attı. Avusturya Arap dünyasından İslam öncülerıyla birlikte İslam'ı kontrol ederken, bu ülkede yaşayan Müslümanların %60'ının Türk olmasına rağmen, Türkleri dışlayan bir yapı oluşturmadaki başarıları diğer Avrupa ülkelerine örnek olmaktadır.

İslam'la birlikte yaşama konusunda eski AB Komisyonu başkanlarından Prodi de bir adım atmıştı ve bir avro Meditarranen konseyi oluşturmuştu. Katılan 24 kişi arasından biri olarak yer aldığım bu konsey, özellikle Akdeniz kıyısında yaşayan Müslümanlarla Avrupalılar arasında diyalogun hızlanması ve İslam'a önyargının azalmasına yönelik faaliyetler üstlenmişti.

Türkiye daha sonra Anna Lindt Vakfı adı altında, İskenderiye'de faaliyete başlayan bu kurumda çok büyük bir fırsat kaçırmıştır. Türkiye adına ben, teklifi Antalya için yönelttiğim zaman maalesef Dışişleri Bakanlığımız "Biz AB dışında işlevler üstlenmek istiyoruz. Biz tam üye olacağız" diye bu konuya soğuk bakmıştı. Antalya dışında, Larnaka ve Napoli'nin adaylığı tartışıldı. Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek bu vakfın merkezini İskenderiye'ye aldırdı.

Avrupa'da Türk İslam'ı veya genel olarak İslam konusuna dönecek olursak; İslam bugün Avrupa'da yaşayan milyonlarca Müslüman göçmen sayesinde, yaşlı kıtanın ikinci büyük dini haline gelmiştir. 50 yıllık bir sürece sıkışan bu kısa tarih, kurumsallaşma evresinin sancılılarıyla doludur. Bugün geline noktada hem Müslümanların kendi özel koşulları hem de geline ülkelerde hâkim yaklaşım ve önyargılar Müslümanların hareket alanlarını daraltarak İslam'ın yerleşikleşme sürecini yavaşlatmaktadır.

Bu süreçteki aksaklıklar ve bunların giderilmesi için yöntemleri ortaya konulan araştırmaların neticesi uzun ve kap-

samlı bir şekilde kamuoyuna açıklamıştır.

Almanya'da İslam'la Birlikte Yaşamın 11 Gereksinimi

Almanya'da Müslümanlar

Bugün Almanya' da yaklaşık 3 milyonunu Türk kökenlilerin oluşturduğu 4 milyon Müslüman yaşıyor. İslam, Alman toplumunun önemli öğelerinden biri ve Almanya'da Hristiyanlıktan sonra ikinci büyük din konumundadır. Yapılan birçok araştırmanın sonuçlarına göre Almanya'daki Türkler artık Almanya'da kalıcı bir unsur haline gelmiştir.

1. Yasal tanınma

İslam dini yasal zeminde eşit olarak muhatap alınmaması, kendisi gibi evrensel bir din olan Hristiyanlıkta olduğu gibi merkezi kurumsal bir yapısının olmamasından dolayı, günümüzde çözülememiş bir sorun olarak kalmıştır.

Bu yüzden Müslüman örgütlerin, uyum çalışması yapan ve devletle Müslümanlar arasındaki ilişkiyi sağlayan kurumların dâhil olacağı bir konsey sisteminin kurulması gereklidir. Böyle bir konsey, İslam'da hiyerarşik bir organizasyonun bulunmasının ortaya çıkardığı boşluğu kapatmakla kalmayacak, aynı zamanda hem organize olmuş hem de bir organizasyona bağlı olmayan Müslümanların da kurumsal kabulünü sağlayabilecektir.

2. Müslümanlar için sosyal hizmetlerin genişletilmesi

Almanya'da sosyal hizmetleri sağlayan gerek kiliseye bağlı gerekse bölgesel organizasyonların, kültürlerarası iletişimi yeterince kuracak özel yetenekleri barındırmamaları ve Müslümanların ihtiyaçlarına duyarlı olmamaları; ülkedeki Müslümanların sosyal anlamdaki ihtiyaçlarının yeterince karşılanmamasına neden olmaktadır.

Bu nedenle, Müslümanlara bu tip hizmetleri sağlayan, başta cami dernekleri olmak üzere, sivil toplumla çoğunluk toplumuna dâhil organizasyonların yoğun iş birliği yapmaları ve aynı hizmetleri paralel olarak sunmak yerine, birbirlerini tamamlayıcı olarak hareket etmeleri gerekmektedir.

3. İslami örgütlerin mali olarak desteklenmesi

Müslümanların ve örgütlerinin, toplumun eşit haklara sahip olan bir parçası olarak görülmeleri, kendilerine özgü talep ve ihtiyaçlarının da meşru olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Müslüman organizasyonların toplum için bir tehlike olarak değil, uyumun gerçekleşmesini sağlayabilecek bir şans olarak görülmelerini sağlayacak değişim, politik çevreler tarafından desteklenmelidir ve bu destek aynı zamanda cami yapımını da kapsamalıdır.

4. İslam din dersinin zorunlu ders olarak verilmesi

Müslüman toplumun desteğini alma hedefiyle yola çıkan bir İslam din dersi konseptinin hazırlanmasında birçok faktörün dikkate alınması gerekmektedir. Buna göre, çözüm birçok farklı alandan temsilcilerin bir arada bulunacakları bir konseyin oluşturulması ve bu konseyin ortak irade ile İslam din dersi için bir konsept hazırlamalarında yatıyor. Ayrıca, İslam din dersi Almanca verilmelidir.

5. Açık diyalog

Organize İslam'ın yetkilendirilmesi, Müslümanlara çoğu zaman kendilerini de doğrudan etkileyen konularda yürütülen toplumsal tartışmalara doğrudan katılma olanağı verecektir. Yoğun bir biçimde işlenen İslami motiflere sahip terör konusu, çoğunluk toplumundaki Müslüman-Hristiyan diyaloguna yönelik ilgiyi artırmış, ancak tartışmaları ağırlıklı olarak çoğunluk toplumu yönlendirdiğinden, konu İslamizmden ve te-

rörden nasıl korunacağına yöneltmiştir.

Tek taraflı tartışma ortamının önüne geçmek için, Müslüman toplumunu temsil eden kurumların kabiliyetlerini yükseltmek, bunları gündemi belirleyecek veya yönlendirebilecek kapasiteye ulaştırmak ve böylece kültürlerarası diyalogun daha yoğun bir biçimde yapılabilmesini sağlamak gerekmektedir.

6. Uluslararası değişimin desteklenmesi

Mevcut kent ortakları gibi bölgesel düzeyde güçlü ağlar oluşturularak Avrupa'daki İslam teolojisinin kendisini daha da geliştirebilmesinin yolu açılmalıdır. Bu gelişme, devletler düzeyinde ve Avrupa Birliği'nin daha yoğun çabaları ile İslam'ın uyum şansını artıracaktır.

7. Halkla ilişkiler Çalışmalarının Güçlendirilmesi

Genel olarak, İslami terör bağlamında bireysel olarak Müslümanlar ve güncel koşullar nedeniyle, İslam'ın yorumlanışı üzerinde etkileri sınırlanan İslami örgütler üzerinde güçlü bir baskı oluşturuluyor. Personel ve finansman açısından sıklıkla zayıf kalan İslami örgütlere, bu şekilde yapıcı bir karşılama imkânı sunuluyor ve dinsel içerik konu dışı bırakılıyor.

Örgütlerin güçlendirilmesi çerçevesinde cami dernekleri ve çatı kuruluşlarında halkla ilişkiler çalışmalarının profesyonelleştirilmesi gerekmektedir.

8. Aktif Katılımın Sağlanması

Cami derneklerinde eğitim ve profesyonelleşme konusunda Alman örgütlerinden daha fazla gereklilik söz konusudur. Bu bağlamda yönetici kadronun da katılımı gereklidir. Cami derneklerinin gelişim sorunu, düşük katılım düzeylerinden okunabilmektedir.

Kendi toplumunun kültürel ve sosyal değişimini yansıtan örgütlü bir İslam, her kademedен ve sosyal tabakadan inançlı

kişilerin aktif katılımına ihtiyaç duymaktadır.

9. Yaşanan Ülkeye Uyum

İslam'ın güçlendirilmesi için önemli bir koşul, yaşanan ülkede daha güçlü şekilde köklerin salınması ve olumsuz etkilerin oranının düşürülmesidir. Bunun ardında, ortak ilgilerin yükseltilmesi gerekliliği vardır. Camilerdeki din görevlileri Almanya'da yetiştirilmelidir. Bu, Almanya'daki İslami örgütlerin güçlenmesi gibi önemli bir sonuç verecek ve İslam dininin kalıcı biçimde eşitliğinin sağlanmasının ön koşulunu oluşturmaktadır.

Din adamları Avrupa'nın yaşam koşullarına bağlı olmalıdır ve yaşam gerçekliğinin bir parçasını teşkil etmelidirler.

10. Cami derneklerinin aydınlatıcı-bilgilendirici çalışmaları

Almanya'daki Müslüman toplumunun dışa yansıyan zorla evlilikler ve töre cinayetleri ve gelişme eksiklikleri gibi politik amaçlara yönelik kuvvet kullanımı, cami derneklerinde aktif aydınlatma ve bilgilendirme çalışmaları ile giderilmelidir.

11. Cinsiyetler arası eşitlik

Bu belgede dile getirilen ana görünüm içerisinde, yerine getirilmesi gereken önemli bir ödev de kadınların eşit haklara kavuşturulmasıdır. Kadınların aktif katılım düzeyinin yükseltilmesi gerekmektedir. Bunun ardından dernek ve çatı kuruluşlarındaki ayrımcı yapının ortadan kaldırılmasına girişilmelidir.

Avrupa'da Yaşayan 21 Milyon Müslümana Karşı Düşmanlık Artıyor

Nazi saldırılarının Müslüman ve Türk kitlede tepkileri, beraberinde 28 ülke ve 505 milyonluk nüfusu ile getiriyor.

AB sınırları içinde 21 milyon Müslümanın yaşaması, bu birlik içindeki İslamofobi'yi büyük bir şekilde artırdı. Yalnız AB'yi bu konuda fazla suçlamayalım. Birliğin dışında kalan Norveç ve İsviçre gibi ülkelerde de İslam'a karşı önyargının her geçen gün arttığını görüyoruz. 21 milyonluk sayı az bir sayı değil. Bugünkü Hollanda nüfusundan 6 milyon daha fazla olan Müslüman nüfus, Avrupalıları korkutuyor. Belirli açıdan baş örtüsü, camiler, son yıllarda yavaş yavaş filizlenen İslami usullere göre yaşlılar yurdu ve İslami mezarlıklar Avrupalıların tepkisini çekiyor. Bu konuda politikacıların da katkısı az olmuyor. İslam'la beraber yaşamak, Avrupalılara güç geliyor.

İslam düşmanlığının nedenleri neler olabilir?

Avrupa'da ekonomik krizin artması, Avrupalıların bankalara ve finans kuruluşlarına olan tepkisi, politikacıların basiretsiz işlevleri, ister istemez Avrupalıyı yeni bir düşman resmi aramaya itiyor.

80'li yıllarda düşman resmi netti. Sovyetler Birliği, Varşova Paktı ülkeleri, Marksizm ve komünizm, düşman resmini oluşturuyordu. 90'dan itibaren Sovyetler Birliği'nin çöküşü ve Varşova Paktı ülkelerinin birbiri ardına AB'ye üye olmasından sonra Avrupalı, yeni düşman resmini İslam'da buldu. Ceza-yir'de FIS Hareketi, Mısır'da Müslüman Kardeşler, Afganistan'da El-Kaide ve İran'da Humeyni Hareketi Avrupa'nın düşman resmini İslam'a yöneltti. Daha sonra 11 Eylül 2001'de New York'ta teröristlerin yaptığı saldırılardan sonra Londra ve Madrid gibi başkentlerdeki bazı teröristlerin saldırıları İslam'ı tam bir düşman resmi haline getirdi.

Kiliseler kapanıyor, camiler açılıyor

Bunun dışında yeni yapılan camiler, Almanya başta olmak üzere Hollanda ve Fransa'da eski barakalarda, kapanan istasyonlarda ibadet yeri açan ve orada güncel ibadetlerini yapan

Müslümanların son yıllarda AB'de kalıcı olmaları nedeniyle yaptıkları camiler, camilerin görkemi, bunun yanında başta Almanya'da Katolik ve Protestan Kilisesi'nin her geçen gün daha fazla ekonomik güç kaybetmesi ve bir yanda camiler yapılırken diğer yanda Protestan ve Katolik kiliselerinin kapanması İslam'a olan düşmanlığı artırdı.

Avrupa Birliği İslamofobi karşısında duyarsız

AB ülkelerinde her geçen gün İslamofobi'nin gelişmesinin, AB ülkelerini korkutması lazım. Özellikle son olarak Norveç'te ortaya çıkan olaylardan, Almanya'da 8 serbest çalışanın Türk ve Müslüman oldukları için Naziler tarafından öldürülmesi, Alman Anayasa Koruma Örgütlerinin bunlara göz yummasından sonra AB'nin Brüksel'den bu konuda sinyaller vermesi ve Avrupa Parlamentosu'nun bunu ciddi bir şekilde gündeme getirmesi lazım. Bu konuda Avrupa'daki 21 milyon Müslüman arasında 5 milyon 400 binlik nüfusa sahip olan Türkiye'ye önemli görevler düşüyor. Birlik içinde yaşayan Müslümanların dörtte birine sahip olan Türkiye, Avrupa Parlamentosuyla birlikte oluşturduğu Karma Parlamenter Komisyonun (KPK) toplantılarında İslamofobi ve son zamanlarda Türkofobi'ye dönüşen bu gelişme kapsamında gündeme bu konuları getirebilir. AB ülkelerindeki ekonomik krizin her geçen gün daha büyük boyutlara gelmesi, Yunanistan gibi bir ülkede kaçak göçmen olarak yaşayan 1,5 milyon Müslümana karşı tepkilerin artmasını da beraberinde getiriyor. Bu tepkiler İspanya, İtalya gibi ülkelere de sıçramış durumda. Eskiden İslamofobi özellikle Almanya, Hollanda, Avusturya, Fransa ve Belçika gibi ülkelerde görülürken, şimdi Akdeniz şeridindeki ülkelerde de ortaya çıkmaya başladı. Avrupa'daki ekonomik krizin artık önümüzdeki yıllarda da azalmayacağından hareket edebiliriz. Avrupa Birliği'nin öncüsü olan Almanya'da 2012 yılında beklenen büyüme hızı yüzde 0,2'yi geçmedi. Bu

da ülkede sayıları 4 milyonu aşan Müslümanlara yönelik tepkileri beraberinde getirecektir.

Fakirleşen Almanya'da İslam korkusu artıyor

Alman halkının büyük ölçüde fakirleşmesi ve bugün yüzde 22'lik bir oranın fakirlik sınırının altında yaşaması, bu insanlarda bir gelecek korkusunu da beraberinde getiriyor. Almanya'nın geri kalmış bölgelerinde yaşayan bu insanlar kendi Katolik ve Protestan kiliseleri kapanırken, Müslüman Türklerin daha az gelire sahip olmalarına rağmen bu bölgelerde cami açmalarına büyük ölçüde tepki gösteriyor. En son Köln kentinde DİTİB'in yaptırmak istediği camiye karşı, Köln'de çok büyük bir inisiyatif oluşmuş ve tepkiler politikacıları bile boyun eğmeye yönelik bir girişim içine sokmuştur.

Cumhuriyetin 100. Yılına Doğru: AB ve Azınlık Politikaları

Tayyip Erdoğan "Cumhuriyet'in 100. yılına kadar, yani 2023'e kadar AB'ye girelim" diyor. Zaten Türkiye bu platformu genişlettikçe AB de bize gülüyor. Eğer Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olma şansı varsa 2021 yılında olacak, yani bu önümüzdeki 7 yıllık süre içinde AB, Türkiye'ye olumlu ve ya olumsuz bir cevap verecek.

Artık AB'nin patronu 2014 yılı bütçesi olan 137 milyar avronun %32'sini veren Almanya Başbakanı Angela Merkel, 2013'te üçüncü defa seçildi ve seçim öncesi Türkiye'yi tam üyelikten vazgeçirip özel statü verme taraftarıydı. Özel statünün açılımı ise kimse tarafından yapılmadı.

Özel statünün içeriği şu şekilde olsa gerek: Serbest dolaşım hakkı, zaten mevcut olan Gümrük Birliği, AGSK'de söz hakkı ve AB fonlarından Türkiye'ye daha fazla pay hakkı. Fakat buna karşı AB Konseyi'nde ve Parlamento'da Türkiye'nin yer al-

maması. Özel statüyü bu bağlamda Türkiye'nin dışlanmasının farklı bir boyutu olarak algılamak gerekiyor.

a) Türkiye Stratejik Ortak

Fakat Merkel seçim öncesi söylemleriyle bu anlayışı farklı bir boyuta taşıdı. Seçim kampanyası süresince özel statüden hiç bahsetmediği gibi, "Türkiye bizim ve AB'nin ileride stratejik ortağı olacak" diyerek algıları değiştirdi. Peki, ama stratejik ortak ne anlama gelmekte? AB'nin iki stratejik ortağı var: Ukrayna ve Rusya. Her iki ülke de hiçbir zaman AB'ye girmeyi düşünmeyen ülke konumunda, bu da demek oluyor ki Türkiye'de artık stratejik ortak statüsüne geçmiş bulunmakta. AB'de 505 milyonluk 28 ülkeden önümüzdeki yıllarda Bosna Hersek, Makedonya gibi ülkeler var, belki Arnavutluk da olacak ve sayı 32'ye çıkacak. Bunların hepsini toplasanız nüfusları 16 milyonu geçmiyor, yani en fazla 521 milyonluk bir Avrupa Birliği oluşacak.

AB "Türkiye bizim için çok büyük bir ülke, alamayız." deyip büyük Türkiye'ye bir cevap verdi. Zaten Tayyip Erdoğan hükümeti de AB'ye çok sıcak bakan bir konumunda değil. Bir de son gelişmelerden sonra çekirdek Avrupa'da, Yunanistan ve eski Doğu Avrupa gibi ülkeleri içine katmadan, Avrupa'da çekirdek AB oluşacak nitelikte bir Protestan etiği vardır. Protestan etiği demek zenginler fazla zenginliklerini göstermez, görgüsüz olmaz, rüşvet vermez ve servetini çok göz önüne sürmek istemez. Hep tevazuda kalır. Biz de, herhalde Müslüman olduğumuz için ve Müslüman etiği de olmadığı için Avrupa Birliği'ne gereken cevabı verdik ve bugünkü şartlar çerçevesinde AB'ye girmeyi düşünmediğimizi netleştirdik.

b) Azınlık Politikaları ve Migrant Anlayışı

Eğer İran'ın kara parçasını bugün Türkiye'ye gelen birinden emir alıp "yıkıyor" diye herkesle iç içe geçmişse zaten AB'de,

bu işleri yapan gelir, iş yaptığı bankayı da halleder. Bizde etik olmadığı için öyle bir tehlikeye girme riskimiz yok. Keşke bu tarz bir tehlikeye girseydik de biz de azınlıklarımıza kötü davranıyorduk diyenler varsa, unutmayalım ki şu anda AB sınırları içinde Romanlara en iyi davranan ülke Türkiye'dir. Türkiye'de bir tepki var olmasına vardır fakat hiçbir zaman bu tepki onları dışlamayı beraberinde getirmez. Avrupa Birliği'ndeki tepki ise 1933'lerin Almanya'sında başlamıştır ki bu dönemde Musevilerle birlikte 300 bin Roman da yakılmıştır.

Türkiye'nin azınlık politikasına baktığınız zaman Yunanistan'da Batı Trakya Türklerinin hâlâ kimliklerinin tanınmaması ve Yunan Müslümanı denilmesi söz konusudur. Bizde Yunan Patriğin Heybeliada'daki Ruhban okulunun açılmasını isteyip de hâlâ Batı Trakya'daki 140 bin Müslümana hiç Türkçe bilmeyen iki müftüsünü Suudi Arabistan'dan getiren ve Türk kimliklerini tanıtmayan bir politika izlenmektedir. Buna kıyasla biz daha başarılı bir azınlık politikası izlemekteyiz.

Türk basınında gözden kaçan bir başka azınlık olayına değinmek istiyorum. Çinliler, Sincan'da büyük bir Uygur Türkü "temizliği"ne başladı. Tarımsal alanlarını ve hayvan otlatacak meralarını ellerinden alıyorlar ve öldürmekten daha acı, daha kötü bir duruma getiriyorlar. Türkiye'de bu konuda ciddi bir duyarsızlık var. Bir Amnesty International teşkilatı kurulsa da her üniversite bir ülkedeki azınlığın haklarını savunsa ve geniş çaplı tanıtımlar düzenlense. Böyle bir yenilenme ve yapılanmaya gerçekten Türkiye ve dünya insanı olarak hayli ihtiyaç var.

Tekrar AB-Türkiye konusuna geri dönersek, artık eğri oturup doğru konuşmanın vakti gelmiştir. Her iki taraf için de bitti. AB için bitti çünkü artık çok büyüdü ve gelecekte ortak para birimi avroyu kendi içinde bir üçleme sistemine geçirecek. En son Slovenya da avroya geçtiği için çok pişman. Yunanistan gibi ülkeler ise yavaş yavaş çıkacak. AB şu an böyle bir

durumda ve onun için halk da dahil olmak üzere, ne Türkiye’de iktidar ne de muhalefet AB’ye bugün girmek istiyor.

AB Yolunda Türk Turizm Sektörü

Avrupalı Türkler Tatil için Türkiye’yi Tercih Ediyor

2013 yılında 2,3 milyon Avrupalı Türk tatil için Türkiye’yi tercih etti. Avrupalı Türklerin 2013’te Türkiye’ye bıraktıkları döviz ise 2,7 milyar avro oldu.

TAVAK’ın ,”Avrupalı Türklerin Türk Turizmindeki Önemi” başlıklı son (Kasım 2013) araştırmasında çıkan sonuçta Avrupalı Türkler 2013 yılında, 2012 yılına göre Türkiye’ye daha fazla geldiler. Ayrıca karşılaştırmalara göre Avrupalı Türkler, Alman turistlere nispeten %30 daha fazla para harcıyorlar. 2012 yılında takriben 2,3 milyon kadar Avrupa’da yaşayan Türk, tatillerini geçirmek için Türkiye’ye geldi.

2,3 Milyon AB’li Türk

2013 yılında 1 milyon 250 bin Almanya’dan olmak üzere 2,3 milyon Türk, tatillerini Türkiye’de geçirdi. TAVAK’ın ağustos ve eylül aylarında yaptığı araştırmaya göre Avrupalı Türkler Türkiye’de ortalama dört hafta kalıyorlar. Artık yalnızca ailelerini ziyaret etmek için gelmeyen Türkler bilhassa Antalya, Bodrum gibi Ege ve Akdeniz bölgelerinde otellere gidip orada tatillerini geçiriyorlar. Avrupalı Türklerin en gözde tatil yerini ise İstanbul oluşturuyor. 2011 yılında kişi başına ortalama harcamalar 1.200 avro civarında olan bu kişilerin bu yıl Avrupa’daki ekonomik krizin artması nedeniyle, 2013’te, Türkiye’de kaldıkları süre içerisinde 1.170 avro harcadılar.

TAVAK’ın tespitlerine göre 5,4 milyon insandan oluşan, 28 ülkeli Avrupa Birliği sınırları içerisinde takriben 5,4 milyon Avrupalı Türk yaşamaktadır. Bunların %50’nin üzerinde bir kitlesi de tatillerini Türkiye’de geçirmek için gelmektedir. Av-

rupa'dan gelen Türkler, ciddi bir şekilde aliverişe para harcar-ken, özellikle İstanbul'daki Sortie, Reina, Su Adası, Okka ve Lacivert gibi önemli eğlence merkezlerine gitmektedirler.

2013'te artış var: 2,7 milyar avro döviz bırakıyorlar

2012 yılında Türkiye'ye gelen 1,8 milyon Türk kökenli turist, takriben 1,980 milyar avro döviz getirmiş bulunmaktadır. 2013 yılında Almanya'dan 5,4 milyon kadar Alman turistin geldiğinden hareket etmekteyiz. Geçtiğimiz yıllarda Türkiye'ye gelen ve ortalama kalış süreleri 2 ile 3 hafta olan Almanlar en fazla 660 avro harcarken, Avrupalı Türklerin 1170 avro harcadığı görülmektedir. Bu açıdan Avrupa'dan gelen insanlarımız yabancı ve Alman turistlere göre çok daha fazla harcama yapmaktadır. 2013'te 2,3 milyon turist takriben 2,691 milyar avro para harcamıştır.

AB'li Türkler ve Turizm Harcamaları

AB'den Gelen Türk Turistler	2,3 milyon
Almanya'dan Gelen Türk Turistler	1,250 milyon
Kişi Başı Harcamalar	1170 Avro
Toplam	2,691 milyar
(TAVAK 2013)	

Avrupalı Türklerin Ekonomik gücü daralıyor

Başta Almanya olmak üzere Avrupa'daki Türklerde işsizliğin %30'ların üzerinde olması, 3 milyon Almanyalı Türk'ün %44'ünün fakirlik sınırının altında yaşaması harcamalardaki azalmayı beraberinde getirmektedir.

AB'li Türkler ortalama 4 hafta kalıyorlar

TAVAK'ın yaptığı son araştırmalara göre; Avrupalı Türkler, Türkiye'de ortalama 4 hafta kalıyor. Zamanla artık Türki-

ye'deki ailelerini ziyaret etmeyen Türkler, başta Antalya olmak üzere; Bodrum ve İstanbul gibi yerlerde otellere gidip tatillerini burada geçiriyorlar. Avrupalı Türklerin en gözde tatil yerini ise İstanbul oluşturuyor. 2011 yılında ortalama 1.200 avro harcayan Türkler, 2012 yılında ekonomik kriz nedeniyle harcamalarını ortalama 1.100 avroya düşürmüşlerdir. 2013'teki ortalama harcamalarına baktığımızda kişi başı harcamaların 1170 avro olduğunu görüyoruz.

Almanlar 3,7 milyar avro bırakıyorlar

Avrupalı Türkler, 2013 yılında ülkemizde tahminen 2,691 milyar avro döviz bıraktılar. Buda 2013 yılında ülkemize gelen 5,1 milyon Alman turistin bıraktığı 3,7 milyar avroya yaklaştı.

Bireysel emeklilik ve SGK emekliliği gözde

Avrupalı Türkler, bireysel emeklilik ve SGK'ya ilgi gösteriyorlar. Avrupa'da her geçen gün daha da güçleşen hayat şartları, bu ülkelerde yaşayan insanlarımızın Türkiye'de Sosyal Güvenlik Kurumu'na gün başına 9.50 TL ödeyerek üye olduklarını da ortaya çıkarıyor. Ayrıca Avrupa'daki Türkler, Türkiye'de de bireysel emekliliğe büyük ilgi göstermeye başlamış bulunuyorlar.

150.000 girişimci BES (Bireysel Emeklilik Sistemi) için hedef

Özellikle Avrupa Birliği içerisinde sayıları 150 bini bulan Türk girişimcilerinin, birçoğu, içinde yaşadıkları ülkelerin sosyal sigortalarına kayıtlı olmadığı ve serbest çalıştıkları için Avrupalı bireysel şirketlerin de Türklere soğuk bakması sebebiyle Türkiye'deki bireysel emekliliğe büyük ilgi göstermektedirler. Türkiye'deki bireysel emeklilik kuruluşları, Avrupalı Türklere ilgi gösterip, onlara göre özel ve yeni konsept hazırlamalıdır.

Avrupa'daki emekli aylıklarındaki düşüklüğü Türkiye'de SGK emekliliğine olan artışı beraberinde getiren, bireysel emekliliğe ilgiyi de tetiklemiş bulunuyor. TAVAK'ın tespitlerine göre Avrupalı Türklere göre bir bireysel emeklilik pakettinin Avrupalı Türkler tarafından büyük ölçüde satın alınması isteniyor.

2013 yılında takriben 30-35 bin Türk ülkemizde konut aldı

Türkiye'de konut yatırımları yavaş yavaş geri dönüş eğilimlerinin artmasıyla geliyor. 2010-2011 yılında toplam 60.000 konut alan Avrupalı Türkler 2012 yılında başta Bodrum, Antalya, İstanbul ve İzmir olmak üzere 40 bine yakın yeni konut aldı. Avrupalı Türkler, özellikle hava yollarının yanında deniz yollarını ve bu yıl uçakların büyük ölçüde pahalalanmasının nedeniyle karayollarını gelişlerinde tercih ediyorlar.

Almanya Türk Kökenli Hanelerin Ekonomik Değerleri (Avro Olarak) (TAVAK 2013)

Türk Kökenlilerin toplamı	3.050.000
Hane başı nüfus ortalaması	3,7
Toplam Türk haneleri	815.500
Ortalama hane geliri (Net/ Aylık)	1.980
Ortalama hane başı tasarruf (Net/Aylık)	210
Hane başı toplam tüketim harcamaları (Net/Aylık)	1.790
Hane başına yıllık net gelir	23.900
Yıllık net hane gelirleri toplamı (Yıl Toplamı/Milyar)	19,478
Türk haneleri tasarruf miktarı (Yıl Toplamı/Milyar)	2,05
Türk haneleri tüketim harcama (Yıl Toplamı/Milyar)	20,9

2013 Turizm İçin Güç Bir Yıl Oldu

2011 yılı Mısır, Tunus gibi ülkelerdeki politik nedenler belirli ölçüde ucuz Avrupalı turistin Türkiye'ye gelmesine sebep olmuştur. Bunun dışında Arap ülkelerinden gelenler ve Rus turistler, Türk turizmine nefes aldırılmıştır. Buna karşılık 2013 yılında güçlükler bizi bekliyor. Bu güçlükleri madde madde tespit etmemiz gerekir.

1) Avrupa Birliği ülkelerindeki satın alma gücünün düşmesi, fakirleşme oranının artması, başta Almanya olmak üzere Avrupalı turistlerin yurt dışı gezilerini belirli ölçüde sınırlıyor. Bu açıdan önümüzdeki yıl daha az Avrupalı yurt dışına çıkabilecek.

2) Avrupa Birliği kendi bölgesinin turistlerinin, birlik ülkelerinde seyahat etmeleri ve harcamalarını yapması için yeni bir strateji oluşturma çabasında. Bir AB ülkesi vatandaşı, başka bir AB ülkesinde tatilini geçirirse kredisiz ve faizsiz kredi alma olanağını tadacak.

3) Türkiye'ye gelen ve sayıları her yıl artan Rus turistler artık yavaş yavaş Türkiye'nin dışında başka kaliteli turizm merkezlerini de tanımak istiyor. Bu açıdan Rus turistlerin de artık başka turizm merkezlerine gittiğini ve Türkiye'ye geleceklerin sayısında azalma bekleyebiliriz.

4) 2010'dan beri büyük kayıplarla karşı karşıya kalan Güney Fransa ve İtalya sahilleri turizm konusunda yeni stratejiler oluşturup bu stratejilerle halkı ve turistleri bölgelerine çekmek istiyorlar. Bu yıl büyük bir düş kırıklığı yaşayan St. Tropez, Nice, Cannes gibi turizm merkezlerinin yanında San Remo gibi turizm merkezlerinde yeteri kadar turist olmaması, bu ülkelere de yeni stratejiler oluşturma konusunda harekete geçirdi.

Neler Yapmalıyız?

Artık klasik tanıtım metotlarının fazla geçerli olmadığını gö-

rüyoruz. Türkiye ciddi olarak turizmden para kazanan ve turizm sektöründe yan sektörleri de büyük ölçüde harekete geçirmiş bir ülke konumunda. Bunun daha başarılı olması için ciddi adımlar atılabilir.

Bugüne kadar Avrupa'dan gelen turistlere baktığımız zaman bunların özellikle orta sınıfın alt grubu ile alt sınıfın üst grubundan oluştuğunu görüyoruz. Üst sınıfın üstü, üst sınıfın orta grupları bugüne kadar Türkiye'ye neredeyse hiç gelmediler. Ciddi bir stratejiyle orta sınıfın ortası, orta sınıfın üstü ve üst sınıfın alt grubunu Türkiye'ye çekmekte yarar var. Bugüne kadar Bodrum gibi merkezler özellikle çok ucuz fiyatlarla Bodrum'a gelip bira ve dönerle geçinen İngilizlerle doluydu. Şimdi bunun değiştiğini ve kaliteli turistin geldiğini görüyoruz. Maalesef Antalya'da Belek bölgesi dışında "all inclusive" ile gelen yabancı turistlerin günde 21 avro ödeyerek otellerde gecelediklerini tespit etmemiz mümkündür. Bazı Türk kökenli tur operatörlerinin "all inclusive"i Türkiye'ye sokarak Türk turizmine ciddi bir şekilde darbe vurduğu artık ortaya çıkmış bulunuyor.

Türkiye bugünden yarına "all inclusive"den vazgeçemez. Buna karşılık Ege Bölgesi'ne "all inclusive"nin girmemesi nedeniyle kaliteli yabancı çekme olanağı var. Bodrum, Çeşme gibi bölgelerde de Türk eliti ciddi harcamalarıyla otellerin yabancılara yönelmesini önüyor. Bu konudaki atılımların gerçekleşmesi için ne gibi stratejiler oluşturulabilir, hangi sınıflara Türkiye nasıl pazarlanır, kış aylarında Antalya bölgesinde 3. yaş grubu turizmi nasıl gerçekleştirilebilir, ayrıca Türkiye'de turizm sektörüyle kendini tanıtmış bölgelerde yabancılara yönelik yaşlılar yurtları ve bakım yurtları nasıl gerçekleştirilebilir? Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bu konuda ciddi stratejiler oluşturmasında yarar var.

2013'de Alman Turistlerin Sayısı 5,1 Milyon Sınırına Yaklaştı ve Alman Turistlerin Ülkeye Bıraktıkları Döviz İlk Defa 4,8 Milyar Avro Sınırını Geçti

TAVAK'ın 22 Tur Operatörü ve 120 Seyahat Acentasını Kapsayan 2013 Almanya Araştırması

TAVAK'ın tespitlerine göre yıllardır Almanya'dan gelen turistler Alman nüfusunun orta altı grubuna mensuptur. Ayrıca Türkiye'ye gelen turistlerin ortalama iki çocukları olduğu tespit edilmiş bulunuyor. Türkiye'ye özellikle genç grup (18-29 yaşları arasıyla) 3. yaş grubunu oluşturan 65 yaş üstü gruplar ve üst gelir grupları pek gelmiyor. Özellikle yaşlı Almanlardaki İslamofobi korkusu onları Türkiye'den uzaklaştırıyor. Bu neder kış turizmindeki hedef kitlesini de Türkiye'den uzaklaştırıyor.

Almanya'dan en çok altın üstü ve ortanın altı gelir gruplarına ait kişiler Türkiye'de tatillerini geçiriyorlar

"Studienkreisen für Tourismus und Entwicklung" tarafından, Almanya'daki tatil pazarıyla ilgili bir araştırma yapıldı. Açıklanan rapora göre, Türkiye'ye gelen Almanların yüzde 54'ü ilkokul mezunu kişilerden oluşuyor. Yüzde 34'ü ortaokul, yüzde 12'si ise lise ve üniversite mezunu. Sosyal statü bakımından ise, Türkiye'yi tercih eden Almanların yüzde 22'si

Alman ve Rusların Turizmde En popüler Ülkeleri

Almanların en popüler Ülkeleri		Rusların en popüler Ülkeleri	
1. İspanya	% 8	1. Türkiye	% 11, 4
2. Türkiye	% 6,3	2. Bulgaristan	% 6, 2
3. İtalya	% 5,5	3. Yunanistan	% 4, 9

yüksek gelir grubundan, yüzde 65'i ise orta gelir gurubundan oluşurken kalan yüzde 13'ü ise alt gelir grubundan kişilerden oluşuyor. Türkiye'yi tercih eden Almanların yüzde 77'sinin Batı Almanya'dan geldiği belirlendi.

Türkiye ortanın ortasını ve onun üstünü Türkiye'ye çekmek için 5 alanda daha ciddi faaliyet göstermelidir.

Bunlar; a) Golf, b) SPA (Termal), c) Kongre, d) Sağlık, e) Kent turizmi, olarak ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'ye gelen Alman profilin çoğunluğu "35-50" yaşları arası, çocuklu ve ortanın altı gelir gruplarından oluşuyor.

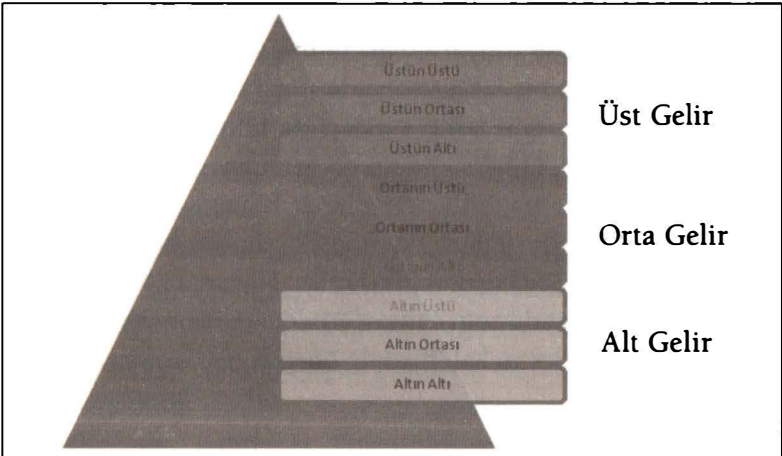
Almanya'daki tatil pazarlarıyla ilgili "Studienkreisen für Tourismus und Entwicklung" tarafından yapılan araştırma önemli gelişmeler göstermektedir. Anket sonunda Almanların ucuz olduğu için Türkiye'yi seçtikleri ortaya çıktı. Almanlar Türkiye'ye yüzde 92 oranında havayoluyla gelirken, yüzde 42'si eşiyile birlikte, yüzde 8'i tek başına, yüzde 34'ü ise çocuklarıyla birlikte tatil yapıyor. Türkiye'ye gelen Almanların yüzde 50'si orta yaş gurubundan, yüzde 22'si 30 yaş altı ve yüzde 14'ü ise 60 yaş üzerindeki kişilerden oluşuyor. Ankete göre, Türkiye'de tatil yapan Almanların yüzde 54'ü katalog satışları ile Türkiye'ye geliyor. Gelen Alman turistlerden yüzde 69'u otellerde, yüzde 16'sı ise bir tanıdıklarının evinde kalıyor. Yaptıkları araştırma sonrasında Türkiye'ye gelen Almanlar'ın yüzde 43'ünün "her şey dahil" sistemine ilgi gösterdiklerini belirten Tourismus und Entwicklung'un genel müdürü Vielhaber, kalan yüzde 57'lik grubun ise başka kriterler için Türkiye'yi seçtiğini söyledi. Vielhaber, "Almanlar tatile çıkarken deniz, kum ve güneş gibi kriterlerin yanı sıra konaklama tesislerinin kalitesine, kişisel güvenliğin sağlanmasına, güler yüz-lülüğe, fiyatlara, hizmet kalitesine, manzaraya, yöresel yiyeceklerle, alışveriş ortamına, çevre temizliğine, kültür zenginliğine, eğlence ve gezi olanaklarına dikkat ediyor.

Genç grup ve 3. yaş grubu 65 yaş üstü ve üst gruplar gelmiyor

Türkiye'ye gelmeyi planlayan Almanların üst gelir grubunun yüzde 35'i konaklama tesislerinin kendilerine uygun olmadığını düşünüyor. Almanların sadece yüzde 20'si ise can güvenliklerinin sağlanamayacağını düşünüyorlar. Alman vatandaşlarında hâlâ terör korkusu var. Ayrıca ülkedeki siyasi istikrarsızlık ve çevre ülkeler konusundaki endişeleri de çok fazla. İslam korkusu son yıllarda daha da artı. Bu tür olumsuzluklar özellikle yaşlı Almanları Türkiye'den uzaklaştırıyor.

Türkiye Dünya Turizminde Öncü Oldu Atılımlar Yapıyor

Türk turizmi 2013 yılında ciddi bir şekilde sınıf atlamış ve turist sayısını 35,7 milyona çıkarırken turizm gelirlerinde de 2011 yılının 23 milyar dolar sınırını aşmıştır. Bu, Türkiye için ciddi bir yükseliştir. Gelir açısından baktığımız zaman Türkiye, dünyada turizmden en fazla gelir elde eden ilk on ülke arasına girmekte ve 2012 senesinin verilerine göre dokuzuncu sırayı işgal etmektedir. Türk turizminde bugüne kadar en önde gelen ülkeler arasında Almanya yer almaktadır.

2012 Yılında Ülkelerin Elde Ettikleri Uluslararası Turizm Gelirleri

1. ABD	126.200.000.000 \$
2. İspanya	55.900.000.000 \$
3. Fransa	53.700.000.000 \$
4. Çin	50.000.000.000 \$
5. İtalya	41.200.000.000 \$
6. Almanya	38.100.000.000 \$
7. İngiltere	36.400.000.000 \$
8. Avustralya	31.500.000.000 \$
9. Türkiye	25.600.000.000 \$
10. Avusturya	21.700.000.000 \$

(Kaynak: Dünya Turizm Barometresi/ 2013)

Turizmde Ticari Zeka ve Kabiliyet Önemli

Genel olarak 2013 yılında turizm gelirlerinde bir artış söz konusudur. 2011 yılı için TÜİK tarafından tespit edilen 23 milyar dolarlık ekonomik gelir de tam doğruları yansıtmamaktadır. Gelen turistlerin harcamaları, özellikle Marina ve Curise gibi günlük gelen turistlerin de harcamaları ve TÜİK'in araştırmaları kapsamında ortaya çıkmayan gelirleri de katar-sak 2011 yılında 28 milyar doları bulmuştur.

Bugün dünyada en fazla turizmden gelir elde eden ülkelere baktığımızda içlerinde tarihi eserleri ile bilinen meşhur Mısır yer almamaktadır, Hindistan için de aynı şey geçerlidir. Onun yerine ilk 10'da sanayi ülkeleri olarak bilinen ülkeler vardır. Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Çin, İtalya, İspanya, İngiltere, Almanya en önde gelen ülkelerdir. Turizmde öncü olmak, sadece turizm değerlerinin zenginliği ile oluşmamaktadır. Aynı zamanda ticari zeka ve kabiliyet de önemli rol oynamaktadır.

Dünya Turizminde İlk 10 Ülke

(Varış istikametine göre ülkelere gelen turist sayıları)

2012 Yılı

1. Fransa	83.000.000
2. ABD	67.000.000
3. Çin	57.700.000
4. İspanya	57.700.000
5. İtalya	46.400.000
6. Türkiye	35.700.000
7. Almanya	30.400.000
8. İngiltere	29.300.000
9. Rusya	25.700.000
10. Malezya	25.000.000

(Kaynak: Dünya Turizm Barometresi, 2013)

a) Türkiye son yıllarda dünyada en fazla ziyaretçi alan ilk on ülke arasında yer almaktadır. Son yıllarda Rusya, Ukrayna, Bulgaristan gibi komşuluk ve ticari ilişkilerimizin giderek arttığı ülkelere önemli miktarda turist gelmektedir.

b) Dünya Turizm Örgütü'ne (UNWTO) göre ülke sıralamasında turist sayısı bakımından 6.sırada yer alan Türkiye'nin, birden fazla turizm faaliyetinin aynı anda yapılabildiği bir destinasyon olarak dört mevsim turist akınına uğradığı vurgulandı.

En çok ziyaret edilen iller: Antalya, İstanbul ve Muğla
(2013 istatistikleri)

Yabancı turistlerin en çok ziyaret ettiği üç ilin de Antalya, İstanbul ve Muğla olduğu aktarılan açıklamada, Antalya'yı 11 milyon 120 bin 730 turist ziyaret ederken İstanbul'a 10 milyon 486 bin 297, Muğla'ya da 3 milyon 62 bin 689 kişinin geldiği kaydedildi.

Açıklamada, tatillerini Türkiye'de geçiren gurbetçiler de

“Türkiye’ye Gelen Turist Sayısı” başlığı altında değerlendiriliyor. İstatistiki verilere göre; 2012’de sınır kapılarından giriş yapan gurbetçi sayısı 4 milyon 648 bin 662, 2013 yılının ilk dokuz ayında belirlenen rakam ise 4 milyon 56 bin 413. Bu noktadan hareket edilecek olursa, en az ilk dokuz ayın gurbetçi verileri eklendiğinde bile Türkiye’ye gelen turist sayısının 39 milyona yükseldiği ifadelerine yer verildi.

En fazla ziyaretçi Avrupa’dan

Türkiye’ye en çok ziyaretçi gönderen 3 ülke; sıralamaya göre, zirvede 5 milyon 41 bin 323 kişi ile Almanya, Rusya 4 milyon 509 bin 357 kişi ile ikinci, İngiltere ise 2 milyon 509 bin 357 kişiyle üçüncü sırada yer alıyor.

İlk defa 2012’de Ruslar, Almanları turizm sektöründe ikinci sırada bırakacak konuma geldi

En büyük Rus tur operatörlerinden Mobaly’nin Genel Müdürü Andrey Baranov, Avrupa’da kriz, Mısır’da siyasi istikrarsızlık olduğu müddetçe Rusların önümüzdeki yıllarda da Türkiye’yi tercih edeceğini belirtti.

Rus Mobaly Turizm Seyahat Acentesi Genel Müdürü Andrey Baranov yaptığı açıklamada, yeni turizm sezonunda öncelikli turizm tercihlerinin Türkiye olacağını bildirdi.

İspanya, İtalya ve Yunanistan’da oluşan küresel ekonomik krizin Rus turizmi için risk oluşturduğunu belirtti. Türkiye’ye toplamda 5,5 milyon turist göndermeyi hedeflediklerini belirten Baranov, bunda birinci il önceliğini her yıl olduğu gibi Antalya’nın alacağını ifade etti.

Rus otoriteler, “Rus turizminde istikrarı sürdüren ülke, Türkiye. Rus turistler Türkiye’de tatil yapmaktan çok memnun. Yeni yılda deniz, kum ve güneş turizminin yanı sıra kültür ve dalış turizmini ön planda tutacaklar” ifadelerini kullanıyorlar.

Türkiye'nin önem kazanan partneri Rusya

Ülkeler arasında görülen ticaretin hacmi ve trendleri kuşkusuz ülkelerin politik tercihlerini yansıtır. Bu açıdan bakıldığında Rusya Türkiye'nin giderek önem kazanan partneri durumundadır.

Türkiye-Rusya ticareti 1992 yılında 1,5 milyar dolar seviyesinde iken 1997'de 4,2 milyar dolara ulaşmıştır. Bu rakam günümüzde ise 40 milyar dolar gibi oldukça yüksek bir noktaya varmıştır. Rusya, Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı ülkeler arasında 6. konumda iken; ithalatında en önemli üçüncü ülkedir.

Sağlık Turizminde Dışa Açılma ve Türkiye'nin Payı

Dünyada 100 milyar dolarlık küresel sağlık turizm pazarında yaklaşık yüzde 5 paya sahip olan Türkiye, ortalama 1,5-2 milyar dolar alıyor. Türkiye'nin coğrafi avantajı, insan kaynakları ve tıbbi tecrübelerinin desteğiyle bu rakamın artacağı düşünülüyor. Dünyada ise ABD, Hindistan, Tayland, Malezya ve 2012 yılında 1 milyon hasta ve 1,8 milyar dolar gelir bekleyen Singapur, büyük paya sahip. Hindistan'ın amacı ise sağlık turizminden 2012 yılında 2 milyar dolar gelir elde etmek.

Ülkemize sadece gezi ve tatil amaçlı gelen bir turist, ortalama 600-800 dolar civarında gelir bırakırken, bir sağlık turistinin bu rakamın beş katına kadar varan bir gelir getirdiği de yapılan çalışmalarda ortaya konmuştur. Şu an için ülkemize 94 ülkeden sağlık turisti geldiği belirlenmiştir. Ülke çeşitliliği açısından yeterli olan bu durum, sayı açısından henüz doygunluğa ulaşmamıştır.

Sektörün ana temsilcilerinden Türkiye Sağlık Turizmini Geliştirme Konseyi'nin Başkanı Emin Çakmak'a göre 2015'te 1 milyon sağlık turisti ile 10 milyar dolar, 2023'te ise 2 milyon sağlık turisti ile 20 milyar dolar elde edilmesi hedefleniyor. Çakmak, 2007 yılına kadar Türkiye'ye daha çok termal turiz-

mi için fizik tedaviye gelindiğini, ancak bu oranın 2010'da tersine döndüğünü ve tıp turizminin termal turizmi geçtiğini söylüyor.

2013 yılı sayılarına göre dünyada 6 trilyon Amerikan doları sağlık harcamaları için hazırlanırken 6,1 trilyon Amerikan dolarının da turizm harcamalarına yapılması turizm ve sağlık arasında bağlantı kurulması açısından önemli bir faktör olarak ortaya çıkıyor. Bu açıdan Türkiye hem turizmde gösterdiği atılımlar hem de sağlık sektöründeki son yıllardaki başarılarını birleştirerek sağlık turizminde 4 ana pazara hitap edebilir.

İki yıl önce yabancı hastadan tahmini yıllık gelir 500 milyon TL iken bugün 1 milyar TL'yi aştı, sağlık turizminde ülkemiz dünyada ilk 20 ülkenin içinde iken bugün ilk 10 ülke arasında yer almaktadır. Türkiye'nin 2023 vizyonundaki hedefi, yıllık bir milyon sağlık turisti ve yirmi milyar dolar döviz geliridir.

2009 yılında;

Gelen yabancı uyruklu hastaların %94'ü özel hastaneleri tercih ederken, %6'sı kamu hastanelerinde sağlık hizmetlerinden faydalanmıştır.

Yabancı uyruklu hastaların %70'i Almanya, Hollanda, Fransa, Türk Cumhuriyetleri, Avusturya ülkelerinden ve Orta Doğu bölgesinden gelmiştir.

2010 yılında;

Yabancı uyruklu hastaların %92'si özel hastaneleri tercih ederken, %8'i kamu hastanelerinde sağlık hizmetlerinden faydalanmıştır.

Bu hastaların %70'i Almanya, Hollanda, Avusturya, Irak, Suriye, Sudan, Belçika, Türk Cumhuriyetleri ve Orta Doğu bölgesinden gelmiştir.

Tedavi Amaçlı Gelen Yabancı Hasta Sayısı:

- 2008 Yılı Ülkemize Gelen Hasta Sayısı (Sağlık Turisti): 56.276 bin kişi,
- 2009 Yılı Ülkemize Gelen Hasta Sayısı (Sağlık Turisti): 74.519 bin kişi,
- 2010 Yılı Ülkemize Gelen Hasta Sayısı (Sağlık Turisti): 109.003 bin kişi,
- 2011 Yılı Ülkemize Gelen Hasta Sayısı (Sağlık Turisti): 156.167 bin kişi.

1. Avrupa
2. Orta Doğu
3. Afrika Ülkeleri
4. Komşu Ülkeler ve Orta Asya

İlk olarak Avrupa pazarına baktığımız zaman Türkiye’de sağlık sektöründe hizmet sunan ve bundan 73 milyon insanın yararlandığı bir ülkenin sağlık sektöründeki son gelişmeler çerçevesinde, bu konuda 500 milyonluk Avrupa Birliği ülkelerine açılarak 573 milyona sağlık sektöründe hizmet sunulması hedeflenebilir. Bugünkü aşamada bu biraz hayalci bir gelişme de olsa Avrupa Birliği sınırları içinde yaşayan ve sağlık sigortasına sahip olan 5 milyon 200 bin Türk kökenli göçmenin yanında 21 milyon Müslüman göçmen de bu hedefin içine çekilebilir.

İkinci grup olarak Ortadoğu ülkeleri karşımıza çıkmaktadır. Ortadoğu ve Orta Asya’dan, Türkiye için ilginç bir pazar doğmaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri ve ABD, bu ülkelerden gelen insanların kendi ülkelerine girişlerini güçleştirmeleri nedeniyle Ortadoğu’daki Müslümanlar, Avrupa Birliği ülkelerine ve ABD’ye eskisi kadar rahat gidememektedirler. Bu açıdan Ortadoğu’daki zengin halka, Türkiye kendi sağlık olanaklarını iyi

bir şekilde tanıttığı zaman bu pazara rahatlıkla girebilir. Aynı gelişmeyi Orta Asya ülkeleri için de söyleyebiliriz. Bunun yanında Orta Asya'da Hindistan ve Tayland gibi ülkelerin, sağlık sektöründe Türkiye'ye rakip oldukları da ortaya çıkar.

Üçüncü grupta Afrika ülkelerini görebiliriz. Bu ülkelerdeki üst zengin sınıf, hizmeti Hindistan veya Batı Avrupa ülkelerinden almaktadır. Türkiye'nin son yıllarda bu ülkelerdeki ekonomik aktivitelerinin yanında Türk Hava Yolları'nın bağlantıları açısından bu ülkelerle ilişkiler arttırılabilir. Son yıllarda Afrika ülkelerine olan dış ticaret ilişkilerinde 20 milyar dolar sınırının aşılması ve 400'e yakın iş adamının Afrika'nın çeşitli ülkelerinde çalışması bu pazara Türkiye'nin ilginç gelmesini sağlar. Ayrıca 2 bine yakın doktor da bu ülkelerde ve Türkiye'de eğitim almış bulunmaktadır.

Son grubu Türki Cumhuriyetler, Kafkaslar ve komşu ülkeler oluşturur. Son yıllarda komşu ülkelerle vizelerin kaldırılması İran, Irak ve Suriye gibi komşu ülkelerle olan sınırdaşlığımızın yanında ulaşımın çok kolay olması, Türkiye için bu pazarları ilginç bir konuma getirir.

Sağlık Turizminde Masaya Yatırılması Gereken Bir Konu: Yaşlı ve Engelli Turizmi

21. yüzyıla girerken Avrupa nüfusunun % 17'sinin 65 yaşın üstünde olduğunu görüyoruz. 2025 yılında bu oran % 22'yi bulacaktır. Birliğin, Yunanistan ve İtalya gibi ülkelerinde bakım evleri çok azdır. Yaşlı nüfusun hızlı artışı bireyler için büyük sorunlar oluşturmaktadır. Başta ABD olmak üzere İngiltere, Danimarka, Hollanda, Almanya gibi ülkeler yaşlıların ve kronik hastaların uzun süre bakımı için genel bütçelerinin yaklaşık %1'ini harcamaktadırlar. Bu sektör orta vadede Türkiye'ye çok iyi olanaklar sağlamaktadır. Bu gelişmelerin dışında Avrupa Parlamentosu'nun hastaların hakları konusunda attığı adımlar da ilginç bir gelişmeyi beraberinde getirmekte-

dir. Bu olanakla Avrupa Birliği insanları, birlik içinde veya dışında sağlık açısından gideceği ülkeyi seçme hakkına sahip bulunmaktadırlar. 82 milyonluk nüfusu ile Almanya'yı bu konuda ele aldığımız zaman bu ülkede sağlık sigortalarının, iş verenlerin ve kamunun sağlık açısından harcadığı para 2003'te 240 milyar avro, 2010 yılında 310 milyar avro sınırını aştığından hareket edilmektedir.

Hindistan, günümüzde medikal turizmin merkezi olarak kabul edilmektedir. Ancak yukarıda adı geçen ülkeler de pazara girmeye çalışmaktadır. Özellikle Hindistan oldukça düşük fiyatları ile pazarda önemli bir yer edinmiştir. Bu ülke medikal turizm sektörünün hacmini 2012 yılına kadar 1,2 milyar pounda kadar yükseltmeyi hedeflemektedir.

Türkiye'ye sağlık turizminde ciddi bir rakip olarak görebileceğimiz Hindistan, yılda 150 bin hastayı doğrudan Amerika'dan getirmektedir. Ve yılda %15'lik bir artış gerçekleştirmektedir. Buna karşılık Almanya'nın da ilginç bir şekilde sağlık turizminde Arap ülkelerinden hasta çeken bir ülke konumunda olduğunu görmekteyiz. Buna göre yılda Birleşik Arap Cumhuriyetleri'nden 3.500 hasta, Alman hastanelerine gelmekte ve burada uzun süreli olarak sağlık hizmeti almaktadırlar.

Bu gelişmeler ışığında Türkiye, ciddi bir sağlık turizmi politikası izleyerek yukarıda örnek gösterdiğimiz 4 ayrı bölgeden hastaların Türkiye'ye gelmesini sağlayabilir. Türk Hava Yolları'nın dünyadaki ciddi bağlantılarının yanında Türkiye turizmde de artık yavaş yavaş ilk 6'da yer alan ülke konumundadır.

Türk sağlık sistemini tanıyan turistlerde ciddi bir ilgi uyanmaya başlamıştır. Geçmişte özellikle göz ameliyatları konusunda yapılan ucuz ameliyatların getirdiği negatif etkinin sarılması sağlandıktan sonra Türkiye'nin sağlık turizminde de önü açılacaktır.

Ne gibi endişeler söz konusu

Sağlık turizmi, son yılların yıldızı parlayan sektörü olmasına rağmen bilinmeyenleri de içinde barındırıyor. Sağlık turizmi Türkiye’de yeni bir kavram olduğu için bu alanda istatistik ve akademik anlamda tutarlı çalışmalar bulunmuyor. Dolarıyla gelen turistlerin ne kadarının sağlık hizmeti almak için geldiği konusunda net bir rakam verilemiyor. Ancak gezi ve tatil için gelen turistlerin ortalama kişi başına 600-800 dolar gelir bırakmasına karşın, sağlık turistlerinin bu rakamın beş katına varan harcama yaptığına dikkat çekiliyor. Örneğin; Ortadoğu’dan gelen turistlerin Avrupa’dan gelen turistlere nazaran yaklaşık 10 kat gelir bıraktığı belirtiliyor. Bu durumda Avrupa, ABD, Balkan ülkeleri ve Türkiye cumhuriyetlerine göre Türkiye’de sağlık hizmetleri fiyatlarının neredeyse üçte bir oranında düşük olması, yabancıları tedavi için Türkiye’ye çeken etmenlerden. Türkiye’yi en çok tercih eden ülkeler Hollanda, Almanya, Fransa, Belçika, bazı Ortadoğu, Balkan ve Afrika ülkeleri ile Rusya, Ukrayna ve Kazakistan.

Avrupa’ya Açılan Türk Sağlık Sektörü

Türkiye’deki göz ve diş kliniklerinden tutun, farklı kur merkezlerine son yıllarda yurt dışından oldukça büyük bir rağbet var. Kısaca Avrupa, sağlıkta yavaş yavaş Türkiye’ye kayıyor. Türkiye gün geçtikçe başarı kazanıyor ve Türkiye’nin sağlık turizmindeki gelirleri her geçen gün artıyor.

Bunlar içinde bugüne kadar hiç akla gelmeyen psikiyatri sektörü ciddi bir şekilde Türkiye’ye kaymaya başladı. Almanya’da yaşayan 3 milyon 50 bin Türk ve Hollanda’da yaşayan 450 bin vatandaşımız içinde psikiyatrik sorunları olan ve tedavi gören insanların kendi ülkelerinde psikiyatri tedavisi görmeleri ve lisan sorunlarıyla karşılaşmamaları için ilk adımı Hollanda attı ve bu konuyla ilgili bir vakıf atılıma geçti.

TAVAK'ın da katkısıyla, Hollanda'daki Türk kökenli psikiyatri hastaları, yurt dışında yaşadıkları yerden Türkiye'ye gelip burada tedavi görmeye başladılar. Türk psikiyatristlerinin ve aynı zamanda Türk psikolog ve sosyal danışmanlarının katkılarıyla tedavilerini yaptırmaya başlayan bu kişiler üzerinde gözlenen başarıdan sonra, Almanya da kendi ülkesinde psikiyatrik sorunlar içinde olan Türkleri 2014'ten itibaren ikişer haftalık süreyle İstanbul'a göndermeye başlayacak.

En çarpıcı gelişim ise AB ülkelerinde yaşayan 5,4 milyon Türk'ün arasında psikiyatrik sorunları olanların büyük ölçüde artıyor olması. Buna karşılık AB ülkelerinde Türkçe konuşan psikiyatr sayısı oldukça az ve onlar da artık sorunlarla başa çıkamaz hale geldiler. Bu nedenle Türkiye'deki tedavi ilginç ve cazip bir konu haline geldi. Bu konuda önümüzdeki yıllarda Türkiye'ye büyük bir olasılıkla Fransa, Avusturya ve İngiltere'den de hastaların gelmesini bekleyebiliriz.

Türkiye'deki psikiyatlara bu konuda büyük bir görev ve sorumluluk düşüyor. Bu tedavi sürecinde aynı zamanda Türk ekonomisine de büyük bir girdi sağlanıyor. Bu süreçteki gelişmeler artık ekonomide sağlık sektörünün önemini de ortaya çıkarıyor. Farklı bir gelişmeyi de TAVAK'ın başlattığı ayrı bir çalışma düzeninde göreceğiz.

AB'nin 18 ülkesinde radikallere karşı savaş projesi kapsamında ırkçılığa, İslamofobi ve Türkofobi uygulamalarına karşı ciddi bir direniş ve eylem oluşturuluyor. Bu konuda eğitilen eğitimciler aile içi şiddette, kadın ve çocuk dövmeye karşı da savaş verecektir. Bu projeye ilk defa AB dışında Türkiye dahil olmuştur. Baktığınız zaman bu konular Türkiye için dışarıya açılmanın bir göstergesidir. Türkiye sağlık turizminde önümüzdeki yıllarda daha da önem kazanacak. Sağlık sektöründe altyapı gün geçtikçe gelişiyor. Bugün itibarıyla 400'ün üzerinde özel hastane ve devlet hastanelerinde de olumlu gelişmeler gözlemleyebiliyoruz. Eğer tüm bunları göz önünde bulundu-

rursak Türkiye çok önemli bir konumda olacak.

Şu anda birçok özel hastane, hastalarını Orta Asya ve Bal-kanlar'dan getiriyor. AB'den Türkiye'ye gelen hasta sayısı yok denilecek kadar az. Bu hastaların dışında Türkiye, AB lkele-
rinde bakım veya yaşlılar yurdu için ilk önce Türk kkenlile-
ri, daha sonra Müslümanları ülkeye getirebilir ve burada teda-
vilerini veya yaşlı yurtlarında kalmalarını sağlayabilir. Bunları
yapmak Türkiye için önemli görevlerdir. Görüyoruz ki 505
milyonluk AB, Türkiye'ye sağlık konusunda ciddi bir pazar ve
her ne kadar AB'ye giremesek de Avrupa ülkelerinden gelecek
hastalara kapılarımızı amamız ve bunu ekonomik pencere-
den bakıldığında olumlu bir gelişme olarak değerlendirmemiz
gerekmektedir.

SONUÇ

Size bu kitapla Türkiye'nin son gündemini dile getirmek istedim. Ekonomik büyümeyle geçen 7 yıldan sonra krizli bir bölüme geçen Türkiye, eskiden komşularla sıfır çatışma konumundan şimdi tüm komşularla çatışmalı bir konuma geldi. İç politikada büyük ölçüde huzur varken son zamanlarda bu huzurun da kaçtığını ve herkesin yarınlarına şüpheyile baktığını görüyoruz. Bu, 77 milyonluk Türkiye'nin hak ettiği bir gelişme değil.

Önümüzdeki yıllara daha sıcak ve daha iyimser bakmamız lazım. Türkiye'miz 76 milyonu ülkemizde yaşayan, takriben 7 milyonu da yurt dışında yaşayan insanlardan oluşan 83 milyonluk bir kitleye sahip. Bugünkü Almanya nüfusundan 1 milyon daha fazla. Bu gelişmeler ışığında Türkiye'mizin artık AB ile olan ilişkilerini tekrar düzeltmesi, AB ile ilişkilerini geliştirirken Afrika'da kazandığı pazarları daha da arttırması gerekiyor. Ayrıca Türkiye'mizin kültür (kreatif) sektöründeki gelişmeleri incelemesi, bunları ciddi bir şekilde kamuoyuna

yansıtması, 3 Temmuz 2011'e kadar Türkiye ekonomisinde büyük yer tutan Futbol ekonomisinin gelişmesi ve değeri çok yüksekken şike soruşturması ile değerini düşürmeye çalıştığımız Fenerbahçe gibi kulüplerin tekrar yükselen değer olmalarının sağlanması lazımdır.

Ayrıca artık Türkiye'deki sermayenin, Zorlu gibi kuruluşların inşaata eğilmesi, sanayiye bırakması, Ağaoğlu gibi kuruluşların bütün rantını inşaattan sağladığı bir ülke konumundan çıkıp sanayide daha fazla üreten bir ülke haline gelmesini beklemeliyiz. Bakın artık Ferit Şahenk gibi kişiler ve kuruluşlar da bugüne kadar otomotiv satışından ve televizyonculuktan kazandıkları paraları hiçbir şekilde sanayi yatırımlarına dönüştürmeden restoran satın alarak her gün *cash* paralarını arttırmaktadırlar. Muhakkak Türkiye'de gastronomi ekonomisinin büyümesi çok önemlidir, fakat bunun yanında artık sanayi yatırımları ülkemizin önünü açacak olaylardır. Ümidimiz Türkiye'nin 2014'ün ikinci yarısında krizli dönemden çıkan, bir atılım içine girmesidir. Tanrıdan ümit kesilmez.

AB ile Güncel İlişkilerimiz ve Ekonomik Kriz

Faruk Şen

Prof. Dr. Faruk Şen 1948 yılında Ankara'da doğdu. Ortaöğretimine İstanbul Alman Lisesi'nde devam eden Faruk Şen, 1970'li yılların başında geldiği Federal Almanya'da Münster Üniversitesi'nde işletme ekonomisi öğrenimi gördü. Doktora tezini Federal Almanya'da kurulan "Türk İşçi Şirketleri" konusunda yazan Faruk Şen daha sonra Bamberg ve Essen üniversitelerinde öğretim görevlisi olarak çalıştı.

1 Ekim 1985 tarihinden bu yana kuruluşuna aktif olarak katıldığı Türkiye Araştırmaları Merkezi Vakfı'nı yönetiyor. Haziran 1990'da profesör olan Şen, Türkiye Araştırmaları Merkezi yöneticiliğinin yanı sıra Essen Üniversitesinde ekonomi dersleri vermektedir.

2008'de kurulan Türk-Alman Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı'nın (TAVAK) Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı da yürüten Şen'in ekonomi, sosyal bilimler ve göç konularında Türkçe, Almanca ve İngilizce çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

2010 sonlarında Türkiye'ye dönen Faruk Şen 2009 yılında kurulan Türkiye-Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı'nın Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini sürdürmektedir.

